

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1
ДИНАР
1952

ГОДИНА
XXIV
БРОЈ
862
6. VII 1968.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

НАЈ! НАЈ! НАЈ!

Наградни конкурс „Политикин забавник“ за нај, нај, нај наставника завршен је. За протекла два месеца у редакцију је стигло преко хиљаду писама из свих крајева наше земље, из најудаљенијих и најзабаченијих места. Чланови жирија нашли су се на муци како да из тих безбројних писама издвоје оно најбоље. Јер, свако од њих било је лепо, сваки ђак се трудио да докаже да је његов учитељ баш тај. Упознали смо много добрих наставника и учитеља, сазнали за њихове мање и веће подвиге и разумели одушевљење с којим су учесници конкурса писали о томе како је учитељ с њим поделио ужину, превео му колена на излету, купио свеске или лектуру сиромашном ђаку, пешачио до града да набави оно што им треба за школу итд. Ученици у својим писмима најчешће кажу: на-

ставник нас разуме, зна све о нама, чим нас погледа, воли нас.

Јао нам је што не можемо да објавимо писма о свим тим добрим и вредним људима који то стварно и заслужују. Највећи број учесника конкурса објашњава у својим писмима да им није толико стало до награде колико до тога да се чује каквог они наставника имају. Да бисмо им бар донекле испунили жељу, у данашњем броју објављујемо имена неких наставника који су по мишљењу њихових ученика заслужили сваку похвалу. То су учитељица Стаменка Стаменковић из Раковице, Радмила Животић из Вршца,

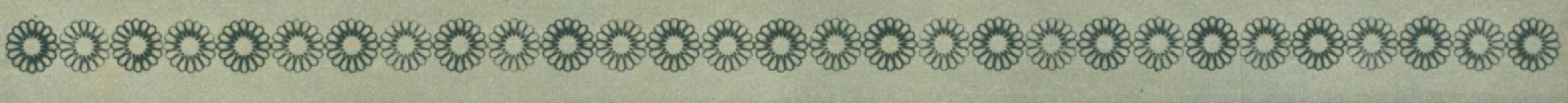
Вера Вуковић из Крижа (Хрватска), Жан Мургеј из Ниша, учитељица Аница Рељин из Мокрина, наставник Драгослав Грујић из Школског центра за техничко образовање у Бањи Ковиљачи, наставник Ђорђе Дамјановић на Мајуру код Шапца, учитељица Дара Чавргов из Доњег Таванкута, наставница Марина Зурковић из Србобрана, учитељица Рајна Димитрова из основне школе „11 октобар“ у Скопљу, учитељ Илија Кнежевић звани „Орао“ из Кнежевца код Београда, Милан Црепуић из школе „Вук Караџић“ у Новом Саду, учитељица Живанка Стојановић из Београда, учитељица Нада Трипковић из Крушев-

ца, Иванка Аћимовић из Земунa.

Пошто је конкурс завршен, молимо вас да нам више не шаљете писма и фотографије. Она писма која су нам већ стигла, вратићемо, као што смо и обећали, и то у току наредног месеца.

★

На крају позивамо све наше читаоце да нам помогну да од десет награђених учитеља изберемо нај, нај, најбољег. Као што се сећате онемо учитељу који добије највише гласова, припада награда за летовање у износу од 300.000 старих динара. Своје мишљење о томе који је од награђених учитеља најбољи шаљите на адресу „Политикин забавник“, Цетињска 1/IV са назнаком „Најбољи учитељ“. Рок примања гласова је 10. јули 1968.

Ripley's

Веровати или не!

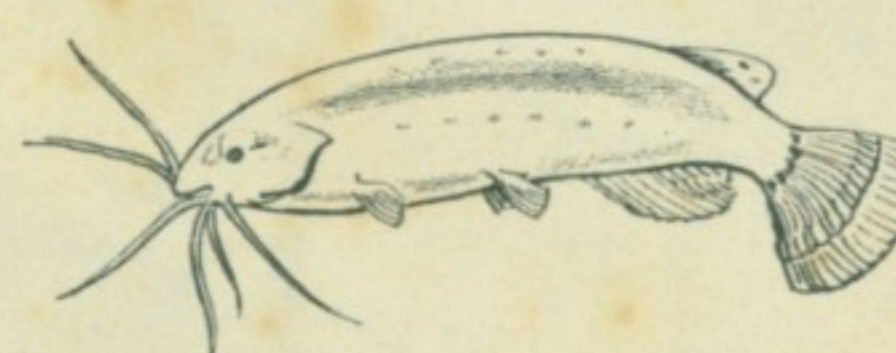

НАЈСУРОВИЈЕ ПОГУБЉЕЊЕ У ИСТОРИЈИ

ВОЈВОДА ОД НЕМУРАТ (1437-1477) КОЈИ ЈЕ ТРИ ПУТА ПРЕКРШИО ОБЕЉАЊЕ ДА НЕКЕ КОВАТИ ЗАВЕРЕ ПРОТИВ ЛУДЖА XI, БИО ЈЕ ПОГУБЉЕН 4. АВГУСТА 1477. У ПАРИЗУ, ПО КРАЉЕВОМ НАРЕЂЕЊУ, ЊЕГОВА ТРИ СИНА (НАЈМЛАЂИ ЈЕ ИМАО 4 А НАЈСТАРИЈИ 10 ГОДИНА) БИЛА СУ НАТЕРАНА ДА ЗА ВРЕМЕ ПОГУБЉЕЊА КЛЕЧЕ ИСПОД ГУБИЛИШТА.

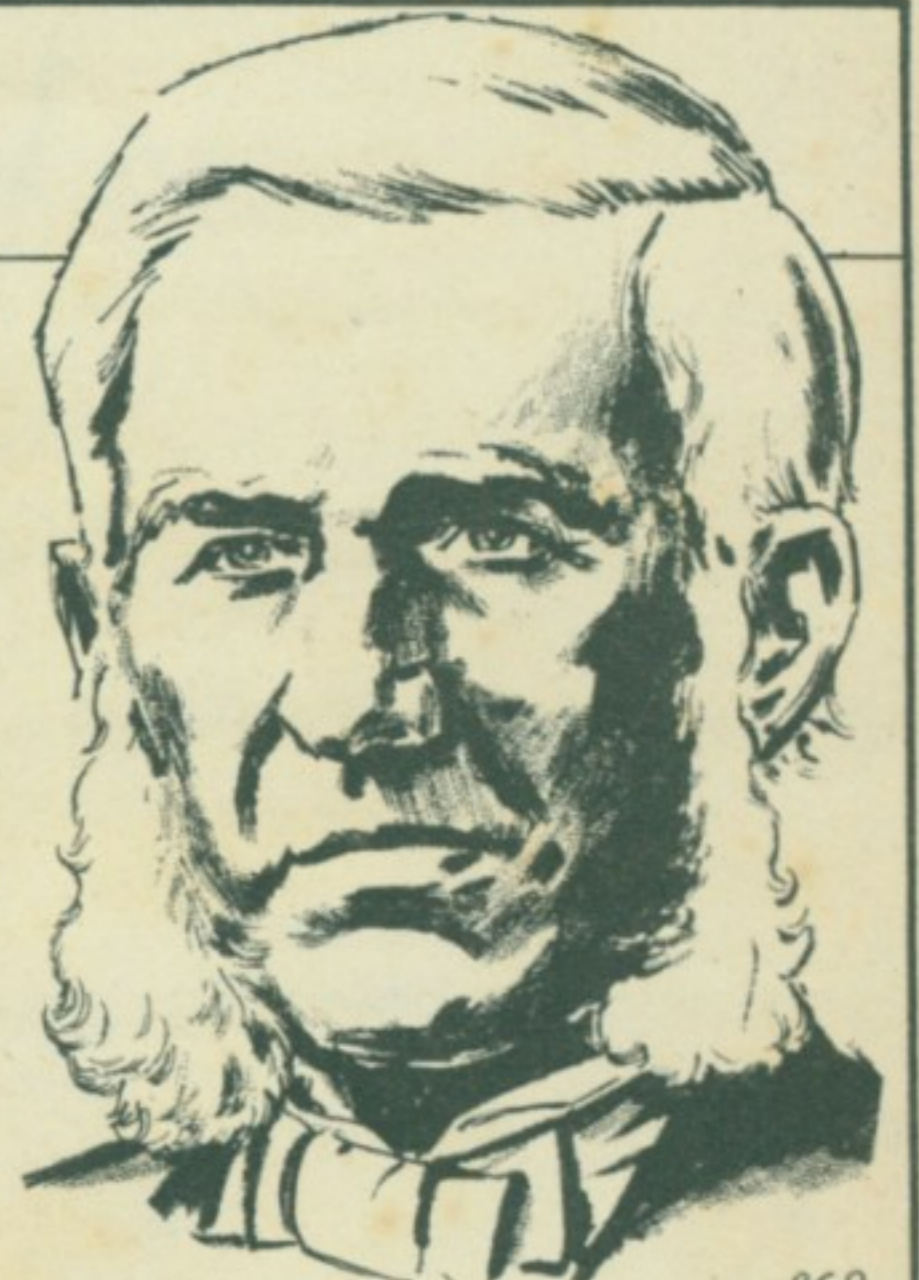
ЕЛЕКТРИЧНА РИБА-МАЧКА

УБИЈА МАЊЕ РИБЕ САМО ДА БИ ПОЈЕЛА ХРАНУ КОЈУ СУ ОНЕ ПРОГУТАЛЕ АЛИ ЈОШ НИСУ СТИГЛЕ ДА СВАРЕ.

ПРОФЕСОР
ЕЛФЈУС ПАКАРД
(1798-1884) ПРЕДАВАО ЈЕ НА УНИВЕРЗИТЕТУ У БРУНСВИКУ НЕПРЕКИДНО 65 ГОДИНА.

ЖЕНКЕ ВОДЕНИХ БУВА
ДВОСТРУКО СУ ВЕЋЕ ОД МУЖЈАКА А И БРОЈНО НАДМОЋНИЈЕ: НА ЈЕДНОГ МУЖЈАКА ДОЛАЗИ МИЛИОН ЖЕНКИ.

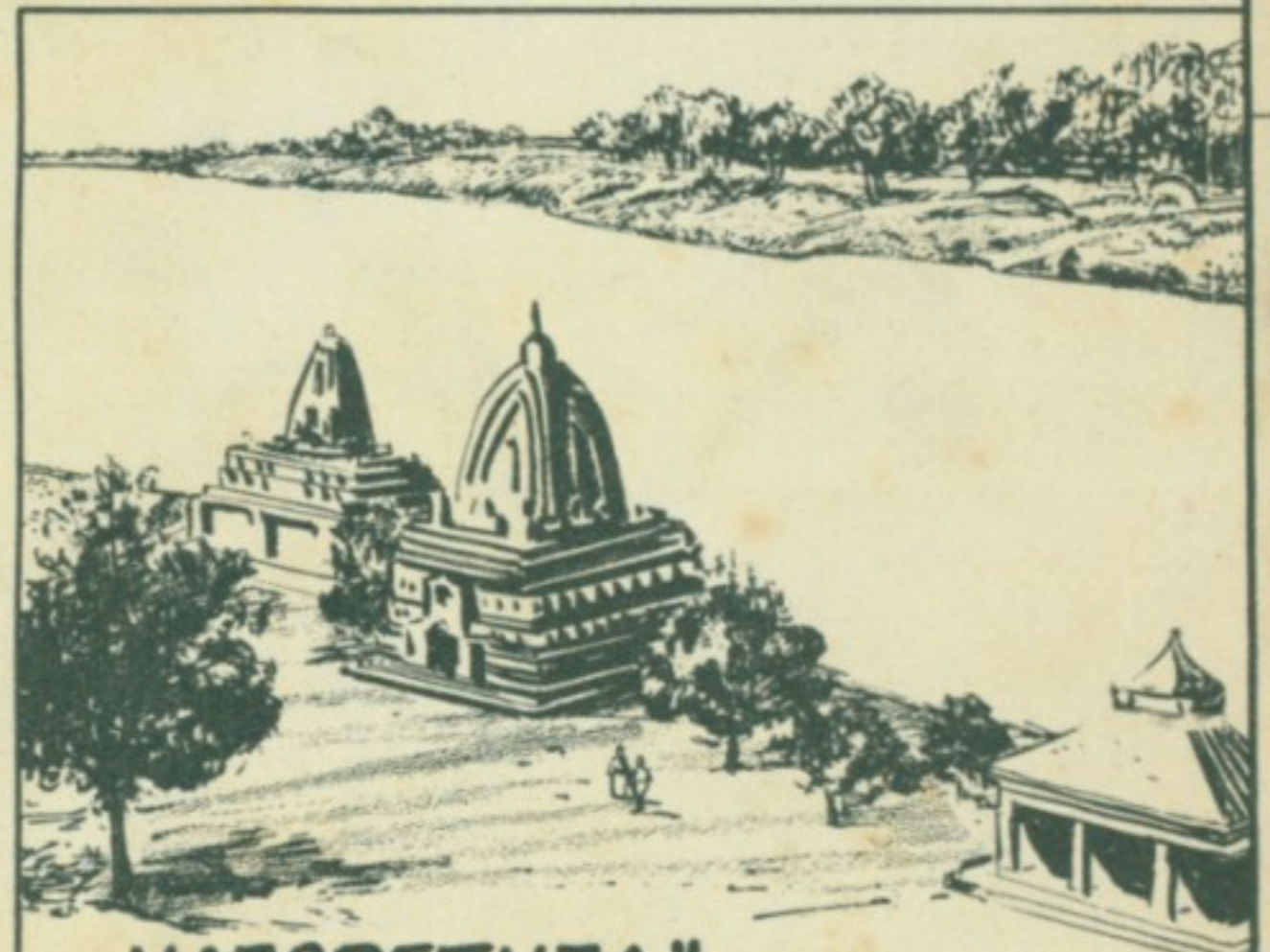

862

ХАРДСОН МОРТОН

ИЗ ЕН АРБОРА (САД) ШЕТАЈУЋИ НЈУЈОРКОМ НАШАО СЕ НА РАСКРСНИЦИ УЛИЦА ХАРДСОН И МОРТОН.

"НАЈСВЕТИЈА" РЕКА НА СВЕТУ

ТОЛИКО ЈЕ ПОШТОВАНА У ИНДИЈИ ДА ПОСТОЈИ ВЕРОВАЊЕ ДА И САМА ПОМИСАО НА ЊУ ОСЛОБАЂА ОД ГРЕХОВА. ИЗ ЊЕ СЕ НЕ ОМЕ УПЕЧАТИ НИЈЕДНА РИБА А 15 КИЛОМЕТАРА ЛЕВО И ДЕСНО ОД ЊЕНИХ ОБАЛА ЗАБРАЊЕНО ЈЕ УБИТИ БИЛО КОЈУ ЖИВОТИЊУ.

РЕКА СПИРА

ТАТОШ НА ЛЕТОВАЊУ

1. Чишао сам
2. Чишам...

Поставили смо им само два питања: коју су књигу највише волели у детињству и шта сад читају:

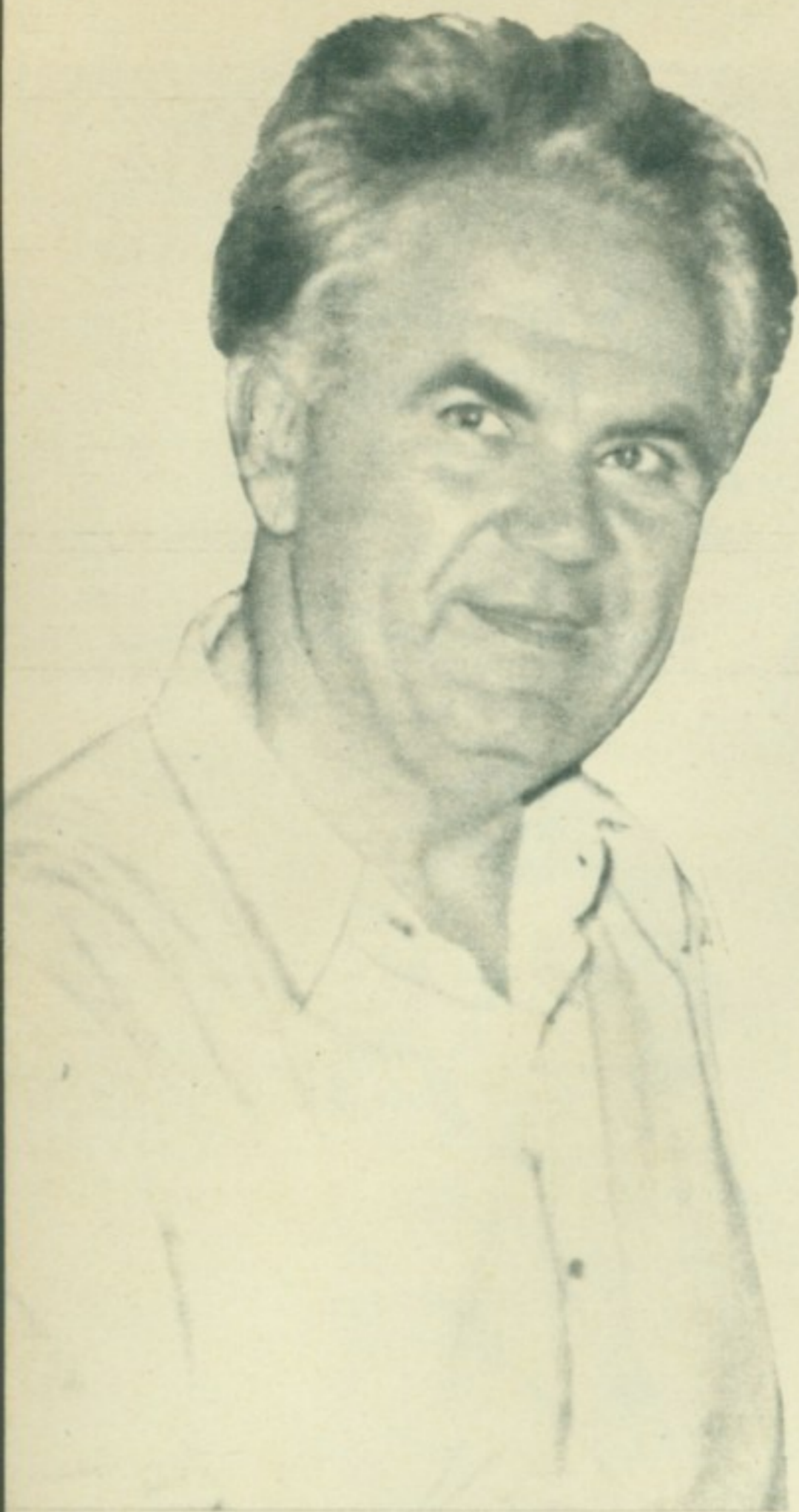
РАДМИЛА

МИЛОСАВЉЕВИЋ

архитект у Заводу за економику домаћинства Србије: Свет књига упознала сам још у најранијем детињству. У њега ме је, са пуно љубави и знања, увела моја мајка, која је, као директан потомак фамилије Доситеја Обрадовића, то сматрала и својом дужношћу. У нашој кући се неговао дух великог просветитеља, па је и књига „Живот и прикљученија“ значила више од обичног поклона при поласку у школу. Моја прва знања везана су за чудесни свет бајки класичних светских писаца. Ти светови, у којима постоји само бело и црно, само добро и зло, љубав и мржња, храброст и страх, тако рећи без нјанси, остају урезани у човеку као некакви симболи. Чује се често да деца данас исувише много знају и да су ове бајке за њих прилично навиве. Али ја чврсто верујем да детињство не може бити потпуно ако је лишено овог света снова и лепоте. Из тог најранијег детињства, не могу а да се не сетим прекрасних, љупких и бескрајно хуманих стихова за децу Чика Јове-Змаја, које сам тако помно памтила и носила у себи. Из гимназијских дана, када су нашом маштом владали светски и домаћи класици, највише сам упамтила Шекспира. Он ме је освојио својим вечним темама живота и смрти, љубави и мржње, снаге и слабости људске.

Данас за мене посебно задовољство представља читање књиге Лоренса Дарела „Александријски квартал“. Веома савремена и интересантно писана, ова књига је изузетан доживљај.

**МИЛАН
АЈВАЗ:**

ДЕСЕТИ СИН МАЈСТОР-МИЛИВОЈА

Посматрао сам све то и, наравно, као и у сваком детету рађала се мисао: како да помогнем родитељима?

Често сам одлазио на балове, наравно нису ме тамо звали ишао сам да зарадим који крајцар. Сећам се, узем канту, одем на артешки бунар и донесем воде. Једна чаша — један крајцар. Мајка ме је грдила што се тако касно задржавам, а кад је сазнала прави разлог, била је тужна.

Али, немојте мислити да у моме детињству није било и ведријих тренутака. На пример, одлично сам познавао гуске. А можда и не знате шта то значи „познавао одлично гуске“. Сачекајте мало све ћу вам испричати.

То знате да се у Банату хране гуске. Код сиромашних оне су се легле у собама, а касније су пуштане напоље, где су повоздан с осталим гускама гацале по барама и ливадама. Било их је по хиљаду у јату. А веровали или не, ја сам своје одмах препознавао, а и оне мене. Дођем ја на ливаду и викнем: ли-ли-ли! А оне моје подигну главу и одговарају: га-га-га и наставе да кљуцају. Ја поново викнем ли-ли-ли, и од свих хиљаду само моје три поново дигну главу! Као да су говориле. То је било зато што су се излегле у соби поред мог кревета...

Ту у Крстуру учио сам и школу. Добро се сећам својих учитеља Стевана Симендића и Симе Модича који је много учинио да не заборавимо националност и наше порекло. Највише сам волео историју. Нарочито су ме занимали догађаји око убиства краљева, долазак и силазак властодржаца са престола.

Сва деца из Крстура нарочито су волела свадбе и сахране. Тада се могло добити колача и слаткиша којих смо били жељни. О славама и да не говорим.

Сећам се једном ме је за Ускрс позвао ујак црквењак да звоним за јутрење. Дигао сам се рано, један сат иза поноћи и кренуо. Затекао сам ујака који ми одмах рече да идем на звоник и да клепам. Клепати то вам је када узмете чекић и ударате по дасци, онда одјекује као добош у прашуми.

Елем, попнем се ја по мраку са свећом на звоник и седнем на врата кроз која се ишло још горе на скеле где се налази даска по којој се удара. Плашио сам се да ме неко не би изненадио па сам сео на врата тако да се горе није могло проћи. Уда-

рам ја тако, кад одједном осетим да нешто гура одоздо. Сто му громова, помислим ја, да није Христос васкрсао или неки други светац. Претрнуо сам од страха. Још више притиснем на врата, а оно још јаче гура. Свећа се полако гасила и постајао је све гушћи мрак. Само да знате како сам се престравио. Чујем да неко виче:

— Милане, пусти ме горе. Ја сам, Сима!

То ме још више уплаши. Помислим, па светац ми зна и име! Куда и како да се извучем из овог коса. Опет чујем глас, али не могу да препознам да је то мој друг Сима Орлатов. Тек када ме је преврнуо с врата и ушао, ја сам се освестио шта се десило. И он је дошао да клепа како би зарадио коју крајцару.

После школовања у Крстуру, отишао сам у Сегедин где сам изучио обућарски занат. Тек касније, дошао сам у Београд и уписао се у глумачку школу... Док сам био у Крстуру, поштено да вам кажем, нисам ни знао шта је то позориште.

А кад бих опет био мали

Када бих опет био мали, да ли бих изабрао овај исти позив, или бих зажелио да постанем нешто друго?

Кад размишљам о томе, онда постоје само два решења: ако не бих постао глумац, онда бих се посветио сељачком животу. За то има много разлога. Да сам унапред знао кроз шта ћу све проћи бавећи се глумом, вероватно бих одмах оду-

стао. Позориште нисам схватио као позориште, већ као ратиште. Сретао сам разне људе. Талентоване и ваљане сам волео, али никако се нисам слагао с болесно амбициозним. То ми је много отежавало рад у позоришту. И зато, када бих знао да ћу све ово поново проћи и имати исту судбину, вероватно бих се определио за тих, благ сељачки живот.

— А ја баш сутра путујем у Крстур, тамо где сам одрастао. Знате, Крстур вам је у Банату, близу мађарске границе. Још и данас тамо имам кућу и кад год уграбим мало времена скокнем да је обиђем и да видим своје старе другове. То вам је, децо запамтите, много важно и то — одржати пријатељство и не кидати везу с онима с којима сте одрасли. Радујем се увек изнова што ћу видети Наума, Раду, Јована, Раку, Чарну, Раљицу — моје другове из детињства. Баш ми је жао што немам слику с њима кад смо били мали. У оно време у Крстур није долазио фотограф, а право да вам кажем, нисам ни сањао да ће некад некоме бити потребна моја фотографија поготово не новинама. Ништа, ево вам ове кад сам имао 19 година и већ био војник.

Е, видите, рођен сам и одрастао у том Крстуру што лежи на равници која је као длан. Нигде брда ни за лека. Мој отац Миливој био је чизмар, или како то данас отмено кажу обућар. Ја сам био десети син, а имао сам још једног млађег брата и сестру. Ако ме питате како смо се слагали, одмах ћу вам рећи: тамо где је сиромаштво и где има много деце, ту је љубав велика...

Било је то детињство у сиротовању, али ја га ни за какво благо света не бих дао, ни мењао. Од најмањих ногу схватио сам тешкоће и бриге родитеља који су с муком везивали крај с крајем. Сећам се, једном, мом оцу је дошао Шандор Јабланов, звани Флеш. Био је то велики газда. Донео је пуну врећу чизама, опанака и ципела. Тачно је срачунао шта од које отац треба да одсече да би закрпио другу! Када је упитао колико ће то да кошта, отац му рече:

— Пет форинти, господине Флеш.

— Побогу, мајстор-Миливоје, где ће ти душа?! Па то је много! Даћу ти три форинте и ни крајцаре више — заврши разговор газда Јаблан.

Затим из вреће вади парче ужегле сланине, брашна и масти које је, тобоже, донео на дар деци. А ја знам, кад буде плаћао, одбиће то што нам је поклонило.

ОГЊЕНИ СТАРАЦ ИЗ ПАМПЕ

Недавно сам провео у Аргентини неколико месеци — пише природњак Џералд Дарел — и тамо срео Себастијана. Он је био гаучо, јужноамеричка варијанта северноамеричког каубоја. Као и каубоји, и прави гаучоси срећу се све ређе јер се рад на већини имања — естансија — механизује.

Кренуо сам у Аргентину из два разлога: прво, да за зоолошке вртове у мојој земљи ухватим неколико дивљих животиња а друго — да снимим филм о дивљим животињама и њиховом животу у природним условима. Један мој пријатељ има имање на око 120 километара од Буенос Аиреса, у крају препуном дивљих животиња. И када ме је позвао у госте, с одушевљењем сам прихватио његов позив.

Сачекао ме је на малој станици и док смо се у двоколици труцкали прашњавим путем, рекао ми је:

— На жалост, изненада су ми искрснули неки неодложни послови у граду. Али, предаћу вас Себастијану и све ће бити у реду.

— А ко је Себастијан? — запитао сам га.

— Један од наших гаучоса. Оно што он не зна о овдашњим дивљим животињама не вреди ни знати. Биће вам домаћин у мом одсуству.

После отприлике пола часа стигли смо до омањег еукалиптусовог шумарка усред којег се налазила ниска, дугачка бела кућа.

— Себастијан је сам сазидео кућу — објаснио ми је пријатељ. — Вероватно је сад иза куће. Време је сијести.

Иза куће, везана за два витка еукалиптуса, протезала се велика viseћа љуљашка и у њој је спавао Себастијан. Његове невероватно снажне и дугачке руке висиле су с обе стране љуљашке. Лице му се није видело јер је било покривено црном капом која се ритмично дизала и спуштала и испод које се чуло застрашујуће хркање. Мој пријатељ га је ухватио за руку, енергично повукао и заурлао из све снаге: „Себастијане! Себастијане! Пробудите се! Дошли су вам гости!“ Себастијан је и даље хркао. Мој пријатељ је слегао раменима:

— Увек тако чврсто спава! Чујте, ухватите га за другу руку па да га извучемо из љуљашке.

Узео сам га за другу руку и тако смо успаваног Себастијана посадили у седећи положај. Црна капа се откопчала и открила лице опалено сунцем, с великим уврнутим брковима пожутелим од дувана и снежнобелим обрвама извијеним као козји рогови. Мој пријатељ га је ухватио за раме громко узвикујући његово име. Изненада су се испод белих обрва отворила два љутита црна ока и сањиво нас погледала. Препознавши мог пријатеља, Себастијан је скочио и заурлао: „Сењор! Како се радујем! Опростите, нисам вас очекивао тако рано, иначе бих вас дочекао као што приличи!“

А кад ме је пријатељ представио, Себастијан се окренуо према кући и заурлао: „Марија! Марија!“ У одговор на тај позив из куће се појавила привлачна тридесетогодишња жена коју ми је с поносом представио као своју супругу. Затим ми се обратио невиним тоном:

— Шта желите, кафу или мате, сењор?

На срећу, пријатељ ми је уз пут испричао да Себастијан доноси своје прво мишљење о људима на основу тога да ли зажеље кафу или мате, зелени аргентински напиток справљен од лековитих трава. По његовом мишљењу кафа, тај одвратни напиток, створен је само за грађане и друге изроде људског рода. И тако сам казао да сам за мате. Себастијан се обратио Марији:

— Шта је? Зар ниси чула шта је сењор казао? Зар да гости стоје тако и умиру од жеђи док ти буљаш у њих као соваљага у подне?

— Вода врн — мирно је одговорила — и гости не би морали да стоје да си им ти понудио да седну.

— Не свађај се, жено, — заурлао је уврћући бркове.

— Опростите му, сењор — казала је Марија осмехујући се и заљубљено гледајући свог мужа. — Он се увек узбуђује кад дођу гости.

Себастијаново лице постало је пурпурноцрвено.

— Узбуђујем се? Ко се узбуђује? Миран сам као цркнут коњ. Изволите сести, сењори. Узбуђујем се! Опростите мојој жени. Она има дар за преувеличавање. Направила би сјајну политичку каријеру да се родила као мушкарац... А ви, сењор, не брините. Учинићу све да вам помогнем у вашем раду. Учинићу све што будете желели.

Одржао је реч. — Те вечери се мој пријатељ вратио у Буенос Аирес а следеће две недеље Себастијан се није одвајао од мене. Његова енергија била је задивљујућа, темперамент — жива ватра. Ускоро је обављао све моје послове. Ја сам само говорио шта желим а он је извршавао. И што су моји захтеви били тежи, он их је испуњавао с већим задовољством. Никад нисам видео човека који тако уме да наведе друге људе да раде. И то је постигао не наговарањем и „удварањем“, већ грдећи их и исмевајући их, употребљавајући сијасет блиставих али увредљивих поређења која их ипак нису љутила већ их засмејавала.

— Погледајте се — урлао је — само се погледајте... Крећете се као пужеви на штакама... Што не мислите на оно што радите? Лепо чујем како вам очне јабучице чангрљају у тим вашим празним лобањама... Кад би човек скупио све ваше мозгове на гомилу не би било довољно ни да се скува чорба за једну стеницу...

И пеони су се кикотали удвостручујући своје напоре. Сматрали су га за шаливчину; добро су знали да он од њих никад не тражи оно што и сам не може да уради. А није било посла с којим не би могао да се понесе. За задатке који су били изнад људске моћи говорило се: „То чак ни Себастијан не може да уради“. На великом вранцу, у свом љубичастом пончоу који му је висео низ леђа, Себастијан је занста био живописна фигура. Галопирао је по имању бацајући ласо и показујући ми све начине за хватање младих бикова. Уколико је коњ брже галопирао утолико су, чинило ми се, његови погоди били тачнији.

Ако је Себастијан био мајстор у бацању ласа онда је у баратању бичем био — геније. Никад се није растајао од тог оружја које може да буде и смртоносно. Избити бичем цигарету из уста пушача за њега је била дечја игра. Причали су ми да је прошле године неки дошљак посумњао у Себастијанову вештину баратања бичем. Себастијан му је доказао да се прева-

рио: „распорио му је врхом бича кошуљу на леђима не додирнувши му кожу.“

Себастијан и ја одлазили смо у лов углавном ноћу. Једне такве ноћи осведочио сам се колико је Себастијан снажан. Његов пас открио је једног оклопника. Било нас је троје: Себастијан, ја и један пеон. Гонећи оклопника пеон и ја прстигли смо Себастијана који се баш није могао уврстити у спринтере. Стигли смо животињу у тренутку кад се већ до пола увукла у јазбину. Ја сам зграбио оклопника за реп, а пеон за задње ноге. Оклопник је зарио канце предњих ногу у „под“ јазбине и као да се приковао за земљу. У једном тренутку животиња се нагло тргла и пеон је испустио њене ноге. Оклопник се све више увлачио у јазбину и ја сам осећао како јој реп клизи из мојих руку. А тада је дотрчао, задихан, Себастијан. Одгурнуо ме је, зграбио оклопника за реп и, раскорачивши се, повукао. Полетела је земља и — оклопник је излетео из јазбине као запушач из боце.

Жеља ми је била да снимим јужноамеричког ноја. Као и његов афрички сродник и амерички ној трчи као тркачки коњ. Желео сам заправо да снимим старински лов на нојеве. Ловци на коњима наоружани су болама. То оружје састоји се од три дрвене лопте повезане дугачким ужетом. Ловци их дуго врте изнад главе а затим бацају тако да се обавију птици око ногу и оборе је на земљу. Себастијан ми је организовао такав лов и ја сам цео последњи дан боравка на имању снимао. Како је у томе требало да учествује много пеона, то су се сви од раног јутра упарадили у најсвечанија одела.

— Погледајте их, сењор, — казао ми је Себастијан презриво плуцкајући. — Сви су се обукли, сијају се ко јарбичја јаја а узбуђени су ко штенад. Као да ће се њихове глупе њушке приказивати у биоскопу. Мука ми је и да их гледам.

Али, ја сам видео како је пре почетка снимања брижљиво чешљао своје бркове. Провели смо цео дан на врелом сунцу. И кад смо снимили последњу сцену сви су били мртви од умора сем Себастијана. Док смо се враћали кући рекао ми је да ће у моју част те вечери приредити гозбу и на њу позвати читаво насеље. Биће много вина, песме, игре. Очи су му пламтеле док се о томе говорило.

Мој пријатељ, који је из Буенос Аиреса, дошао по мене, стигао је кад је весеље било на врхунцу. Седели смо у углу, пијучкали вино и посматрали Себастијана како игра док пеони ударају дланом о длан и бодре га.

— Каква невероватна енергија — приметио сам. — Данас је радио више од свих осталих а вечерас се с њим нико не може такмичити у игри.

— Ето шта направи од човека живот у пампи — одговорио ми је пријатељ. — Зар није то за човека његових година просто невероватно.

— А колико му је година?

— Пријатељ ме је зачуђено погледао.

— Зар не знате? Кроз два месеца навршиће деведесет пет...

КАПЕТАН Кејт

ОД ЈЕДНОГ СВОГ УХОДЕ БРАЋА КАТЛЕР СУ ДОЗНАЛИ ДА СЕ ДЕЧАК КОГА ТРАЖЕ КРИЈЕ НА „ПЕСМИ ВЕТРА“...

МИСЛИШ ЛИ ДА ПОКУШАВА ДА СЕ КАО СЛЕПИ ПУТНИК ДОЧЕПА КАНТОНА?

АХА! ТАЈ МАЛИ ЂАВО СНАМЛАЖЛИВ ЈЕ К'О И ЊЕГОВ ОТАЦ КАМ ЛИНГ!

ОБОЈИЦА БИ ИПАК МОГЛИ ДА УЧЕ ОД ТЕБЕ...

... ОСЛОБОДИО СИ МАЛИШУ ОД РЕЧНИХ ПИРАТА ДА БИ НАТЕРАО КАМ ЛИНГА ДА НАМ ДА КОНЦЕСИЈУ У ТРГОВИНИ У КАНТОНУ!

САМО, ДЕЧАК ВИШЕ НИЈЕ У НАШИМ РУКАМА!

ТРЕБАЛО ЈЕ ДА АНГАЖУЈЕМО ВИШЕ ЉУДИ... ОНДА НАМ ТАЈ МАЛИ ЂАВО НЕ БИ УМАКАО!

НЕ БИ НАМ ОН ПОВЕГАО ДА СЕ КАПЕТАН КЕЈТ НИЈЕ УМЕШАЛА!

НА „ПЕСМИ ВЕТРА“...

ПОСЕТА, КАПЕТАНЕ! БРАЋА ДРЕЈК И КРАУН КАТЛЕР!

ПУСТИ ИХ НА БРОД, ДЕЈВИДЕ!

САСЛУШАЋУ ИХ ДА ВИХ ДОЗНАЛА ШТА НАМЕРАВАЈУ! АЛИ, ПОСЛЕ МОГ СУСРЕТА С ДРЕЈКОМ... МОРАМ БИТИ СПРЕМНА ЗА СВАКИ СЛУЧАЈ!

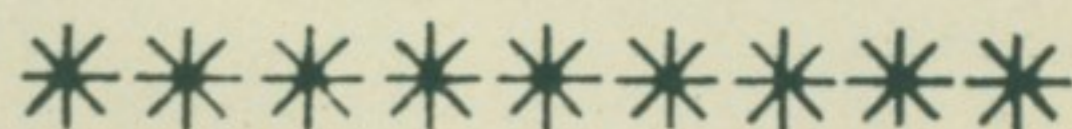
СИНОВИ И КЋЕРИ ДУГИХ УШИЈУ

Мачка „Мони“ донела је на свет само једно бело маче. А наједном је угледала деветоро деце. Осморо њих је с дугачким ушима. Нешто није у реду и „Мони“ сумњичаво обилази чудне мале животиње.

Тајна је у томе што је зечићима мајка угунила чим их је донела на свет. Ипак, нису остали сами и беспомоћни у великом свету. Тако бројну децу „Мони“ не може сама да нахрафи, па бочица млека није на одмет.

Кад мачка крене у лов на мишеве, сва деца остају заједно. Зечићи се прибију један уз другог, а у средини се обично налази маче. Пекар Цахман из западнонемачког места Вилфердинген веома се поноси што му је успео овај заиста необичан експеримент.

Сва деца су на окупу. Све њих „Мони“ умива и гладн као да су прави правцати мачићи. А и синови и кћери дугих ушију навикли су већ на своју нову мајку, којој једино смета што они не маучу.

Ћрипога

Чим угледа свог дресера, који је истовремено и његов лекар, како држи кофу у једној а четку у другој руци, овај кит по имену Моби Дик прилази огради базена и отвара уста. Већ је научио да се зуби морају прати.

„Моби Дик“, главна атракција у циновском акваријуму у Флориди, навикао се на живот у цивилизацији који са собом повлачи многе обавезе, између осталог и прање зуба. Изгледа да он још дуго жели да показује публици беле, здраве зубе.

ПРЕ И ПОСЛЕ ЈЕЛА...

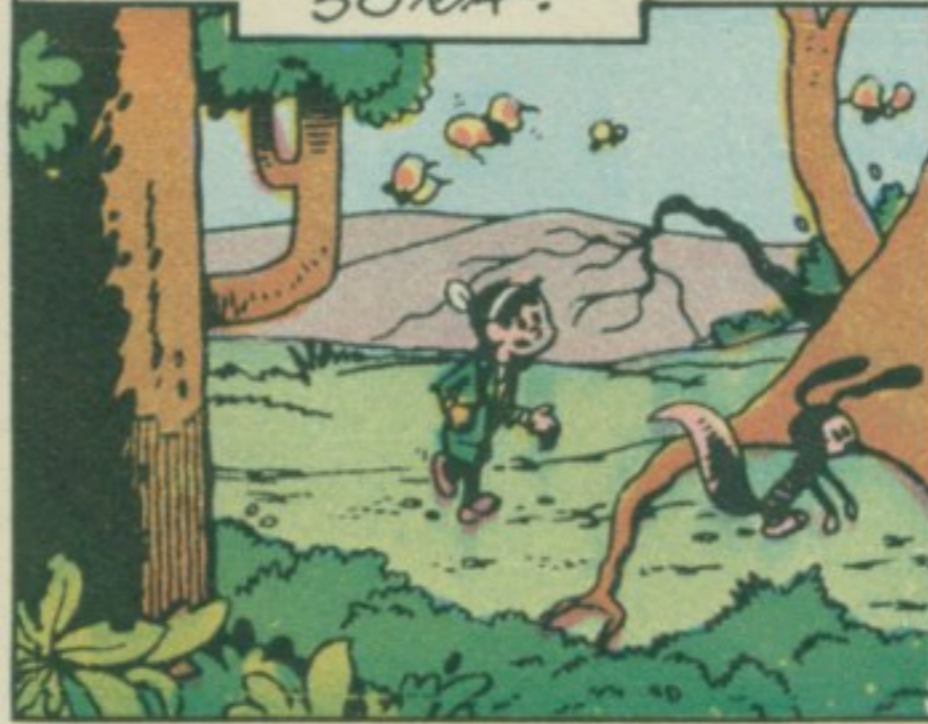
ГРУ-ГРУ, ЧАПА И И ЧОВЕК-МАЈМУН ИЗ ГИЈАНЕ

PAR
1975

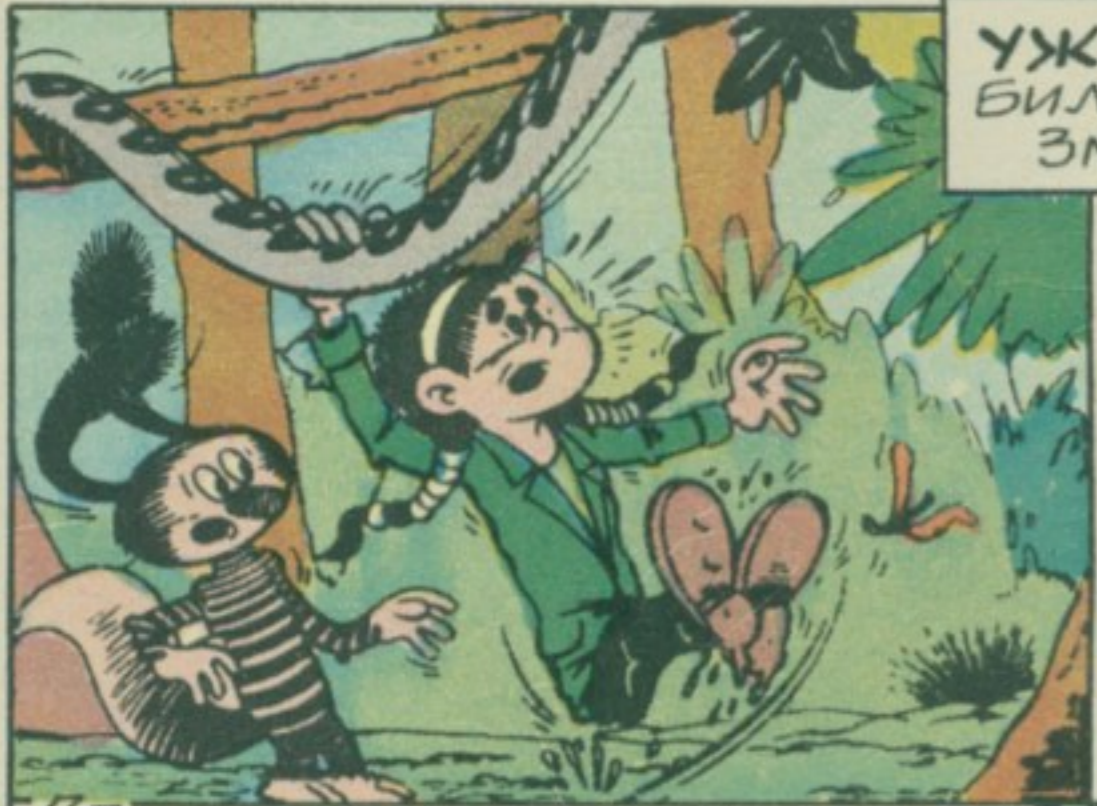
ПОСЛЕ
УЗБУДЛИВОГ
БОРАВКА НА
ВЕНЕРИ И ЈОШ
УЗБУДЛИВИЈЕГ
ПОВРАТКА,
ЧАПА И
ГРУ-ГРУ
КРЕНУЛИ
СУ У
ЏУНГЛУ ГДЕ
ЖИВИ
ЧОВЕК-
МАЈМУН...

НА УЛАЗУ У ЏУНГЛУ
ДОЧЕКАЛИ СУ ИХ ЛЕП-
ТИРОВИ ВЕЛИКИ КАО
ТАЊИРИ И ПТИЦЕ С
РЕПОВИМА КАО У
ЗОМА.

СВЕ ДУБМЕ СУ ЗА-
ЛАЗИЛИ У ЏУНГЛУ, А
ОНДА СУ СТУПИЛИ НА
ТЛО ПОКРИВЕНО
МАХОВИНОМ.

УЖАС! ЛИЈАНА ЈЕ У СТВАРИ
БИЛА ОГРОМНА
ЗМИЈА!

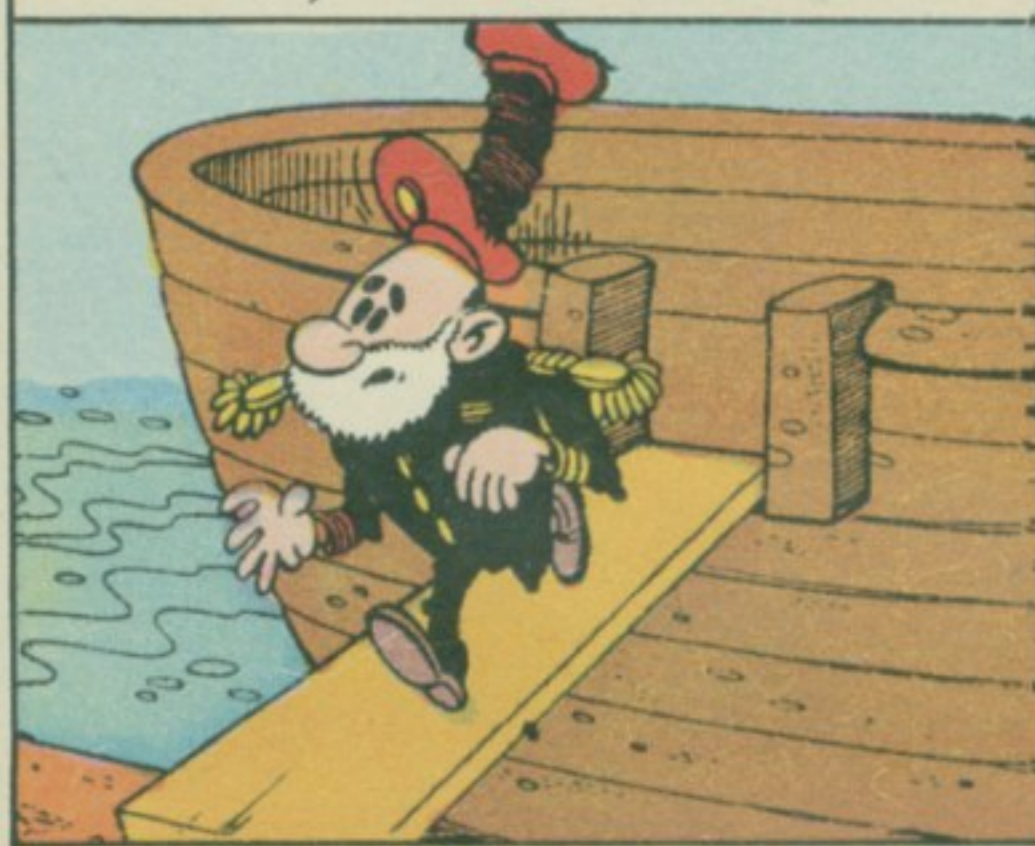
ГРУ-
ГРУ!
У ПОМОК!

ЧАПА, КОЈИ ЈЕ ИШАО ПРВИ,
ОКЛИЗНУО СЕ НА КОРУ ОД БА-
НАНЕ. СРЕЉОМ, УСПЕО ЈЕ ДА
СЕ УХВАТИ ЗА ЛИЈАНУ...

ГРУ-ГРУ ЈЕ
ПРИСКОЧИО...

У ТО ВРЕМЕ, КАПЕТАН ПИ-
ПЕМЦИНГ БАЦИО ЈЕ СИДРО
У ЛУЦИ ГИЈАНЕ...

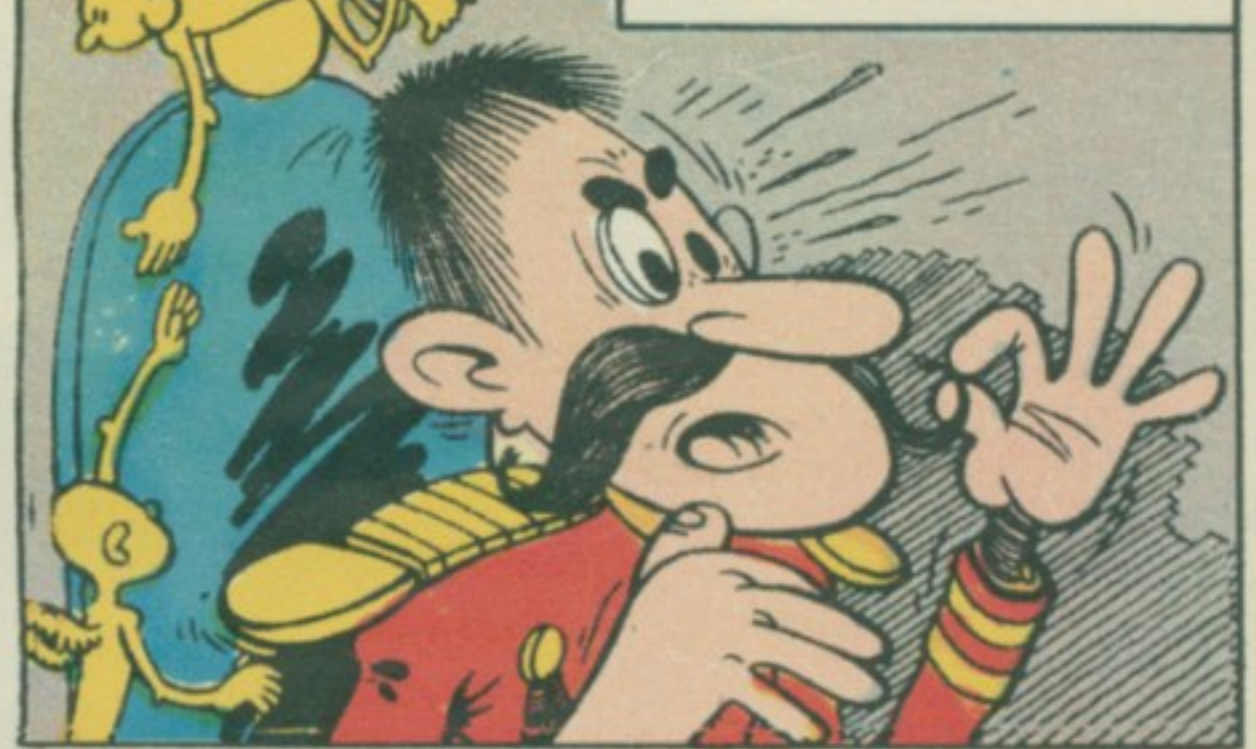

... И ОДМАХ СЕ УПУТИО КОД ГУ-
ВЕРНЕРА.

ЧУО САМ ДА СЕ
У ВАШИМ ЏУНГЛАМА
НАЛАЗЕ НЕКА СУМЊИВА
БИЋА!
ХТЕО БИХ ДА
ИХ
УХВА-
ТИМ!

ГУВЕРНЕР ЈЕ ПРИСТАО
ДА МУ ДОДЕЛИ
НЕКОЛИКО НА СИ-
ЛУ РЕГРУТОВАНИХ
ДОБРОВОЛАЦА.

НЕКОЛИКО ДАНА КА-
СНИЈЕ, КАПЕТАН ЈЕ
КРЕНУО НА ЧЕЛУ
ЕКСПЕДИЦИЈЕ.

ЧАПА И ГРУ-ГРУ ВЕЋ
СУ БИЛИ НАВИКЛИ НА
ПОДМУКЛЕ ЗАМКЕ ЏУН-
ГЛЕ. ДОДУШЕ, НАПАД
КОМАРАЦА БИО ЈЕ
ОТВОРЕН.

ШУМА ЈЕ БИЛА
ОГРОМНА, А
ОД ЧОВЕКА-
МАЈМУНА НИ ТРАГА.

МЕЂУТИМ, ОН ЈЕ
ЊИХ ПРИМЕТИО И
ПРАТИО ЈЕ КРИШОМ
СВАКИ ЊИХОВ КО-
РАК, И ДАЊУ И
НОГУ.

КАПЕТАН ПИПЕМЦИНГ
ЈЕ СТИГАО У ЏУНГЛУ.
ПУТ ЈЕ БИО ТЕЖАК ЈЕР СУ
ЊЕГОВИ ДОБРОВОЉЦИ ГО-
ВОРИЛИ САМО ЕНГЛЕСКИ,
А ОН ГА НИЈЕ ЗНАО.

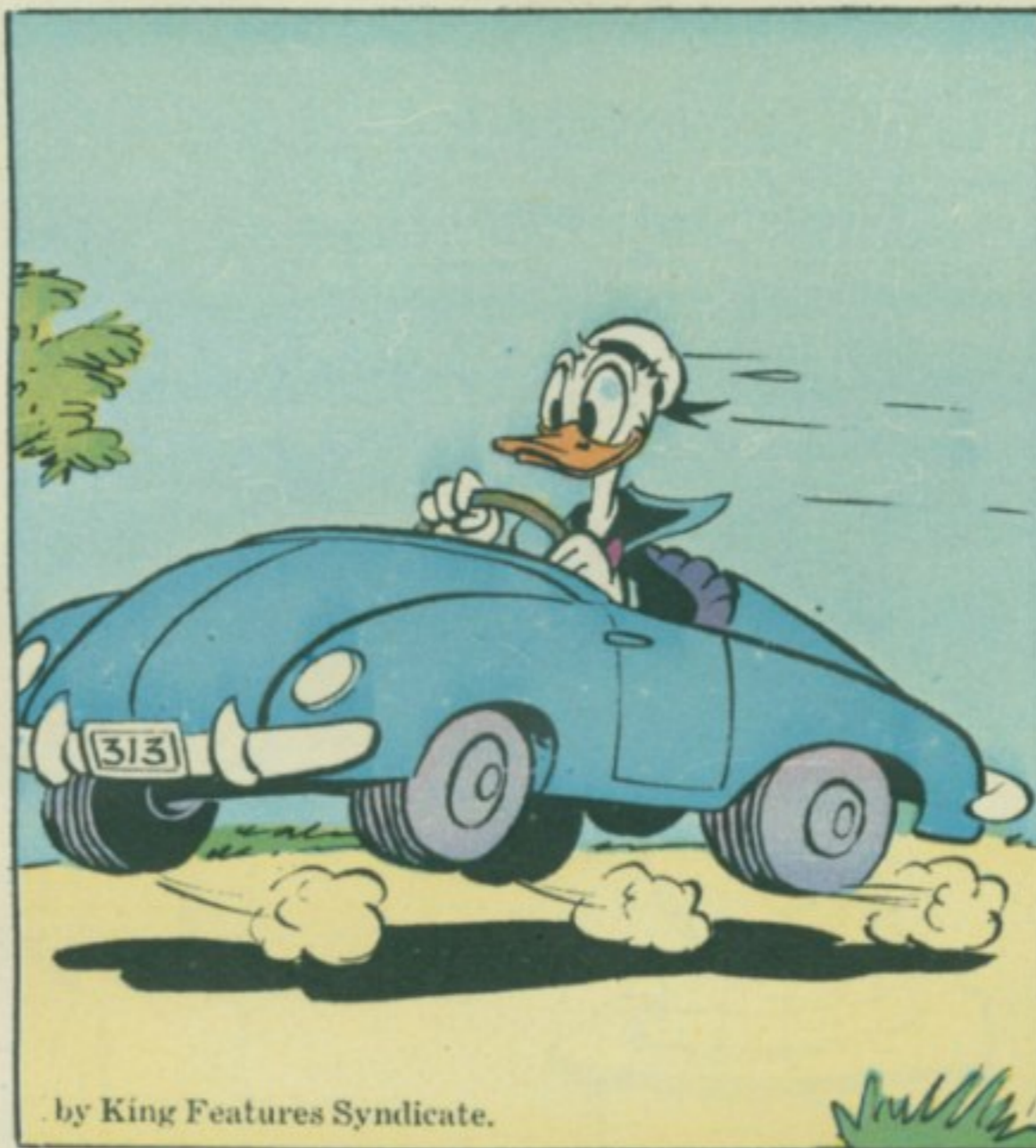
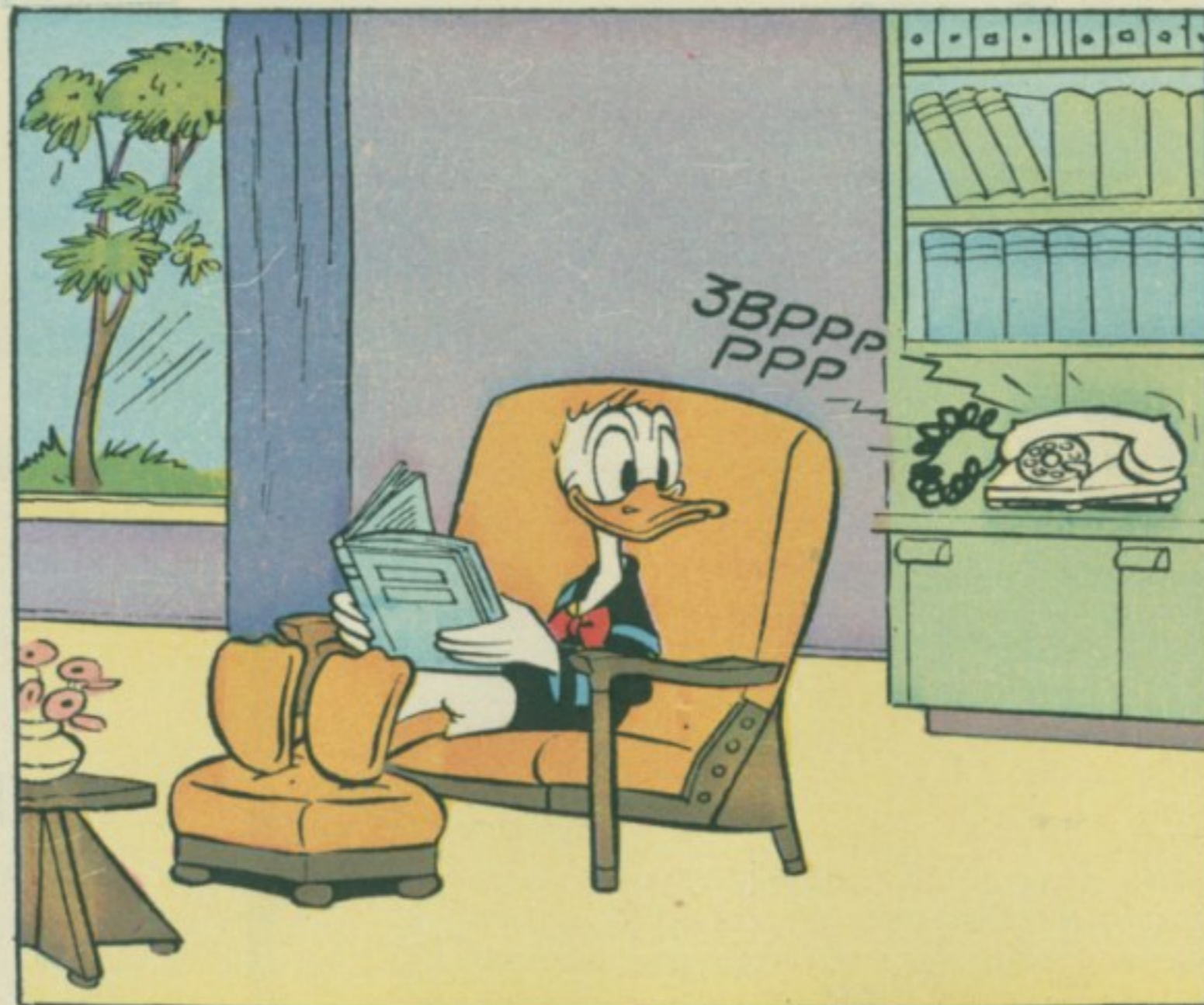

НАПАД МАЈМУНА - ПАУКОВА ИЗНЕНАДИО
ИХ ЈЕ И УПЛАШИО.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

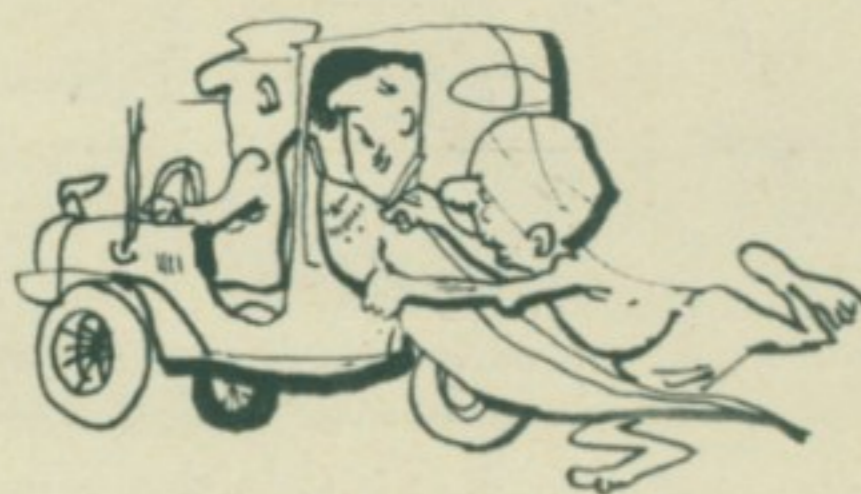
АВИОН БЕЗ МОТОРА

До данас је само сарадницима Британске ваздухопловне академије пошло за руком да конструишу апарат за летење који се покреће искључиво снагом људских мишица. Као што је познато, овај апарат је на малој висини прелетео више од сто метара.

Недавно се по угледу на Британце и у Пољској, у селу Кветњеви појавио конструктор Јан Околик, 22-годишњи сељак, који је начинио две такве летеће машине. Једну је, међутим, пре старта уништила његова жена, а на другој је Јан извршио пробни лет. Али, авај! Ни он није крунисан успехом. Апарат се уздигао на незнатну висину и срушио. Ипак, упорни конструктор није напустио своју замисао.

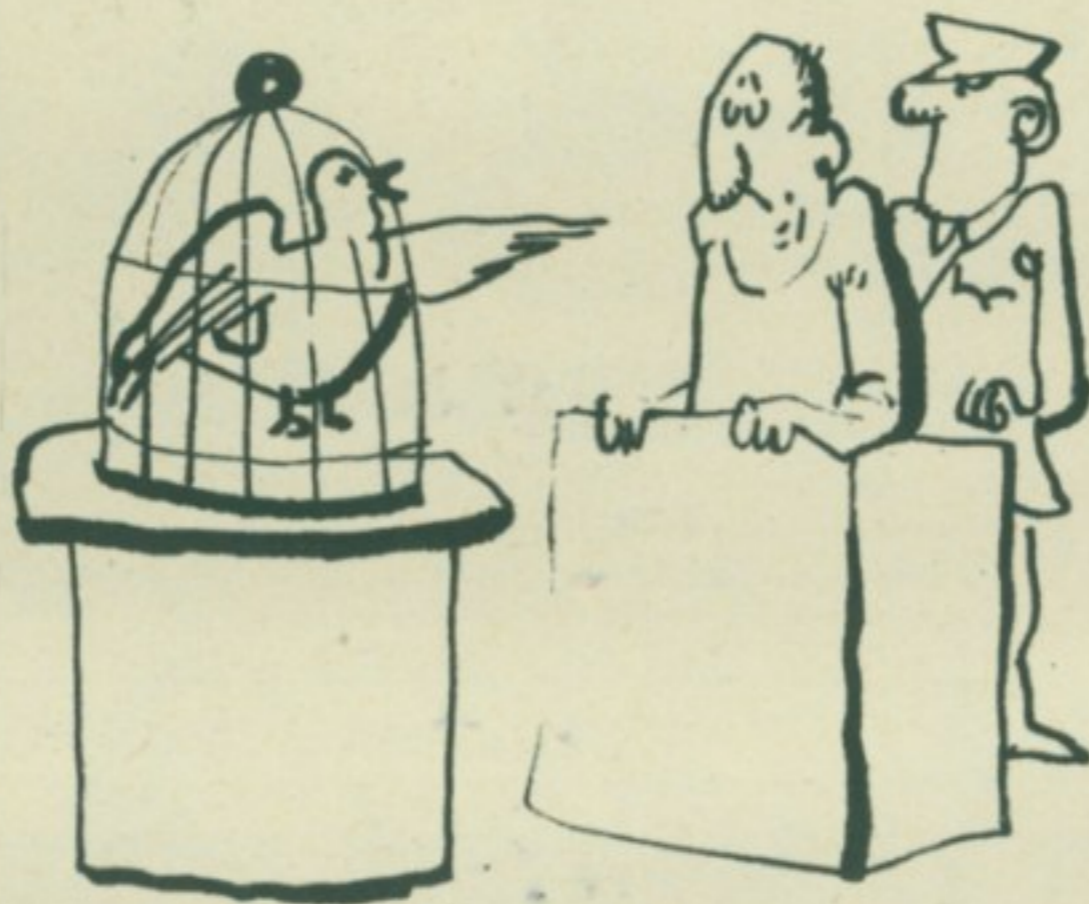
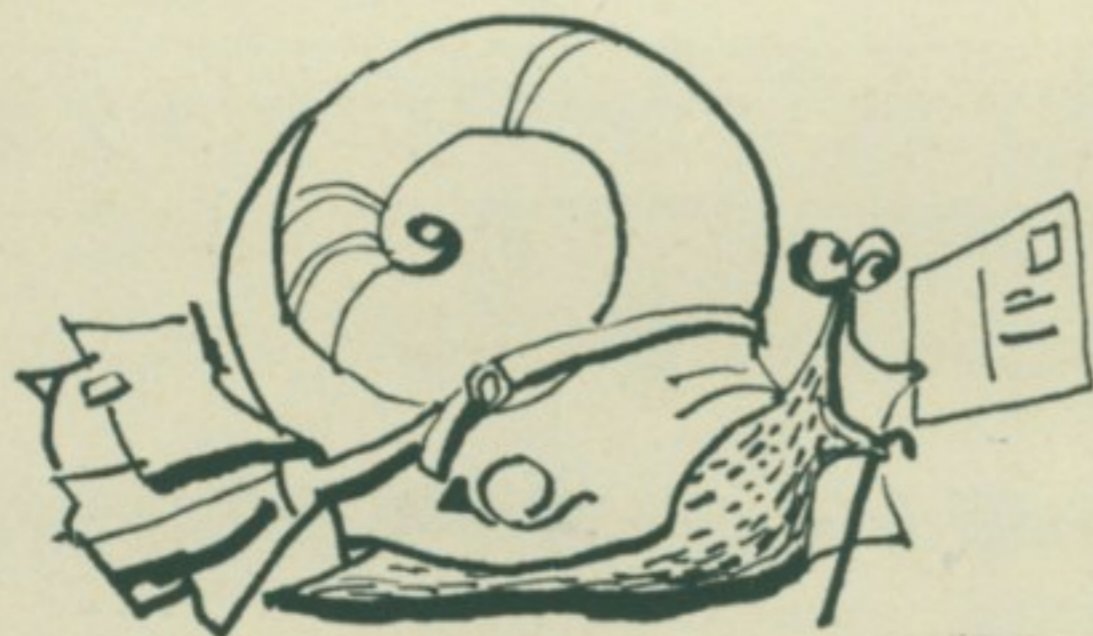
СТЕНОГРАФИ ПЛАЋЕНИ ПО КИЛОМЕТРАЖИ

Чланови индијске породице Валала вероватно су најнеобичнији стенографи на свету: они диктат записују у трку а обично раде код веома заузетих послодаваца који немају времена да диктирају као што то цео свет ради, за столом, већ то чине док се превозе неким превозним средством. Стенограф трчи упоредо с возилом и записује пером на палмовом лишћу све што му се диктира, а када се застави, дешифрује записано. По свој прилици то су једини стенографи којима се плаћа по километражи.

БОЉЕ ИКАД НЕГО НИКАД

Изгледа да никад не треба губити наду да ће се изгубљена ствар пронаћи. О томе сведоче и следећа два примера. Недавно је швајцарски Црвени крст упутио грађанину Свентлоховица у Шлеској његову ташну коју је овај изгубио 1945. године у Француској. У ташни су нађени документи, фотографије, писма и новац који је тада био у оптицају. А један Варшављанин недавно је добио дописницу која му је упућена у јуну 1907. године.

БОЈА КАНАРИНАЦА ПО ВОЉИ

У Западној Немачкој група спретних пословних људи успела је да добије канаринце необичних боја и шара. То су постигли помоћу извесних хемикалија које су додавали у храну птицама. У неким случајевима канаринци су заиста били веома лепо. Међутим, конзервативно настројени љубитељи птица предали су их суду и издејствовали забрану таквог рада. Продаја обојених птица упоређена је са фалсификовањем новца.

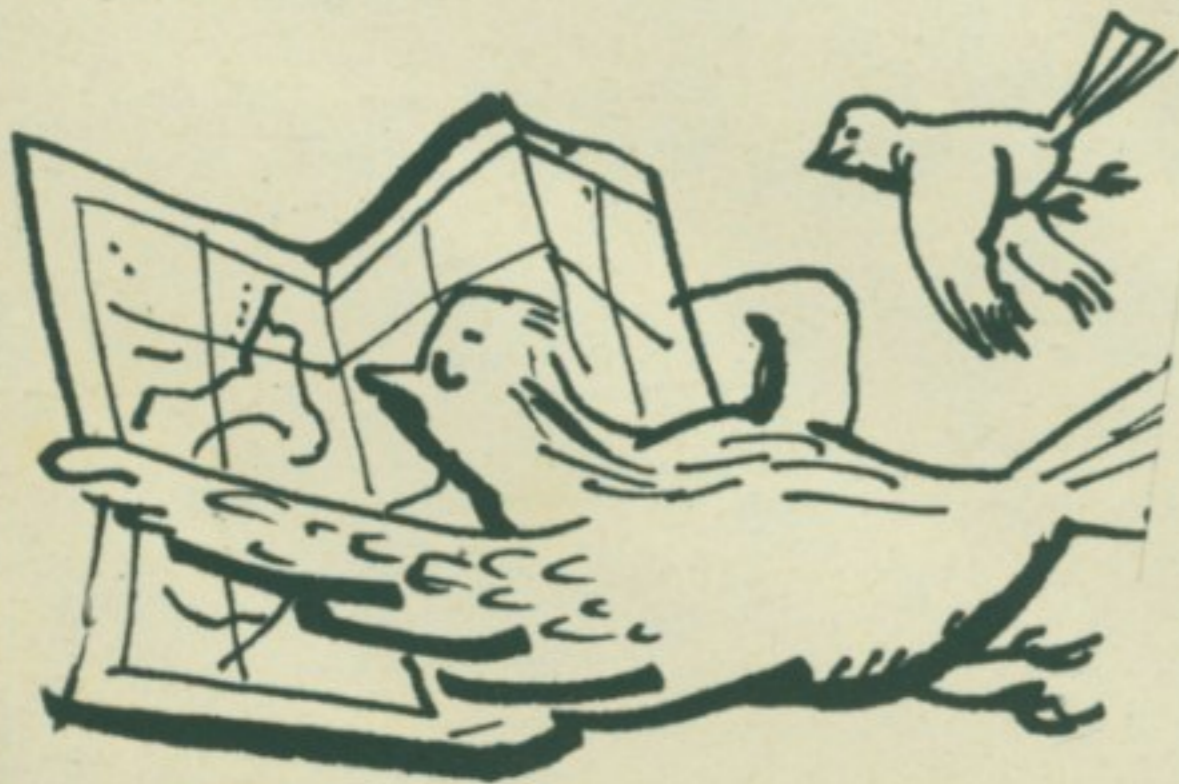
РЕКЕ СЕ НЕ СВАЂАЈУ

Река која протиче кроз градић Вонгровец, у познањском војводству у Пољској, сече се под правим углом с другом реком, после чега свака од њих тече својим коритом. Ово је јединствена појава у свету.

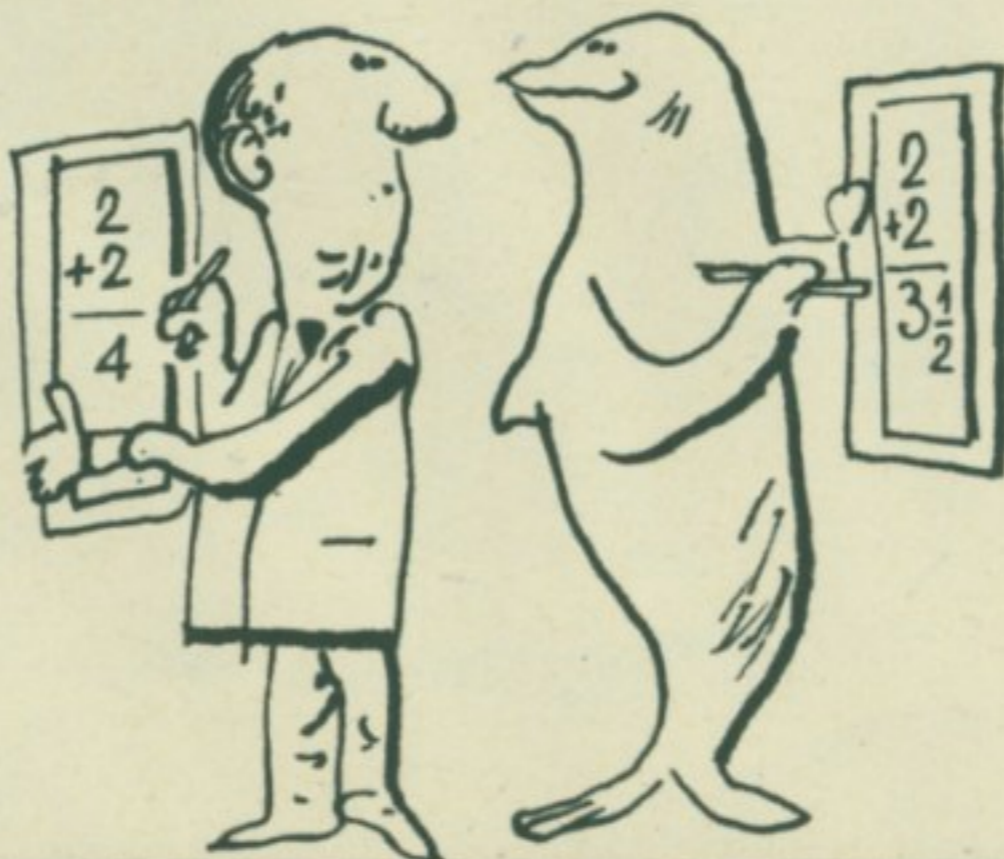

ПТИЧЈИ ВОЗНИ РЕД

Лет птица често у себи крије и велику опасност за авионе. Зато су у многим земљама састављене карте ваздушних путева којима се обично крећу птице. Такве карте користе навигатори цивилне авијације. Захваљујући њима они избегавају сударе са птицама који су веома опасни, нарочито за авионе са реактивним мотором.

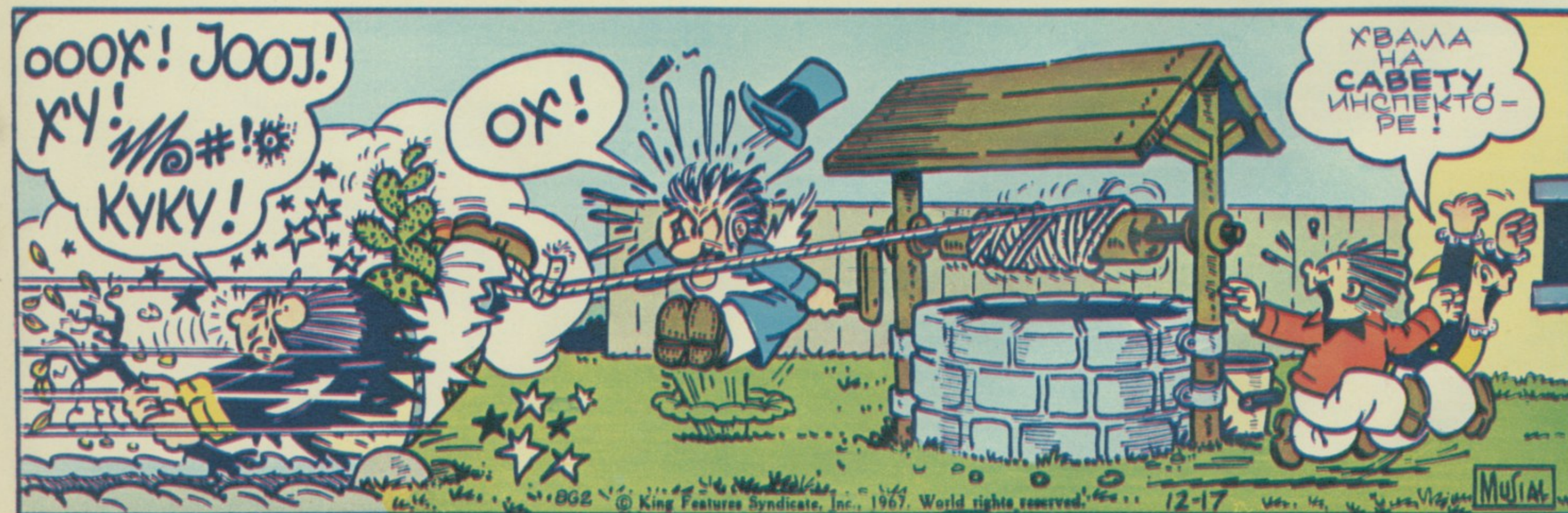
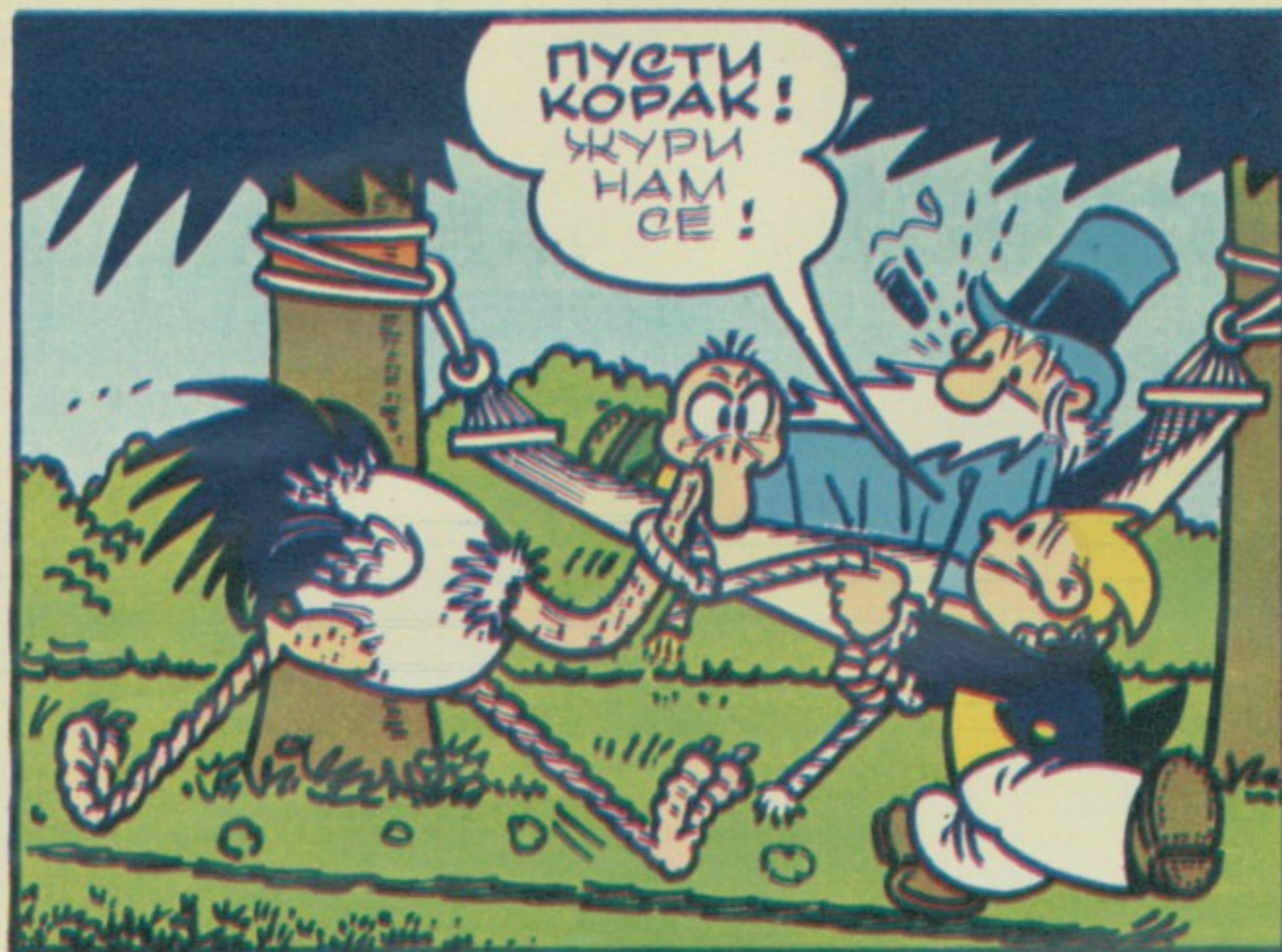
ДЕЛФИН ОДМАХ ИЗА ЧОВЕКА

Швајцарски научник А. Портман саставио је таблицу умних способности живих бића. На првом месту стоји човек са 215 поена, на другом делфин са 190, на трећем — слон, на четвртном — мајмун. Мозак делфина је све до данас остао загонетка за научнике. Тежи је за 350 грама од људског; његова кора има више вијуга него у човека; нервне ћелије су исто тако густе као и код човека. Али, у мозгу делфина нађено је много језгара чије функције нису познате науци.

Бум и Бум

JOE MUSIAL

ИСПЛАЗИ ЈЕЗИК НА РАСТАНКУ

„Добар дан“, кажемо, и пружамо познанику десну руку. „Добар дан“ кажу у пролазу знанци и у знак поздрава дижу шешире.

Оба поздрава настала су у Европи. Пружање десне руке био је знак да се у њој не крије оружје и да људи прилазе један другом отворена срца и — отворених дланова. Подижући шешир у знак поздрава данашњи човек и не мисли да је тај обичај настао у доба витезова: ритер је при сусрету подизао шлем да би му познаник кога је срео могао видети лице и препознати га. (слика 1)

На Далеком истоку обичаји су другачији. Пружање руке и руко-

вање сматра се нехигијенским. Непријатно је стегнути туђу, можда прљаву и знојаву руку. Зато при поздраву Кинези радије стегну сами себи руку и наклоне се познанику (слика 2).

На „крову света“, на Тибету, познаници на расстанку показују један другом исплажен језик. Не, то није неучтивост. Тиме они један другом желе да покажу колико су уживали у разговору што су га водили (слика 3).

Када Папуанцима на Новој Гвинеји из куће одлази гост, сви укућани и сродници домаћина гласно јадикую због тога. А домаћин још, у знак жалости, намаже груди и

рамена речним муљем (слика 4).

Многа афричка племена која живе у Гани и на околним територијама поздрављају се ћутке, без речи. Уместо речи служи један симболичан гест: према госту се испружи обнажено десно раме. У земљама где се још ван градова и насеља служе луком и стрелом, тај гест је знак највећег поверења. (слика 5)

Код неких народа се поздрав при сусрету и расстанку састоји од узамног трљања носева. Полинежани, на пример, клекну један према другом и снажно протрљају носеве. Срећом, на острвима јужних мора кијавица је, кажу, готово непозната. (слика 6)

ПРЕ 50 ГОДИНА

ПОДВОДНЕ САНКЕ

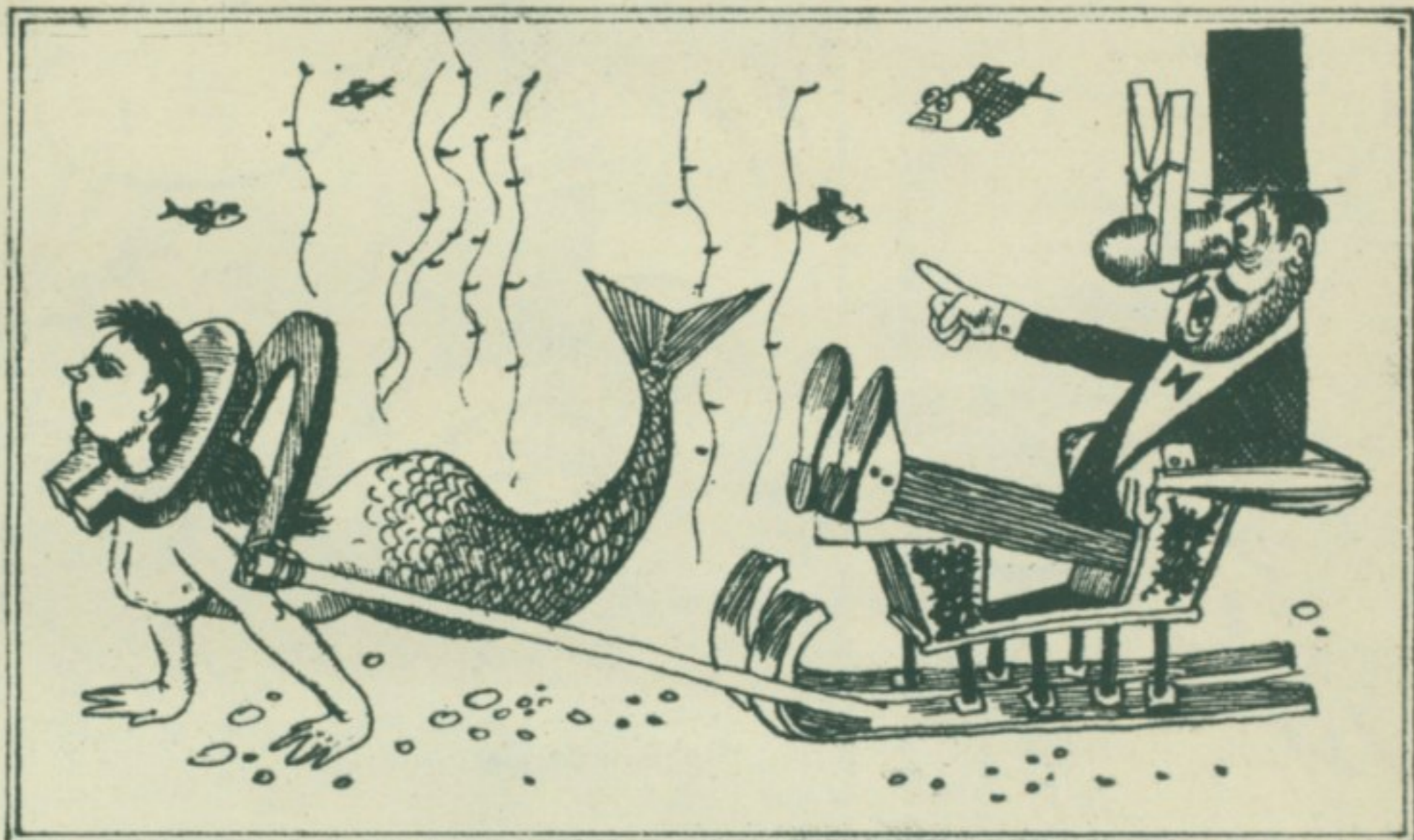
ТЕХНИЧКИ ВРЕМЕПЛОВ

Последњу реч у области ронилаштва представљају подводне санке. Све донедавно човек није био господар подводног света: он је могао слободно да се креће по површини воде али је могућност његовог кретања испод површине била веома ограничена. У ствари, област деловања рониоца није велика: он ради само у близини оног места где га спусте. Рониоци се могу користити само у случајевима када је површина коју треба истражити мала, као што је на пример: при осматрању потопљених чамаца, мањих бродова или чишћења дна реке или мора. Што се тиче подморница, оне дају човеку могућност да се брзо креће под водом у свим правцима. Међутим, посада затворена иза њених стаклених окана и челичних зидова принуђена је да остане пасиван посматрач у оним случајевима

када појединачни ронилац може успешно да приступи послу.

Подводне санке уједињују предности и подморнице и појединачног рониоца. Те санке вуче за собом моторни чамац а ронилац који седи на њима и који је снабдевен резервом кисеоника и калијум-хидроксида (за упијање угљен-диоксида што га издише), може помоћу крме за дубину да се диже и спушта. Санке су незаменљиве у случајевима када је помоћ рониоца хитно потребна и кад свако закашњење може да значи непоправљиву штету (на пример, за спасавање посаде брода потонулог приликом неке експлозије). Седећи на санкама, које брзо секу воде океана, гњурац за свега пола часа може да испита читав труп потонулог брода и да предузме мере за спасавање посаде — посао који траје неколико дана.

До дубине од 20 хвата (један хват

= 2,13 метра) гњурац дању може да ради без вештачког осветљења. На већој дубини он мора да прибегне подводним светиљкама или електричним рефлекторима. Рад под водом не може да траје више од три часа: по истеку тог времена гњурац са санкама мора да се врати на површину да би обновио залиху кисеоника и калијум-хидроксида.

Санке су тако конструисане да водена струја која настаје при брзом кретању не ствара гњурцу ни-

какве незгоде: челична капуљача позади и заштитни зидови на бочковима чувају путника од подводних бура.

Војни кругови полажу велике наде у ново возило: стручњаци указују да подводне санке могу да помогну приликом полагања или демонтажа подводних мина и сличних задатака. Надајмо се, ипак, да нови корак у освајању подводног света неће послужити узамном интересима људи.

МОДЕРНА БАСНА

НОЋНИ ЛЕПТИРИЋ И ЗВЕЗДА

Догодило се једном да је један млад и осетљив ноћни лептирић заволео далеку звезду. Испричао је о томе својој мами и мама му је саветовала да своју љубав пренесе на фењер који је стајао на мосту, јер је таква љубав прикладнија.

— Звезде нису створене за то да се око њих лети — казала је. — За то постоје фењери и лампе.

— Да, да — сложио се отац. — С фењерима се нешто и може постићи у животу. А од трчања за звездама само — разочарање.

Ипак, лептирић није послушао савете родитеља. Сваке вечери, када би се с приближавањем ноћи појавила његова звезда, полетео би према њој а свако јутро, у освит, довлачио би се кући изможден од безуспешног покушаја. Једном му отац рече:

— Ево, сине, прошло је већ неколико месеци како ниједном ниси опрљео своја крилца. И мени се чини да ти и не намераваш да то

чиниш. Сва твоја браћа задобила су толике опекотине летећи око уличних фењера. Погледај само како су се предивно опрљиле твоје

сестре лепршајући око кућних лампи и сијалица. А сад иди и не враћај се кући без опекотине. То је просто срамота; тако велик и сна-

жан ноћни лептирић а ниједне опекотине!

Лептирић је напустио родитељску кућу. Али, као и дотада није лепршао око уличних фењера. И никад није заиграо око кућних лампи. Био је чврсто решио да долети до своје звезде до које је било четири и по светлосне године, то јест двадесет и пет трилиона миља. А лептирићу се чинило да се његова звезда заплела у највише гране бреста. Али ни овог пута није стигао до звезде. И тако је сваке ноћи кретао на исти пут.

Кад је већ сасвим остарио, уобразио је да је ипак једном доспео до звезде и стао је свима да прича о томе. Та прича постала је за њега извор најчистије радости и лептирић је проживео до дубоке старости. А његови родитељи, браћа и сестре сагорели су сами себе још прилично млади.

Џејмс Тербер

СПОРТСКИ КАЛЕИДОСКОП

ОРИГИНАЛНИ РЕКОРДЕР

Страстен фудбалски навијач Пауло Дарвил из Бразила недавно је постао својеврстан рекордер. Он је на фудбалским утакмицама задобио двадесет и четири ране и мање озледе. Двадесет пута добио је оз-

НАЈСТАРИЈИ СПОРТ

Спор око тога који је спорт најстарији престаје одмах чим се у мешају атлетичари. Сви морају да признају да је човек почео да трчи и скаче веома давно, још у време кад... Кратко речено, кад он још није био човек.

А у међусобном спору атлетичара, бацачи диска су увек претендовали на првенство позивајући се на чувену фигуру свог древногрчког колеге. У последње време то им право оспоравају бацачи кладива. И изгледа, да то чине с правом.

Познато је да је још у прастара

времена камен привезан за дрвену мотку служио као оружје у борби с дивљим зверима и сукобима с непријатељским хордама. Пролазили су векови. Камен су заменили метали. Средњовековна пешадија имала је оружје слично кладиву помоћу којег су пешадинци избацивали из седла коњанике.

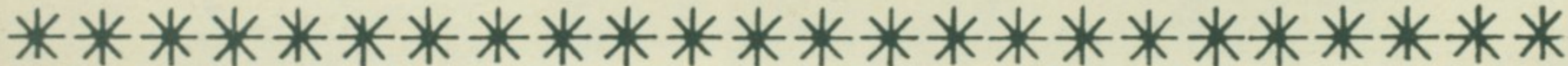
Појавом прве примитивне артиљерије ручно бацачко наоружање је готово потпуно ишчезло. Задржало се једино као такмичење у бацању кладива. Овај спорт постао је нарочито популаран на Британским

острвима. Историјске хронике кажу да су енглеског краља Хенрија III сматрали за најбољег бацача кладива на Британским острвима, према његови рекорди заостају чак и иза данашњих другоразредних резултата.

Шта се може: друга времена, друге спортске норме. И само кладиво је, наравно, постало другачије. Предак данашњег кладива била је коцка са заобљеним ивицама. Њу је касније заменила метална лопта са дрвеном дршком, а данас је та ручка од дугачке металне жице.

леде у тучама са другим навијачима, двапут се под њим срушила трибина на стадиону, четири пута га је истукла полиција. Најзад озледела га је нека агресивна жена-навијач, заривши му у ватри навијачке страсти кишобран у леђа. Остале озледе биле су мање значајне.

Тренер мексичког фудбалског клуба „Техуалпа“ Педро Прунес сматра да ниједан тренинг не треба да прође без музичке пратње. „Она доприноси узајамном разумевању играча, развија осећање ритма, а после игре лако отклања за-

мор“, тврди сењор Прунес. Тренер „Техуалпе“ није за своје фудбалере изабрао цез музику, већ озбиљну. Према његовим речима „Моцарт, Вивалди и Равел помогли су екипи да у последње време постигне велике успехе на фудбалском игралишту...”

Његов грчки колега, тренер фудбалског клуба „Олимпијакос“ Бардеки има такође свој изум у тренерском раду. Једном приликом морао је хитно да оде на службени

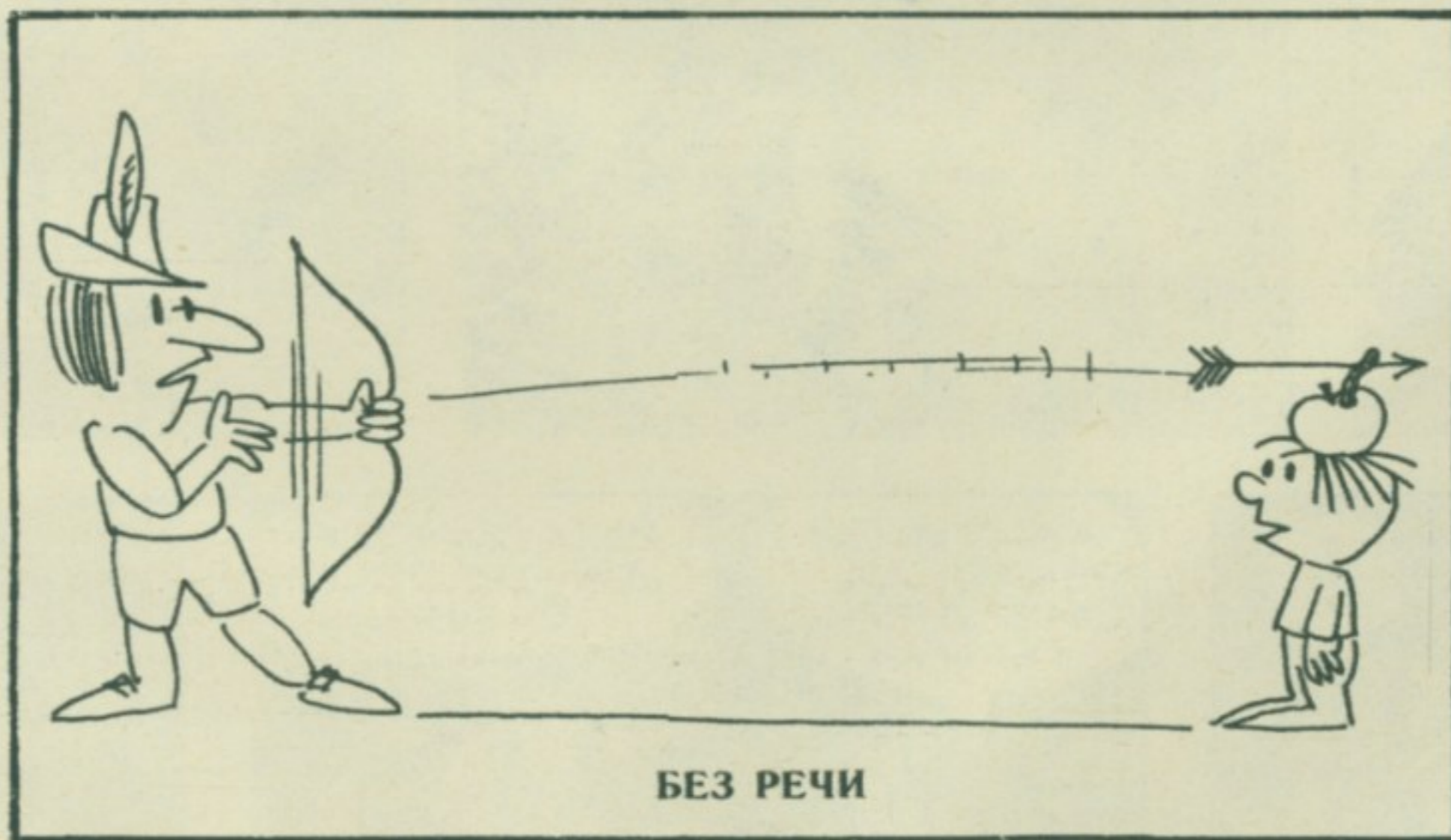
пут у неко место одакле није било телефонске везе. Знајући то, Бардеки је понео са собом два голуба-писмоноше. Тренер је уочи сусрета упутио екипи своје инструкције и тактички план преко голубова... и „Олимпијакос“ је добио утакмицу.

Манфред Прајсгер је више пута рушио европске рекорде у скоку мотком и неколико пута прескочио

висину већу од 5 метара. Његов син Манфред Прајсгер — млади има шест година а већ је прескочио 150 сантиметара. Ове године томе је додао још 30. Шта ће се догодити ако млади Манфред тако настави, који ће резултат постићи на пример до Олимпијских игара 1984. године, ако сваке године буде додавао по 30 сантиметара?

Али не мора сваки син да се бави истом дисциплином којом и отац. Звонко Губијан, син бившег југословенског рекордера у бацању кладива Ивана Губијана, је ове године најбољи југословенски јуниорски такмичар у — троскоку.

БЕЗ РЕЧИ

„Најбогатија“ земља у Европи по броју гледалаца на фудбалским утакмицама је Шпанија: 40.000 у просеку! Европски просек је иначе 14.713 гледалаца. А где смо ми?

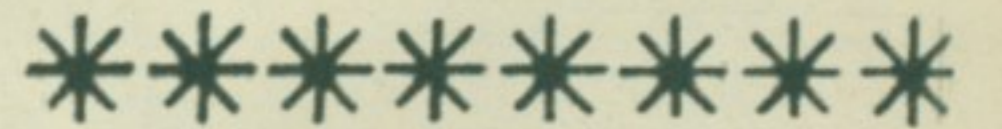
Трострука олимпијска шампионка, шведска шмучарка Тојни Густафсон, одлучила је да заврши своју спортску каријеру. „Све што се могло добити, ја сам добила и сада хоћу мало да живим“, изјавила је Тојни. Ипак, она се неће сасвим повући. Жели да пренесе своја искуства на млађу генерацију, па ће вероватно постати тренер.

ПОПУТ АЈКУЛЕ

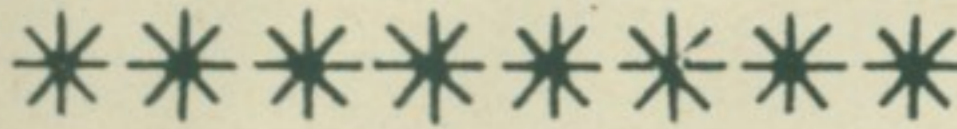
Познатог америчког ватерполисту Бонга Хелија, прошле године је осудио суд на шест дана затвора и знатном новчаном казном због тога што је своје супарнику одгризао прст на ноzi. На судијино питање чиме Хели објашњава свој необичан поступак, спортиста је одговорио: „Госпоћице судијо, ватерподо није спорт за госпоћице слабих живаца“.

ХРАБРОСТ 2 КРАЈА

Такав је био обичај међу извиђачима Северне флоте, чим неко испољи макар и најмању слабост, зли језици му одмах измисле надимак. А њега је после тешко отрести се. Тако се десило и с Андрејем Петровичем Пшеничним, херојем Совјетског Савеза. Данас он ради у једном руднику у Киргизији, у близини града Фрунзеа. Пише Виктор Леонов, двоструки херој Совјетског Савеза.

Лето 1943. било је неуобичајено топло за север. Извиђачи су вежбали скокове подобраном. Дошао је ред на Андреју. Ушао је у кабину и авион је хватајући висину полетео увис. Начинивши круг пилот је довео авион на одређено место, али Андреј није скочио. Авион је направио и други и трећи круг, опет ништа. На земљи су се узнемирили.

Мајор Десјатников дао је сигнал за слетање, али у том тренутку од авиона се откинула фигура човека и најзад се залепршала купола падобрана.

Кад се авион спустио, пилот је излетео из кабине и ожомио се на мене:

— Кој си га ђавола довео овде? Па тај твој извиђач не сме ни са столице да скочи, а ти њега у авион. Ако су ти сви такви — ја нећу да радим.

— Стани мало, капетане, не галтаи! Човек је први пут сео у авион. Уплашио се, али је ипак скочио — бранио сам Андреја.

Пришао је и он. Док је подносио рапорт о скоку, трудио се да ме не гледа у очи. Саслушавајући уобичајени рапорт рекао сам му мирно:

— Шта је, па ви сте успели. Још скок-два и све ће бити у реду.

Одговор је личио на вапај очајника:

— Радите шта хоћете, судите ми за кукавичлук, али да скачем не могу. Мути ми се у глави чим видим авион.

Погнуте главе Пшеничних је напустио летачко поље. Неко је за њим викнуо:

— Момци, склањајте се с пута. Падобранац Пшеничних одлази на одмор.

Тако се надимак „Падобранац“ прикачио за њега.

Прошла је једна година. Наш одред добио је задатак да изврши напад на северни део окупираних Норвешке. Решено је да једна група обавештајца буде избачена из авиона, а друга да се искрца с торпедних чамаца.

Добровољца за скакање било је много, али с обзиром на ноћ, и потпуно непознат терен, требало је одабрати најбоље припремљене падобранце. К мени је дошао Андреј Пшеничних.

— Друзе командире — обратио ми се — молим вас да ме укључите у групу за скок из авиона.

Сетивши се његовог злосрећног скока, зачудио сам се и рекао:

— Не, Пшеничних. То не могу да урадим.

— Друзе командире, скакаћу исто тако добро као други, видећете. Ја морам да скочим... — упорно је молио Андреј.

Дешава се то. Човек се нечег боји и спреман је по сваку цену да се тог страха ослободи. Томе треба помоћи. Схватио сам да он жели да поврати поверење у себе и донео одлуку:

— Добро, бићете резерва.

...Кад се вратио авион који је избацио извиђаче официр који је био задужен да надгледа скокове, реферисао је:

— Све је било у реду, али ми је онај из резерве подвалио. Тек што сам отворио врата и још нисам ни командовао — „први полази“ — он је дохватио кундак карабина и скочио. А требало је да он скаче последњи. Зато и не знам где се спустио.

Ускоро су се наше групе среле у Норвешкој и ја сам замерио Андреју, упозорио га да ће за кршење дисциплине бити кажњен кад се вратимо.

— Спреман сам да примим казну — одговорио ми је он. — Али, разумете ме, друже командире, бојао сам се. А шта ако ме не пусте, па ја сам само резерва...

Борба на Крсташком гребену

Требало је да се пробијемо на Крсташки гребен у Печенгском заливу и разбијемо упориште непријатеља, које је сметало нашим лађама да уђу у залив и искрцају десантне трупе у луку Линахамари. Два дана и две ноћи без предаха смо ишли тундром и уз пут нападали. У току битке наш положај је постао сложенији. Непријатељске јединице су око нас стегле чврст обруч, али смо ми ипак још држа-

ли узвишење које је доминирало околином.

Изненада је иза стене на ивици провалије искочио старији морнар Маљцев и повикао:

— Немци! У камењару су Немци!

То већ нисмо очекивали. Изгледало је уопште немогуће да се неко може успузати по стрмој литици. А ето, непријатељу је успело Угледали смо немачке ловце који су искочили иза стења.

— Ватром их више не можемо зауставити — рекао сам свом рањеном заменику Змејеву. — Одступите с рањеницима и покретном радио-станциом. Упозорите Никандрова. Остали — напред!

Било нас је шака бораца, ни десетак извиђача, а колико је Немаца нисмо знали. Одлучили смо се за борбу прса у прса.

Јурнули смо напред. Хитлеровци нису имали куд да одступају, иза њих била је дубока провалија. Извиђачи су се тукли храбро, али Немаца је било много. Поред мене је промакла Андрејева фигура. Његово дугачко, фино лице било је бледо а уске црне очи су сијале. Задавао је немачким ловцима брзе, кратке ударе. Одједном се ожлизуо и пао.

Изнад његове главе Немац је већ замахнуо кундаком своје пушке. Полетео сам да му помогнем, али дочекала су ме два бајонета уперена у груди. Бацио сам се назад, оборил једног Немца, други ми је бајонетом збацио шлем са главе. Поред мене се пробијао Павел Ба-

ришев наносећи ловцима смртоносне ударе. Непрекидно је понављао:

— Држи се, Андреј! Држи се!

Пшеничних се измакао у страну и ударац је пао на стену. Немац је испустио пушку, истог часа Андреј га је ударио и овај је треснуо на стену. Стигла нам је у помоћ група заставника Никандрова и ми смо Немце збацили доле.

У овој страшној бици прса у прса „Падобранац“ се показао прави војник. После окршаја Немци су се кратко време утишали. Међутим, наш положај је и даље остао тежак. Чекали смо долазак бродова али смо се, за сваки случај, спремали за пробој с Крсташког рта. Послао сам Падобранца и Гугујева да испитају пут.

У заливу се појавио велики немачки торпедни чамац који је из луке Линахамари ишао у помоћ гарнизону на Крсташком рту. Лагано се примицао положају брда које смо ми држали. Кад се довољно приближио, осули смо митраљеску паљбу. Брод је нагло променио курс и пошао у дубину залива, а кад је изашао ван нашег домета, поново је кренуо ка обали. Више им ништа нисмо могли. Одједном из жбуња на обали — рафали аутомата. Немачки војници који су већ били спремни да се искрцају, ускомешали су се на паљуби.

Схватио сам: то су Падобранац и Гугујев. Наредио сам групи заставника Аикандрова да нападне Немце, привуче ватром њихову пажњу и тако омогући извиђачима да на време одступе.

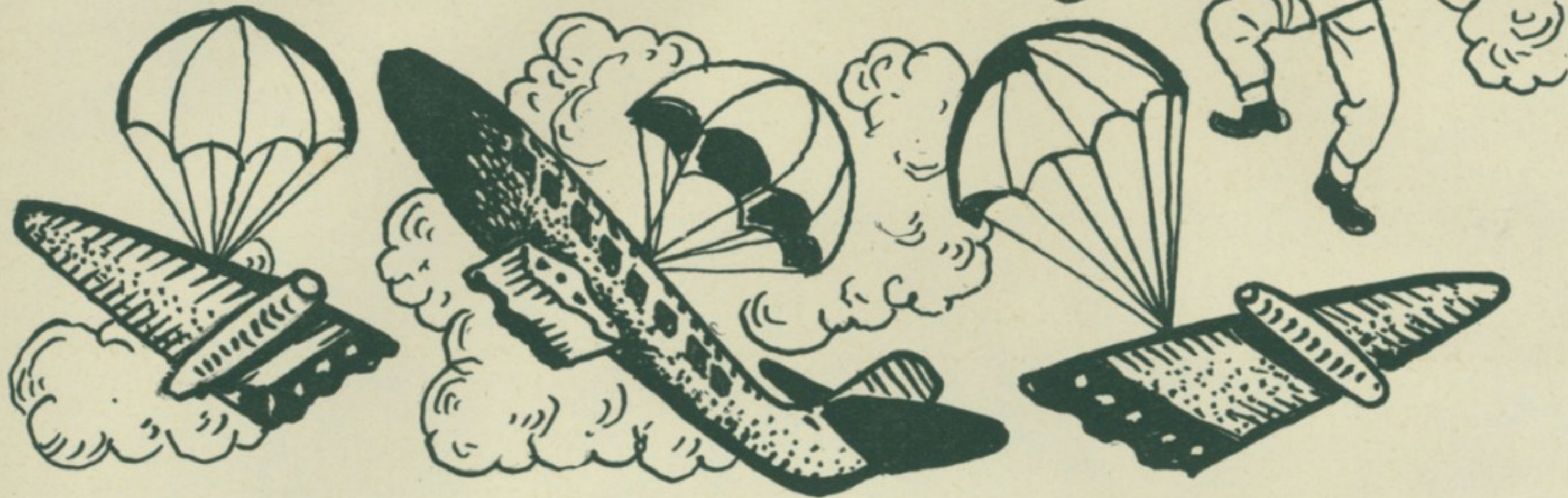
Чамац о који су се распрскавали митраљески метци и даље је полако прилазио обали. Један аутомат ипак није могао да заустави борбени чамац. Ево их, с палубе спуштају покретни мостић. Он се заљуљао у ваздуху као да тражи ослонац на обали и спустио се на велики камен. Изненада је престала ватра из нашег аутомата. Немачки војници нагнули су са палубе према бродским степеницама. Придржавајући се један за другог ишли су по уској дасци која се љуљала. Али, чим је први Немац ступио на земљу, иза стене је искочио Андреј. Лаким скоком нашао се на мостићу и пошао у сусрет непријатељу. Изненађени Немци још нису успели ни да схвате шта се то дешава, а Андреј је дограбио свој аутомат за цев и почео да удара. Био је јак, прекаљен у биткама, имао искуства у искрцавању, Андреј је чврсто стајао на мостићу који се љуљао и ударао, ударао... Његов друг је поново отворио ватру на чамац. Мостић заједно с немачким војницима и Андрејем срружио у воду. Али, он је одмах искочио на обалу и хитро се закљонио иза стене до које се већ пробила Никандрова група. После неколико минута срео сам се с Андрејем...

...У музеју Северне флоте налази се фотографија младића из Вороњежа, хероја Совјетског Савеза, данас рудара Андреја Петровича Пшеничног. Испод фотографије, у витрини, аутомат с кундаком који је разбијен у бици на Крсташком рту о главе фашиста.

АРСЕН ДЕДИЋ

АВИОН СЕ СПУШТА ПАДОБРАНОМ

Статистика показује да је број жртава у авионским несрећама много мањи него на друмовима. Па ипак, проблем сигурности и заштите живота посаде и путника, као и очувања саме машине, и даље не даје стручњацима за авијацију да мирно спавају. Јер, и најмања грешка, по земаљским мерилима, у ваздуху се може претворити у катастрофу.

Зато сад стручњаци намеравају да падобраном, тим опробаним средством за спасавање у случају несреће у ваздуху, снабдеју цео авион. Недавно је у Нју Џерсију, у Сједи-

њеним Америчким Државама, изведен опит спасавања падобраном, али не пилота већ целог авиона заједно с посадом и путницима. Лаки апарат, снабдевен системом падобрана подигао се на висину од око 1.500 метара. Пилот је тада укључио детонаторски уређај који је одвојено отворио и три падобрана — на једном се спуштао труп, а на два друга — крила. Паданье се одвијало брзином од пет метара у секунди. Пилот је напустио кабину тек на 450 метара изнад земље пошто је око један километар прелетео заједно с трупом, и спустио се на зе-

мљу одвојеним падобраном. Експеримент је завршен с успехом.

По мишљењу твораца овог метода одвајање крила од трупа умногоме олакшава спасавање машине јер на великим авионима тежина крила, укључујући резервоаре горива и шасије, сачињава шездесет процената тежине целог авиона. Кад се одвоје крила, оптерећење главног падобрана је много мање, а у исто време искључује се могућност да се пожар, који је веома чест при ваздушним катастрофама, са резервоара горива на крилима пренесе на труп.

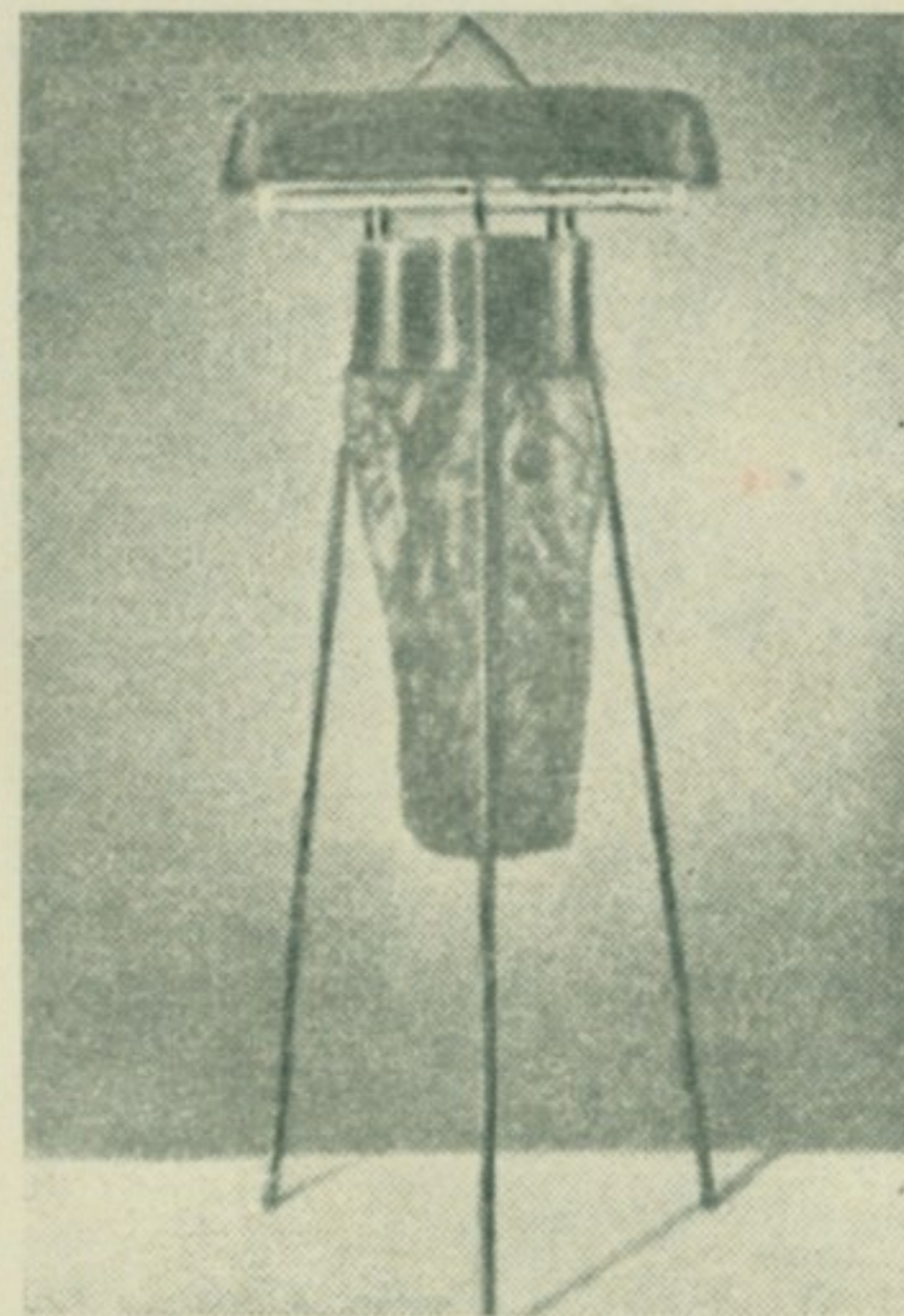
Облак у подруму

После једне велике непогоде метеоролошка служба у Милану добила је овакво писмо: „Можда ће вас занимати да чујете да сам целу прошлу ноћ избацивао из подрума ваше „лако наоблачење“.

ПОРЕКЛО АСТЕРОИДА

За мале планете неправилног облика, које се обрћу по елиптичној путањи око Сунца међу орбитама Марса и Јупитера, зна се тек 160 година. Веома су различите величине: пречник им варира од неколико метара до 700 километара. То су тамна тела која светле одбијеном сунчевом светлошћу и гледана кроз телескоп изгледају као покретне звезде. Таквих „звезда“, које имају неправилан облик, откривено је више од хиљаду и по. Укупан њихов број за сада је непознат, али је израчунато да се од њихове масе може начинити лопта пречника 6 хиљада километара.

Совјетски научници су истакли две хипотезе о пореклу астероида. Према једној, између Марса и Јупитера постојала је планета која се распала после једне космичке катастрофе. Друга хипотеза тврди да се ради о процесу формирања нове планете који из неких разлога није завршен. Да нису искрсле те сметње, настала би планета по величини једнака Меркуру.

ДРУГО РОЂЕЊЕ ПОРЦУЛАНА

„У науци успех почиње тамо где се руши традиција“. Изгледа да су тачно ову паролу имали на уму научни сарадници Лењинградског института керамичке индустрије радећи на новим „рецептима“ за израду порцулана. Нису се обазирали на то што су им говорили да је крајња граница белине порцулана већ постигнута и да се у технологију израде порцулана не може унети ништа ново.

Неколико година научници су ис-

Ултраљубичаста МУХОЛОВКА

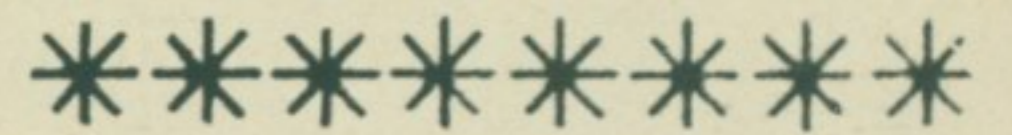
Проблем борбе против мува, стар колико и сам свет, не престаје да мучи не само хемичаре већ и инжењере разних специјалности. Недавно је у Западној Немачкој конструисана и пуштена у продају прва у Европи ултраљубичаста мухоловка за коју кажу да је веома ефикасна. Принцип на којем је израђена веома је једноставан: ултраљубичасти зраци привлаче инсекте. Поред такве мухоловке неће пролетети ниједна мува: зраци је више привлаче него најкуснија храна. А чим се приближи извору зракова, ваздушна струја коју ствара један мали вентилатор „убацује“ је у врећицу чији су зидови лепљиви.

траживали, експериментисали. И, најзад, додавањем диоксида порфира, добивен је жељени резултат — порцулан изузетне белине. Предмети начињени од таквог порцулана превазилазе све што је до данас постигнуто. Познати мајсенски порцулан и ремек-дела источњачке керамике остављени су далеко назад. Совјетски порцулан који је израђен у Лењинграду признат је на изложби у Монреалу 1967. године за најбољи.

КУЋЕ ОД ФОСФОРА

Сумпор који се у великим количинама користи у хемијској индустрији нашао је примену и као грађевински материјал! Од растопљеног сумпора појачаног влакнима стакла граде се велики блокови за зидове стамбених зграда. Овакви зидови су веома добар изолатор од влаге и звука. Блокови се спајају раствором који садржи сумпорну киселину.

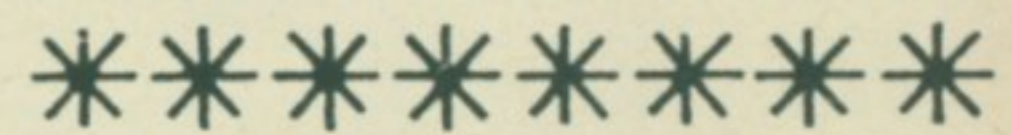
ХИПОТЕРМИЈА — СПАС ЗА КОСМОНАУТЕ

Група научника из Сједињених Америчких Држава предлаже да се у случају хаварије васионског брода космонаути спасавају хипотермијом, тј. вештачким снижавањем температуре тела испод физиолошке границе. Пошто расхлађени организам готово и нема потребе за кисеоником а и потреба за храном и водом му је незнатна, космонаути у таквом стању могу да сачувају живот дуже време док не стигне спасилачка експедиција.

Машина ПРЕВОДИ И ЧИТА

Јапанска фирма „Фуџицу“ уз сарадњу стручњака с токијског универзитета конструисала је електронску машину која преводи научно-техничку литературу с јапанског на енглески језик. Међутим, то није све. Машина не само што даје готов текст одштампан латиницом него га чак и гласно чита.

ПОМОЋНЕ КОЧНИЦЕ ЗА АВИОН

Стручњаци лондонског аеродрома дошли су на идеју да на крајевима свих бетонских pista за узлетање и слетање поспу слој шљунка дебело тридесет сантиметара. Разлог: испитивања су показала да се у случају принудног слетања или неспретног узлетања, на оваквим pistaма безопасније може слетети односно узлетети.

Пластичне НОВИНЕ

У Јапану, земљи где су тиражи новина огромни а површине под шумом мале, огромне суме дају се за увоз новинске хартије. Да би се избегли велики расходи, неке новинске куће у Јапану почеле су од 1967. године да штампају новине на полиетиленској траци.

МОНГОЛСКЕ

МАСКЕ

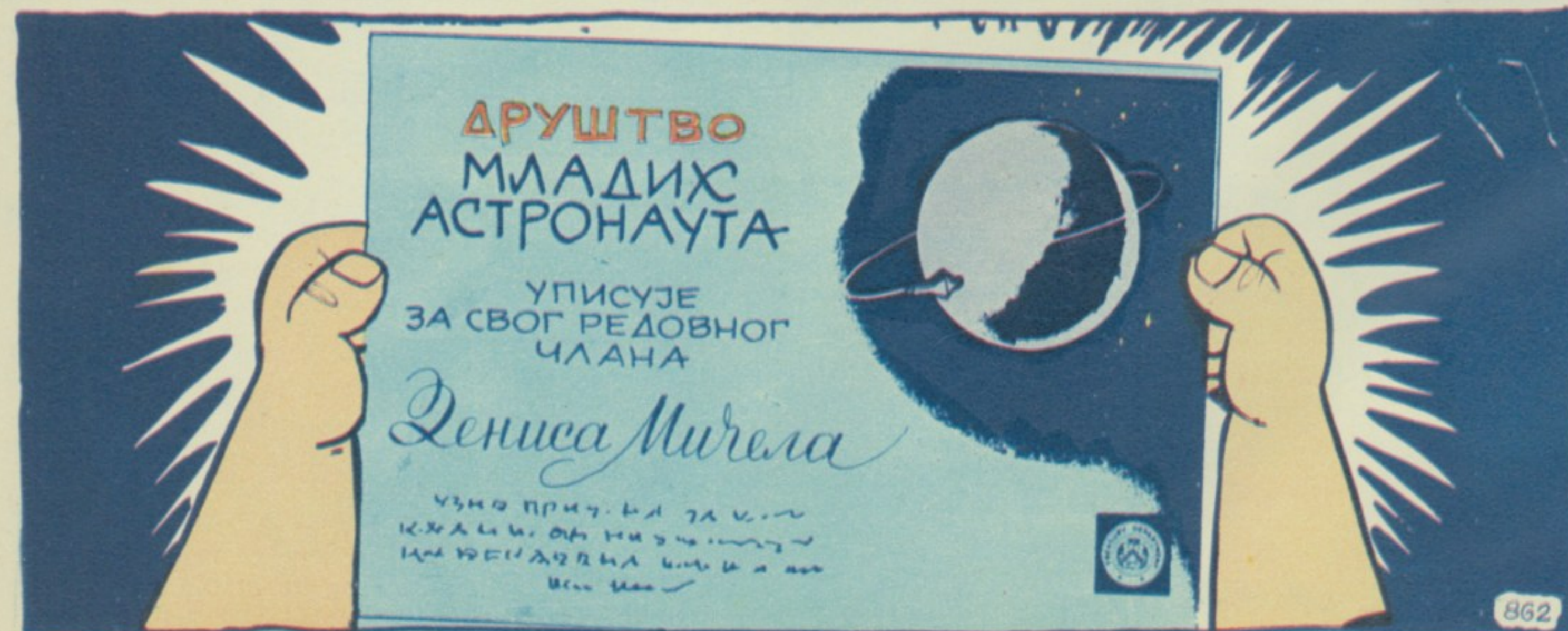
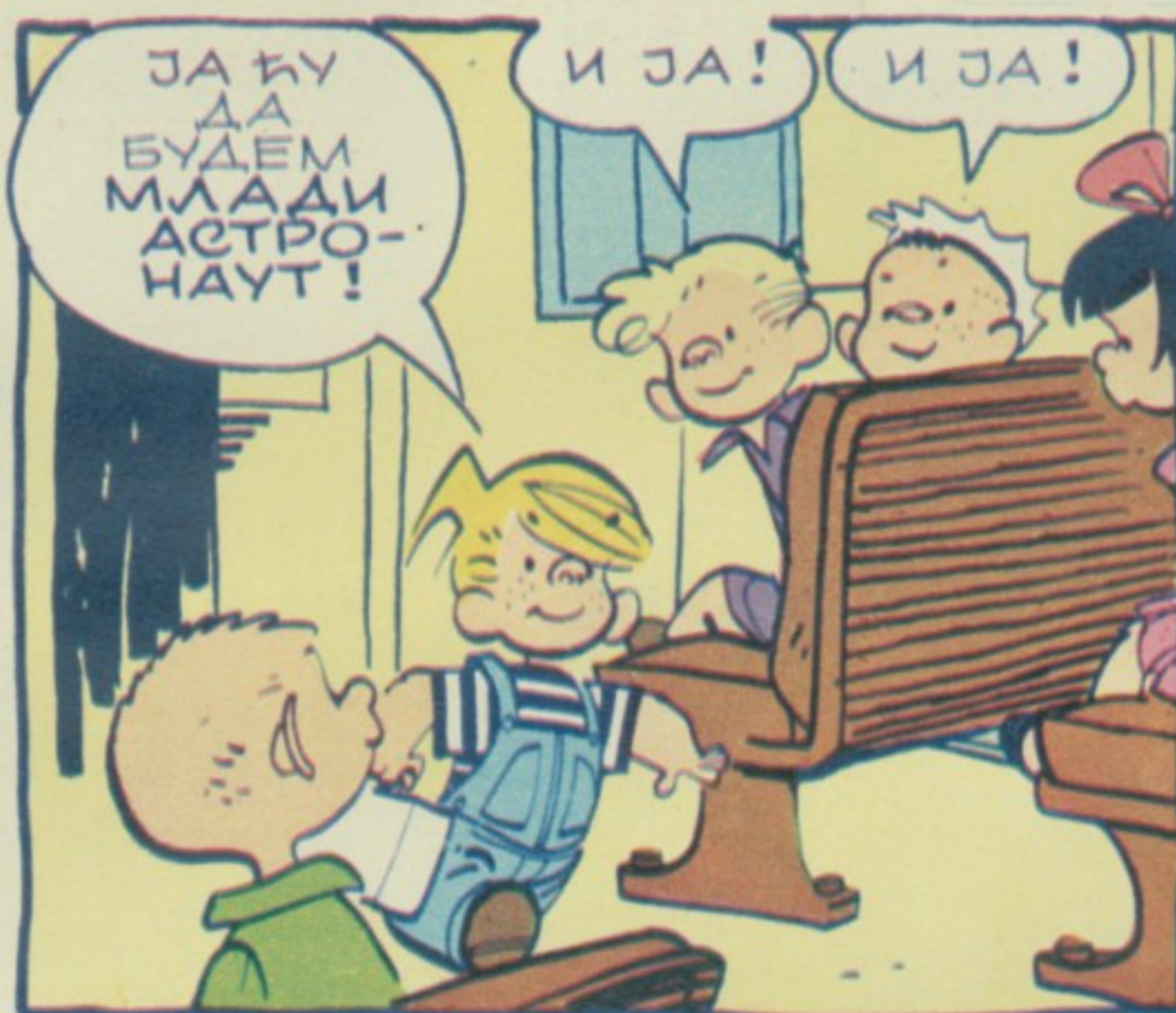
...„Да навеки буде живот с миром без рата, здрављем без болова, зимом без снега, с пасиштима увек обраслим травом...“

Народ није имао своју писменост

и само је човеково памћење чувало сећање на те велике стихове народног епа. Хурчи и улигирачи — певачи и приповедачи — ишли су од једног номадског станишта до другог. И када би над јуртама номада заблестале прве звезде а усред бесконачне монголске степе запалиле се ватре, хурчи и улигирачи причали су о подвизима легендарног Хесер-кана, храброг и праведног витеза. Њихово казивање било је прашено играма и пантомимом које су причале о борби Хесер-кана против злих сила.

Те мале представе постајале су временом све сложеније а поједине сцене добијале су строго одређен облик преплићући се с традиционалним играма и пантомимама које се од

ДЕНИС У ОРБИТИ

памтивека изводе у Монголији за време свадбених и жетвених свечаности, приликом прослава рођења... Тако се у Монголији рађало позориште, један од најстаријих и најмасовнијих израза монголске народне уметности. И када је у 17. веку, заједно с ламаизмом из Тибета продро у Монголију будистички празник-пантомима „Цам“ у њега су ушли и елементи народног монголског позоришта. Међу маскама за ту пантомиму, маскама богова и чудовишта, појављују се и личности из народних прича.

... И када би после игре Цамсара, бога рата чија је глава украшена са пет људских лобања на сцену излазио весели и добродушни старчић Уаган-убугун, покровитељ свих сточара, гледаоци су га бурно поздрављали јер је његова појава значила да рата неће бити и да номади мирно могу да крену за својим стадима.

Данас у витринама музеја маске „Цам“ као да се одмарају од представе кроз многе векове...

ТАЈ ЛУДИ, ЛУДИ СМЕХ

*****

„Почетком овога века у Француској је живео извесни Жил Огист Дирук, који се бавио разним мајсторијама, између осталог и прављењем обичних бицикла у тркачке. Због тога се Жил веома обрadowао кад је сазнао да ће се ускоро одржати велика бицикличка трка Париз—Сан Ремо, јер је радећи на свом проналаску „бициклу будућности“ не само утрошио сав иметак већ се и задужио. Надао се да ће његов бицикл „мала краљица“, који је требало да вози његов рођак Лисјен Медар, иначе познати бициклиста заузети прво место и награду а он ће не само исплатити све дугове већ и нешто зарадити.

Али човек једно смера а друго се догађа. Уместо радости за њега отпочињу невоље и то на сам дан такмичења. Управо кад се спремао да одвезе бицикл на старт, на врата је закуцао егзекутор Мило који је на захтев поверилаца дошао да му заплени ствари, међу њима и бицикл. И док је Жилова жена Делфина држала врата Жил је са бициклом искочио кроз прозор и просто ускочио у трицикл који је пролазио улицом. Стигао је на старт у задњем часу. Али невоље се ту не завршавају: рођака Медара поткупила је конкуренција и он одбија да вози

ВРАТИ МИ МОЈ БИЦ

1

ПУСТИ МИ МОЈ БИЦИКЛ КАД ТИ ЛЕПО КАЖЕМ!

2

ПОШТЕНА СПОРТСКА БОРБА: КОНТРАДОПИНГ ДЕЛУЈЕ

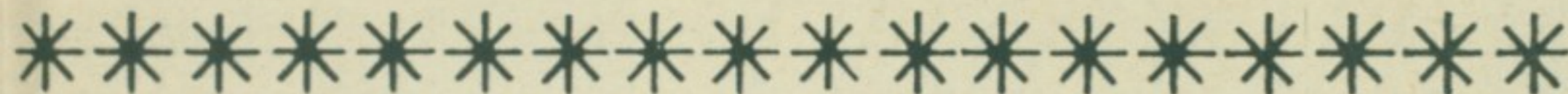
4

НЕОЧЕКИВАНИ СУПАРНИЦИ. ВИДИ ТИ ЊИХ! И ОНИ БИ СЕ ТРКАЛИ

5

ДЕЛФИНА НА СВЕ НАЧИНЕ ЗАДРЖАВА ЗЛОГ ДУХА ТРКЕ ЕГЗЕКУТОРА МИЛОА

његов бицикл. Преварен и ожалашћен Жил је управо размишљао шта да ради кад је приметио да му се у трку приближавају егзекутор и Делфина. Немајући другог избора скочио је на бицикл и умешао се међу учеснике трке који су управо кретали. Његова жена помисливши да је шену седа на трицикл али егзекутор је не пушта и у последњем тренутку ускаче и он. Сада за несрећног Жила настаје двоструко мучење. Невичан је возач, море га бриге због неплаћених рачуна и егзекутора а ни конкуренција не седи скрштених руку. На друму најпре искрсавају ексери и гуме на бициклима једна за другом прскају. Затим уморним возачима неко сипа у воду прахак за успављивање. Срећом, Жил пије пиво које му је дотурила Делфина и док један по један возач сањиво пада на прањав друм он победоносно језди и први стиже у Виши. Али радост је кратка века: неколико тренутака после Жила у Виши стиже и његов мучитељ егзекутор који жели да искористи Жилову победу и тражи од овога да потпише уговор у којем њих двојица деле добит, тачније егзекутор добија већи део. Жил нема куд. Пристаје и наставља трку под будним оком бездушног егзекутора, и доживљава разноврзне перипети-

је. Између осталих бива затворен у вагону са свињама; неко му откачиње кочницу и он вратоломно јури низ брегове и на крају иако први стиже на циљ мора да вози још један круг око стадиона јер тако захтевају пропозиције такмичења и његов мучитељ. На крају крајева све се лепо завршава и Жил постаје шампион над шампионима.“

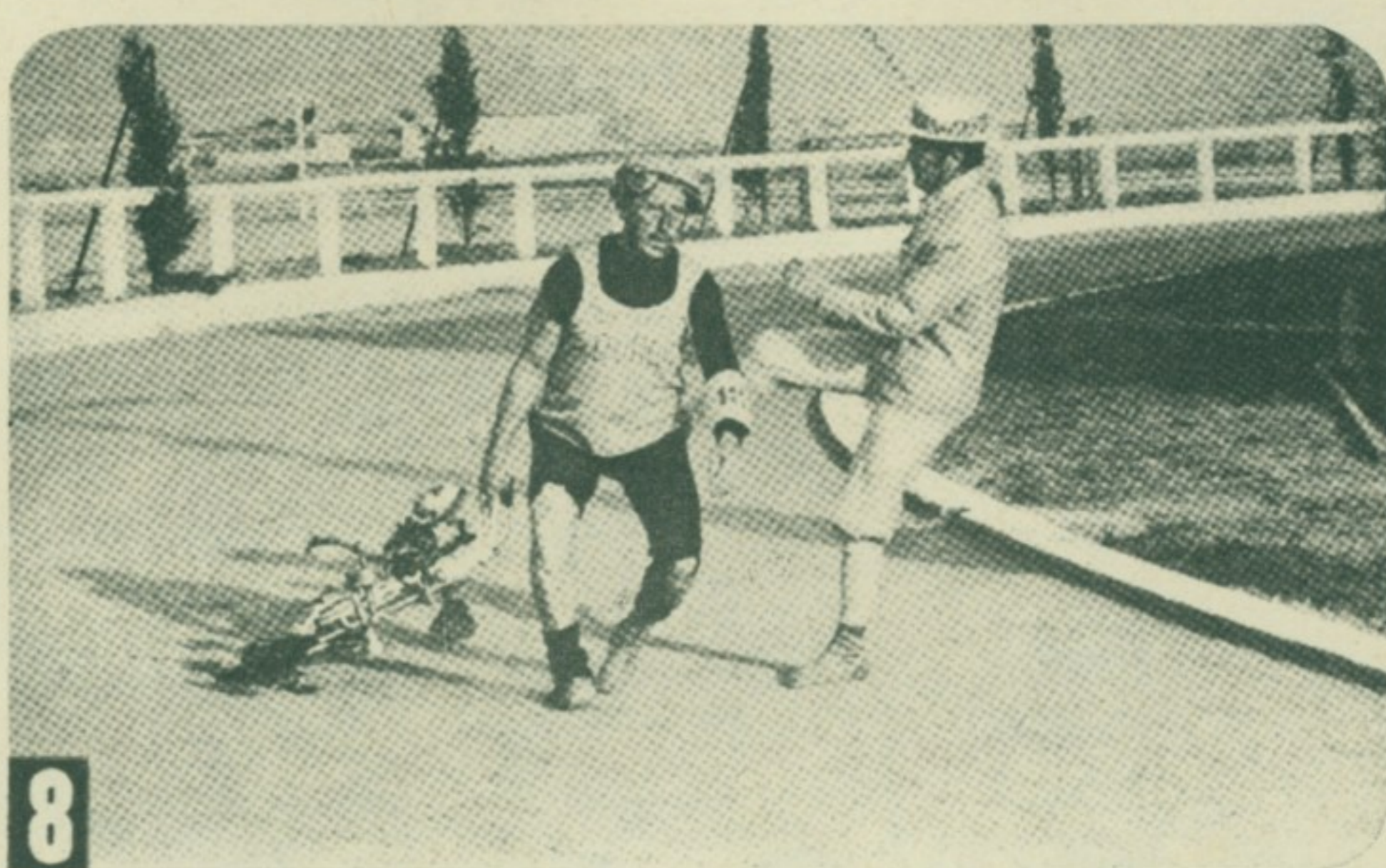

Лета 1903, године велику пажњу спортске јавности привукла је вест о одржавању прве бицикличке трке Париз—Сан Ремо, на стази дугачкој преко 1200 километара. Трку су организовале редакције два велика листа Француске и Италије. Том приликом ненавиклим учесницима трке дешавале су се разне згоде и незгоде. У томе је предњачио победник. Прелиставајући старе новине француски режисер Алекс Жофе наишао је и на опис овог догађаја који му је касније послужио као сиже за филм „Шампиони“. Филм је снимљен у боји и обилује геговима и смешним сценама, што се и може очекивати кад се зна да главну улогу у овом филму, злосрећног шампиона Жила, игра познати француски комичар Бурвил.

Верујемо да ће „Шампиони“ ускоро бити приказан и код нас и због тога доносимо неколико сцена из овог филма.

ЛАКО ЈЕ РЕЋИ: ПОМИСЛИ САМО, ТИ — ШАМПИОН!

ЈОШ ЈЕДАН КРУГ. ЖИЛОВО ДРЖАЊЕ ЈЕ ВЕЛИЧАНСТВЕНО

ИКА!

ЈЕСАМ ЛИ ВАМ РЕКАО, БОЉИ САМ ОД СВИХ. ТРА-ЛА-ЛА

— ЛЕПИ МОЈ ЖИЛЕ, ДРАГИ МОЈ ЖИЛЕ, ТИ СВЕ МОЖЕШ КАД ХОЋЕШ — ТЕПА МУ ЕГЗЕКУТОР. ЈОШ ТРИ МЕТРА ДО ЦИЉА!

СВЕ ИМА СВОЈЕ ГРАНИЦЕ, НИ ЖИЛ НИЈЕ НЕУНИШТИВ

ХЕРОЈИ СУ УМОРНИ.

ОСТРВО С БЛАГОМ

ТЕКСТ: А. РЕЗМОНА
ЦРТА: М. РЕМАКЛ

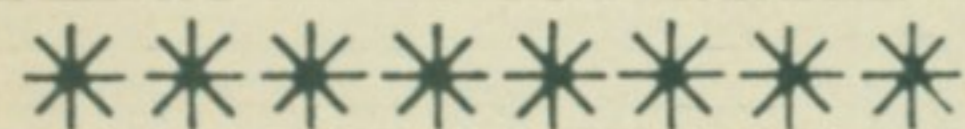
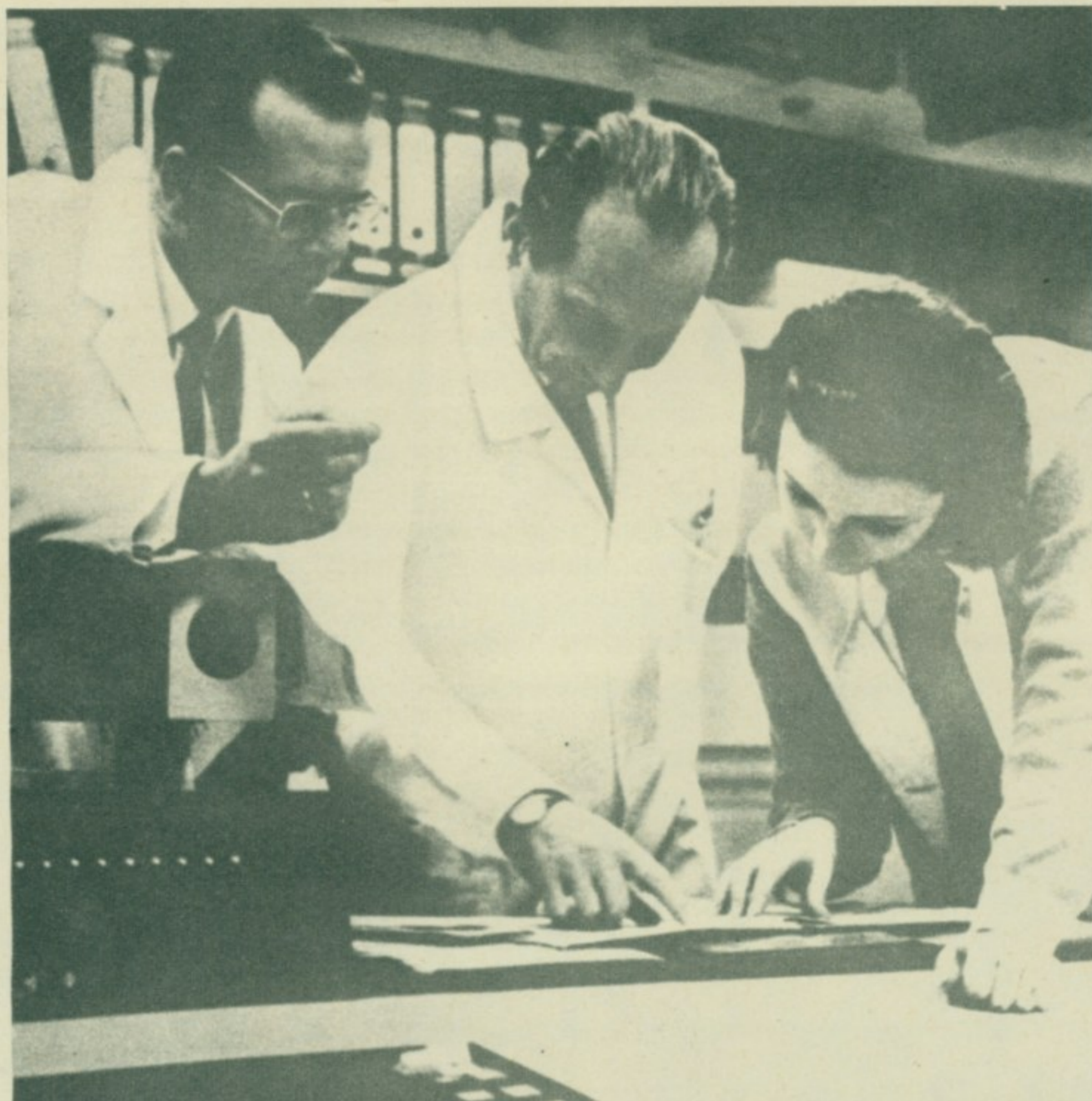
АВАЈ! НИСУ САМО СТАРИ НИК И СПАРАДРА ЈЕДИНИ РАЗГЛЕДАЛИ КАРТУ...

ЛЕКАР

БЕЗ БЕЛОГ МАНТИЛА

Др Јозеф Шмид једини је лекар у Европи који за асистента има — робота! Његови многобројни пацијенти веома су задовољни, а ни лекар се не може пожалити: откако ради с необичним помоћником, број клијената му је нагло порастао.

Сваки нови пацијент прво добија две кутијице. У једној се налази око 800 избушених картончића, а друга има три одељка обележена ознакама „да“, „не“ и „не знам“. Питања су уобичајена („Да ли је у вашој породици било срчаних обољења?“) друга се односе на прележане болести („Јесте ли претезали богиње?“) а трећа на садашње симптоме („Да ли имате главобољу?“). При испитивању појединих болесника просечно се користе подаци са 300 избушених картончића. Да би се обавио тај посао није потребно више од десет до петнаест минута.

После тога сви картончићи с одговором „да“ предају се електронском мозгу и он брзо даје преглед свих болести које карактеришу ови симптоми на које је пацијент указао одговором са „да“.

Тек са том листом у рукама лекар прегледа пацијента. Међутим, он се и даље служи електронским мозгом: предаје му резултате свог прегледа и листу коју је већ добио од њега. Сада му робот даје краћу, детаљније обрађену листу с могућим дијагнозама од којих лекар изабира три највероватније. Затим их упоређује са шифрама Светске здравствене организације и од електронског мозга добија списак потребних лабораторијских прегледа. Кад су они у лабораторији готови, резултате поново обрађује електронски мозак и, најзад, даје тачну дијагнозу.

Лични контакт неопходан

Др Шмид тврди да му електронски мозак омогућава да брже и сигурније поставља дијагнозе него било који до сада употребљаван начин. Сем тога, електронски мозак аутоматски региструје историју болести сваког пацијента и за свакога прави специјалну дијету. По-

ишак, др Шмид, сматра да је без личног контакта између лекара и пацијента немогуће радити.

— „Електронска обрада података омогућаје лекару да користи знања специјалиста, а пацијент више могућности да га лечи један, односно стални његов лекар. А захваљујући уштеди у времену лекар ће моћи више да се посвети пацијенту.

Електронски мозак ни у ком случају не ослобађа лекара одговорности. Он мора да створи јединство од математичког „случаја“ и конкретног болесног човека. Пацијент никако не сме да има осећање да је препуштен машини. Употреба робота је, значи, ограничена: он не може да замени топлу људску реч утехе, кућну посету а да не

говоримо о хируршким захватима.

Данас се зна за око 8.000 болести и безброј лекова. Ниједан лекар не може да запамти тачне симптоме свих тих болести, а још мање деловање разних лекова, поготову што је немогуће да иде укорак с брзим напретком медицине и фармације, чак и када би томе посветио сваки свој слободан тренутак.

— За неколико година модерна медицина неће моћи да се замисли без електронских мозгова — приче др Шмид — Они више користе лекару него рендген или електрокардиограм.

Око 2000 пацијената дневно

Др Шмид се први пут сусрео с употребом електронског мозга у једном медицинском центру у Сан Франциску у коме се дневно подвргне око 2000 пацијената тзв. мулти-тестовима у лабораторијама. Како га је било страх да ће га затрпати административни посао у сопственој ординацији, кад се вратио са специјализације у Беч и сам је себи купио један такав електронски мозак. После две године интензивног програмирања — робот мора прво да се нахрани знањем, које касније обрађује — др Шмид је могао да га употреби у својој ординацији. Сада намерава да прикупи материјал о деловању лекова и тим знањем почне да „храни“ робота. Нада се да ће потребан материјал добити и од чланова Друштва медицине будућности, које је основано на његову иницијативу да би лекари могли да размењују податке и искуства о употреби електронских мозгова.

Мишљења о корисности електронских мозгова у ординацијама и болницама подељена су, али чињеница је да то занима многе лекаре. Светска здравствена организација припремила је семинар о употреби електронских мозгова у здравственој служби, који ће се у јуну ове године одржати у Лондону.

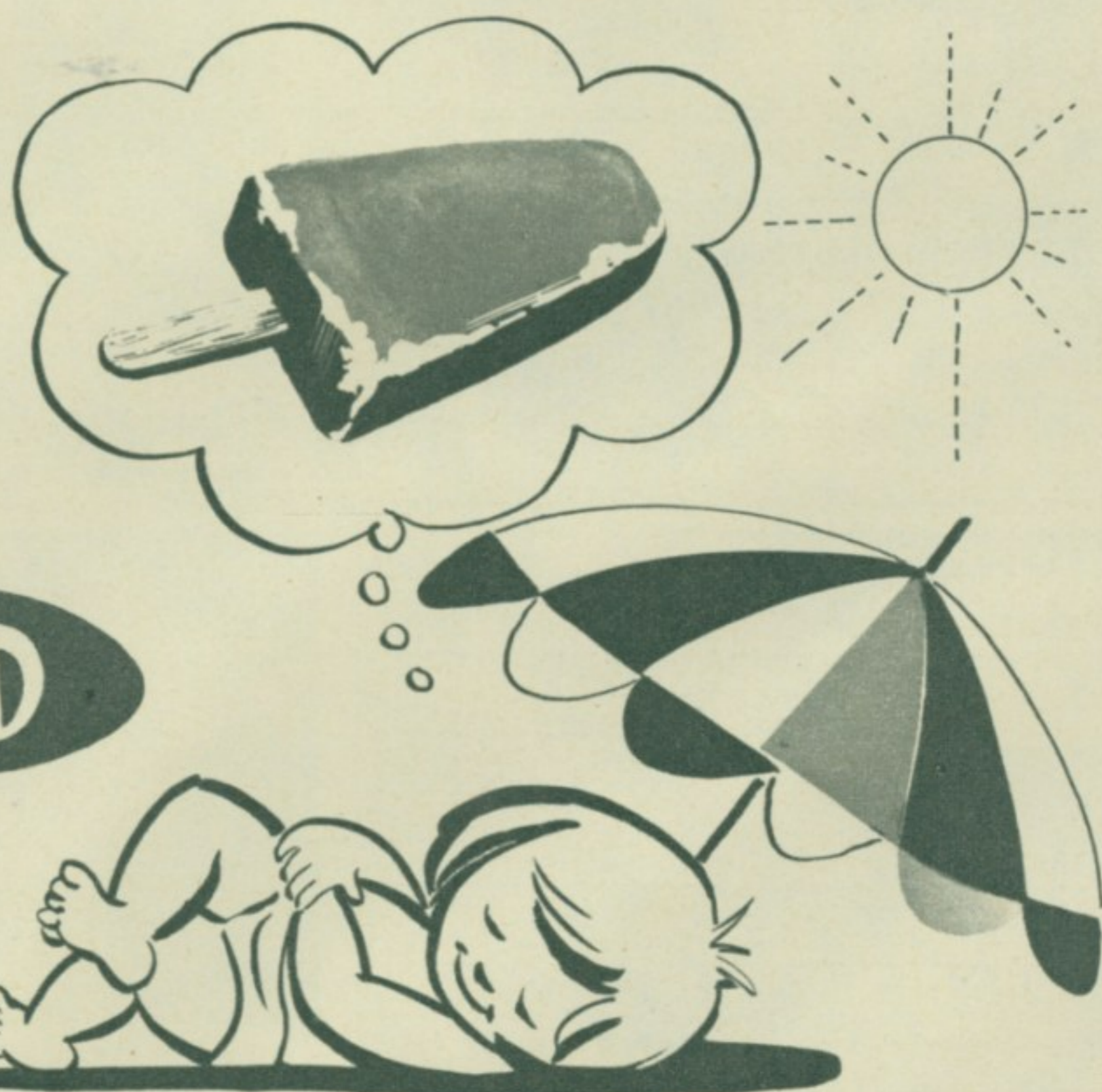

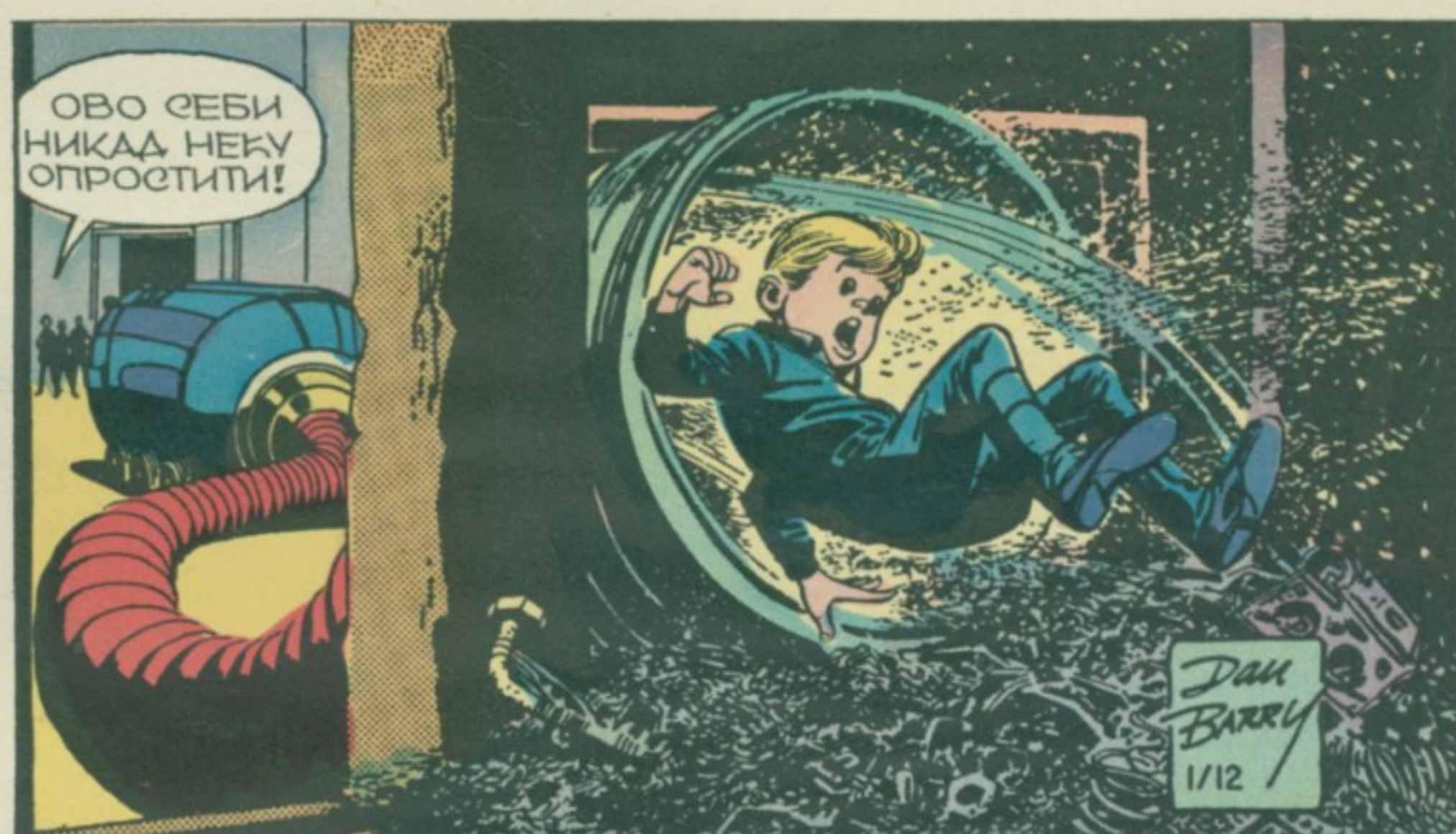
ДЕЦО, МАМЕ, ТАТЕ И СВИ ОСТАЛИ, ОД ДАНАС, СВУДА СВАКОГ ДАНА СОМБОРСКИ СЛАДОЛЕД

SOMBOLED

произведен по Данској лиценци, најлуксузније опремљен. НАЈБОЉИ У ЕВРОПИ! НАЈЧУВЕНИЈИ У СВЕТУ!

ПРОИЗВОДИ ПОЉОПРИВРЕДНО - ИНДУСТРИЈСКИ КОМБИНАТ „СОМ БОР“

ГЕНЕРАЛОВА ЖЕНА ИСПРИЧАЛА ЈЕ ХАЗАРДУ ДА СЕ НЕКО ШУЊА ИСПРЕД ЊЕНИХ ПРОЗОРА...

И ВИ МИСЛИТЕ ДА ЈЕ ТО БИО ФЛЕЦ АРЧЕР? ЗАШТО БИ ОН ЖЕЛЕО ДА УЧИНИ НЕКО ЗЛО ВАМА ИЛИ ГЕНЕРАЛУ?

ЗАТО ШТО ЈЕ УЗИМАО МИТО ОД ЉУДИ КОЈИ СУ ЖЕЛЕЛИ ДА ИХ МОЈ МУЖ ПРИМИ!

САД НАМЕРАВА ДА НАС ОБОЈЕ УБИЈЕ И ДА ОНДА ПОБЕГНЕ ИЗ НАШЕ ЗЕМЉЕ!

НА НЕСРЕЋУ, ЈА НЕМАМ ДОКАЗЕ ПРОТИВ ЊЕГА И ЗАТО НИСАМ МУЖА НИ ОБАВЕШТАВАЛА!

МАДАМ, ВИ ТВРДИТЕ ДА ЈЕ ЈУТРОШЊИ ПОКУШАЈ УБИСТВА АРЧЕРОВО ДЕЛО... ПА ИПАК, ДА СЕ ЈА НИСАМ УМЕШАО АРЧЕР БИ ИЗГУБИО ЖИВОТ!

ПИТАЊЕ ЈЕ ДА ЛИ БИ БАШ ТАКО БИЛО КАО ШТО ВИ МИСЛИТЕ, ТУАН ХАЗАРДЕ?

НЕ ВЕРУЈЕТЕ ДА СЕ ОН ТО МАЛОЧАС ШУЊАО? ЕВО ВАМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЛАМПЕ...

...ПОГЛЕДАЈТЕ! ОТИСЦИ НОГУ! ПОБИТЕ ЊИХОВИМ ТРАГОМ И ДОБИЋЕТЕ ОДГОВОР!

ЦОНИ ЈЕ ПОСЛУШАО И ТРАГ ГА ЈЕ ДОВЕО ДО ЦИПЕЛА КОЈЕ СУ ТАЈ ТРАГ ОСТАВИЛЕ...

ПРЕД АРЧЕРОВИМ ВРАТИМА! ТАЈ ДЕО ЊЕ НЕ ПРИЧЕ ЈЕ ИСТИНИТ! АЛИ, ЗАШТО БИ ИХ ОСТАВИО...

© King Features Syndicate, Inc., 1963. World rights reserved.

ОПРОСТИТЕ! ДОШАО САМ ДА ОЧИСТИМ ЦИПЕЛЕ! АКО СУ И ВАШЕ ЦИПЕЛЕ ПРАВЕ...

ИМА ОВДЕ МНОГО ПРАВИХ СТВАРИ КОЈЕ ТРЕБА ОЧИСТИТИ!

КО ДА СЕ СНАЂЕ! ДВЕ ОСОБЕ ПРИЧАЈУ ИСТУ ПРИЧУ... С ЈЕДНОМ МАЛОМ РАЗЛИКОМ! ГЛАВНЕ УЛОГЕ СУ ИЗМЕЊЕНЕ! КО ОД ЊИХ ПОКУШАВА ДА МЕ НАТОЦИЈА?

ТРИ ДАНА ХРАБРОСТИ

У области Гран Чако Седокосог поштују као самог Манитуа. Откад најстарији људи знају за себе он је био ту. Његов корак лакши је и нечујнији од корака најспретнијег ловца. У насељу, крај логорске ватре ретко се појављивао. И то само кад би се племе нашло у невољи. А како је сазнавао за невољу — нико није знао.

Као и остали дечаки и Тијо је чуо за Седокосог. За њега је Седокоси био као бог, само бог коме се људи не моле већ га поштују и слушају. И Тијо га је поштовао. Томе поштовању научио га је Пајо, племенски врач. Пајо му је дао и амајлију и казао му да ће га она штитити од свих опасности. А ако је изгуби само му Седокоси може помоћи. Тијо је носио амајлију на ланцу направљеном од зуба пуме. У његовој дугачкој црној коси, која је падала до рамена, од јуче се кочперило једно једино перо од чапље: обележје младог ратника и ловца. Он више није био мали индијански дечак који не сме да се удаљава од вигвама и који мора да заједно са женама остаје у насељу кад одрасли мушкарци одлазе у лов. Сада ће и он смети да иде с њима. Само још да

положи последњи испит, испит срчаности.

Тијо је спреман за тај испит. Осећа се јаким и сигурним. Амајлија ће га штитити, веровао је. Али не само амајлија. Пајо му је био добар учитељ. Научио га је да се бешумно прикрада, да спретно рукује томахаком, да вешто барата луком и стрелом!

И сада је Тијо био сам, сасвим сам дубоко у шуми. Правила „испита“ налажу: тек после три дана и три ноћи моћи ће да се врати у насеље. Његову храброст и вештину оцењиваће тада сви одрасли мушкарци племена. Оцењиваће га према плену који буде донео и ожиљцима на телу с којима се буде вратио. Празне речи нико неће слушати. И тада ће му дати и име, ново, ратничко име.

Првога дана, док је још био оран и одморан, пратио је многе трагове. Али, ти трагови нису много обећавали. Он није желео да се врати у насеље с главом брадавичаваог свињчета или роговима дивојарца, као што ће то учинити многи други дечаци који, у исто време као и он, полажу испит ловачке и ратничке зрелости.

Друге ноћи се одлучио: у шуми нема шта да тражи, кренуће на висораван, у царство пума. Надао се да ће ту доћи до плена којим ће свима показати да уме и да лови и да се бори. Пут га је водио уз брдо. Растиње се проредило, лишће је било светлије боје, а стене су постале више и стрмије, с многим пећинама. У зору је наишао на два чупава младунчета пуме како се играју испред пећине. Зграбио их је и радовао се што уплашено кевћу танко, високим „дечјим“ гласовима. Јер, он није ни желео младунце као ловачки трофеј већ „стару“, њихову мајку. Или још више: мужјака.

И мужјак је дошао. Стајао је, режећи, изнад Тија на једној избоченој стени, спреман за скок. Очи су му дивље сјале. Тијо је затегао лук, нанишанио и — у том тренутку женка је скочила на њега и оборила га. Индијански дечак није ни приметно кад му се она прикрала — очекивао је напад мужјака.

Лук и стреле нису му више могли користити. Тијо се бранио док су му њени оштри зуби парали десну руку — њоме је штитио лице и врат — а канце остављале дугачке крваве бразде по грудима. Његови пр-

сти зарили су се „наслепо“ у сребријасту крзно звери. Имао је среће: ухватио ју је за грло. Мајка-пума се отргла, можда само зато што је видела да је пума-отац одвео младунце у јазбину и сигурност. Отрчала је дугим скоковима, да им се придружи.

Тијо се ошамућен дигао са земље. Лук је био изломљен, стреле некорисне, амајлија покидана, томахаком нестао — склизнуо је у широку и дубоку пукотину каменитог тла. Остао му је само његов општар нож и ране које су крвариле.

Нашао је извор бистре и хладне воде и освежио се. Спустила се друга, дуга ноћ коју је, у грозници од напора и рана, провео ослушкујући шуме. Чинило му се да чује гласове мудрог Паја и свог деде који му је, давно још, показао како се прави лук и који се пре две године преселио „у вечна ловишта“. Молио се великом Манитуу и Седокосом који је увек прискакао у помоћ његовом племену када би га снашла каква невоља.

Чим је ноћ почела да се повлачи, Тијо се извукао из свог склоништа. Био је гладан, бол од рана одузимао му је сву снагу. Али, најстрашнија од свега била је мисао о повратку у насеље, о повратку без доказа да је достојан да га уврсте у праве ловце и ратнике.

Сунце је већ било превалило половину небеског лука кад је изненада чуо пуцањ, а одмах затим продоран крик праћен дубоким, потмулим муњањем.

Потрчао је и још у трку извадио нож иза појаса. Када се звер појавила пред њим није ни тренутак оклевао. Муњевитом брзином, не знајући ни сам како, два пута је зарио нож у врат усправљене звери која је бесно ударала својим шапама са оштрим канцама. Тијо се вешто извио и његов нож поново је погодио чупави врат. Последњом снагом звер је подигла шапу и оборила га својим ударцем. Ударио је главом у земљу и — настала је црна ноћ.

Кад се освестио прво је угледао ватру која је пламтела крај њега. Неки седокоси ловац прислонио му је чутурицу на усне. Вода га је освежила. Тада је ловац почео да прича и из његових речи Тијо је сазнао да је он, индијански дечак, спасао живот Седокосом. Стари ловац већ је лежао под медведом — његов метак промашио је животињу — кад је Тијо долетео. И мада су га ране пекле, Тијо се осмехивао. Он, Тијо, спасао је живот Седокосом, кога су сви поштовали готово колико и самог Манитуа и од кога су сви очекивали помоћ.

И када се Тијо вратио у насеље са медвеђим зубима и ушима и још свежим ранама, устао је сам поглавица да га дочека и привео га правим ловцима и ратницима. А они су новом ратнику по прастаром обичају дали ново име: „Аинухо“ — Неустрашиво срце.

Казна »морски пас«

У 17. веку побуњенике на бродовима кажњавали су „казном морског пса“. Кривца би привезали за греду и спустили до саме површине мора наоружаног само ножем и палицом. Читава 24 часа морао се бранити од напада морских паса. Само су ретки успевали да се одбране.

Библиотека о Наполеону

Од Наполеонове смрти до данас о Наполеону је написано више од

десет хиљада књига. Да се издавање тих књига одвијало равномерним темпом то би значило да је

сваких 120 часова излазила по једна књига о Наполеоновом животу.

Краљевска разнонога

Када би се хановерски изборни кнез Георг Лудвиг (1660 — 1727) који је касније постао енглески краљ Џорџ I, превише напио, забављао се тиме да иде улицама и каменицама разбија прозоре на кућама.

НЕ ВЕРУЈТЕ ВОЗАЧИМА!

малецки

ЕКРАН

Кочнице аутомобила који је јурио улицом Кнеза Милоша стравично су зашкрипале, пролазницима се отео врисак и један дечак са школском торбом остао је да лежи на коловозу, смртно повређен и то — својом кривицом. Претрчао је неопрезно улицу у тренутку кад је колона аутомобила јурила према њему и постао ко зна која жртва све гушћег саобраћаја у нашем главном граду.

Стравичне бројке

Какве то везе има с телевизијом? — можда ће се упитати неко. Има, има везе, јер телевизија која прати сваки тренутак савременог живота, није равнодушна ни према саобраћају, још мање према деци која долазе из дана у дан у све већу опасност.

О томе смо разговарали с уредником емисије „Црвени сигнал“ Миливојем Вуковићем, некадашњим аутомобилским асом, који већ пуних шест година с малог екрана говори о саобраћају. Недавно, је у једној од емисија Вуковић с камером отишао у једну београдску болницу и разговарао са неколицином дечака који су настрадали у саобраћајним удесима.

— Знам да бројке замарају — каже Вуковић — али постоје подаци од којих се диже коса на глави. У току прошле године у нашој земљи у саобраћајним несрећама настрадало је 2.495 лица. А сваке године тај број је све већи, годишње расте за 23 одсто. У Италији, међутим, забележен је пад тог броја. Зашто?

Ево зашто. У целом свету, у школама, као обавезан предмет постоји саобраћајно васпитање. У Хрватској тај предмет је такође уведен, али у другим крајевима наше земље није. Због тога су деца тако честе жртве. Дозволите ми да се још једном послужим рачуном: од укупног броја погинулих 64 одсто су деца до 14 година. Страшно!

Опасне игре

Зато Вуковић, у својој емисији „Црвени сигнал“ врло често говори о деци — жртвама саобраћајних удеса. У болници где је недавно био наишао је на типичан случај — на дечака који је настрадао трчећи за лоптом!

— Ја знам — каже некадашњи аутомобилски ас — да деца негде морају да се играју. Градска деца (а 85 одсто од свих погинулих отпада на градове) морају да изиђу на улице где почињу опасне игре између аутомобилских точкава. Наравно, било би идеално кад би деца имала своја игралишта, али су надлежни њихова игралишта претворили у просторе за паркинг. То се више исплати, али децу доводи у ужа сну опасност. Кад је већ тако, наши најмлађи морали би макар у школама, путем наставе, да стекну најосновније појмове о саобраћају и, пре свега, да навикну како да се чувају од возила у uzavрелим градовима.

Самоуки шампион

Занимљиво је, да човек чије савете слушају милиони возача и пе-

шака на ТВ екрану, никад није учио да вози! Миливоје Вуковић је самоук. Први пут је дошао у додир с аутомобилом пре рата, као дечак у Бајиној Башти. Спријатељио се с неким возачима камiona и, у слободном времену, прао им кола у јазу мале реке Пилице.

За време рата, у партизанима, био је један од ретких који су познавали вештину вожње, па иако још дечак постао је руководиоца возног парка Рачанског батаљона, који је располагао једним заплећеним немачким возилом! После рата, био је један од конструктора првог домаћег аутомобила, који је имао са-

мо три точка и саграђен је у Раковици. То је било смешно возило звано „КТИМ“, и вероватно ће ући у историју нашег аутомобилизма.

— Пошто нисмо имали ништа друго — прича Вуковић — послужили смо се мотором за ватрогасне пумпе! Наш „КТИМ“ био је сензација дана, чак је представљен и председнику Титу 1949. године на његов рођендан. За њега смо нас петорица, такозвани конструктори, добили награду од 30.000 динара, што је у то време била огромна сума.

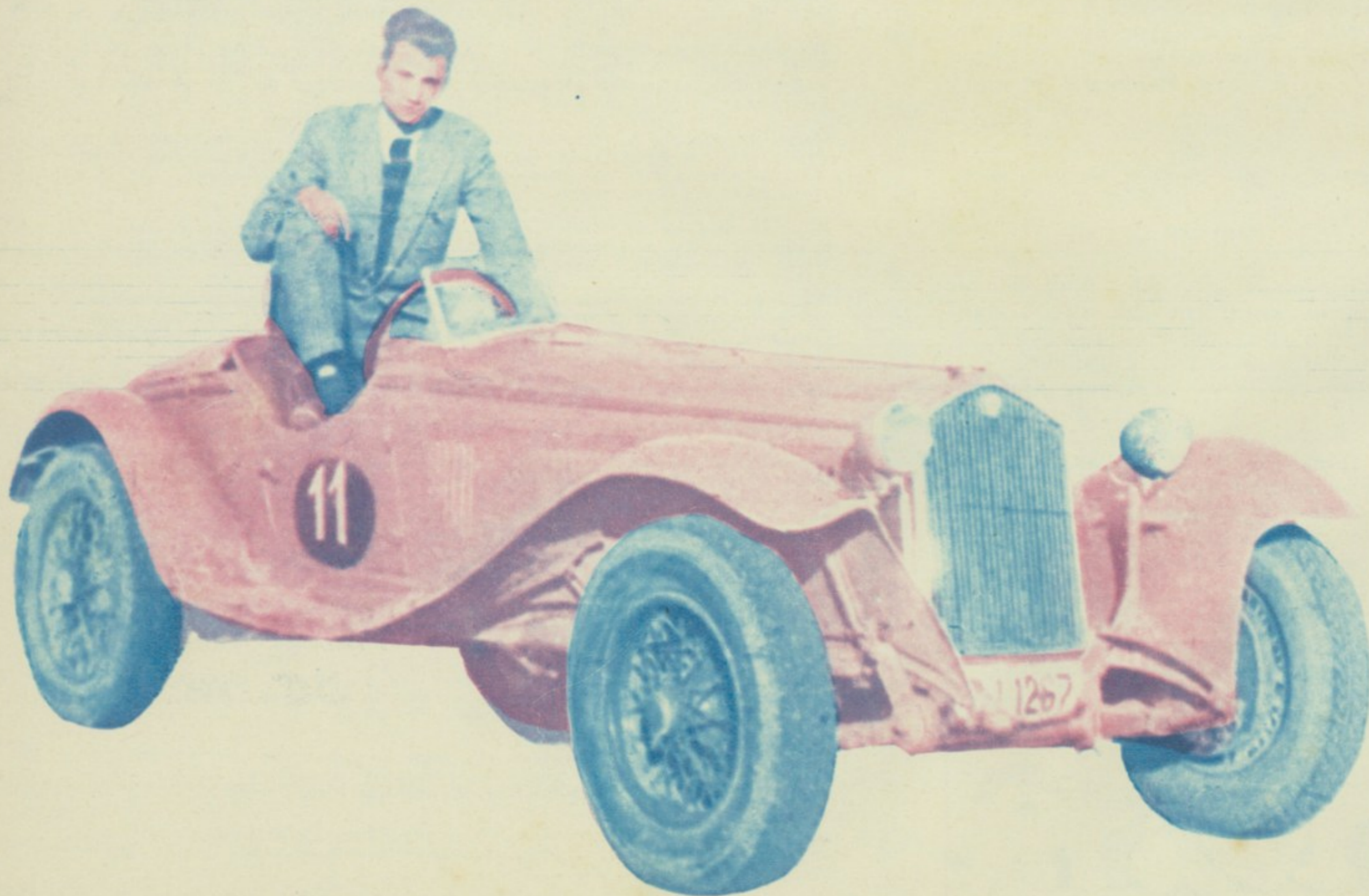
Савет најмлађима

Касније је Вуковић постао тркач-аутомобилиста и свој најдражи трофеј, првенство државе, Београда и Србије, јадрански рели, освојио је опет склепаним колима марке „алфа-ромео“, која су имала мотор извађен из — моторног чамца! Таква су времена онда била. После је већ све ишло лакше, јер је дошао до „правих“ аутомобила на којима је постао вишеструки првак државе и учесник многих интернационалних релија и трка.

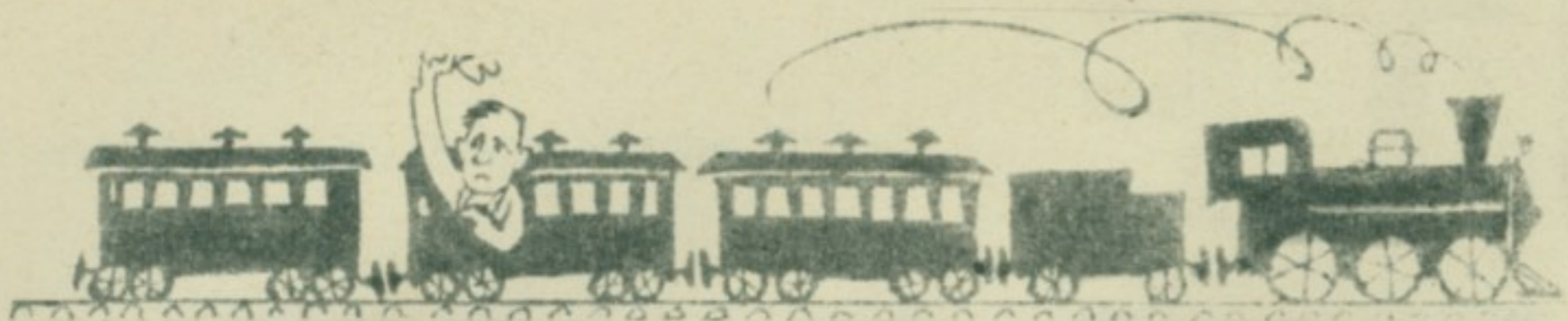
Захваљујући свом богатом возачком искуству, дошао је и на телевизију, и у Студију Београд постао експерт за саобраћај. „Црвени сигнал“, емисија коју и данас успешно води, његово је дело.

— И посредством малог екрана — каже он — и на друге начине ја се залажем за то да се у школе уведе обавезно саобраћајно васпитање, јер је то начин да се деца заштите. На жалост, у томе до сада није постигнут никакав успех. Чак нисмо успели ни оно што је свуда у свету уобичајено: да деца у школама полажу неку врсту испита за вожњу бициклом. Ево још једног податка: 26 одсто настрадалих у несрећама су бициклисти, а у великим градовима бицикле возе најчешће деца.

Због тога бих најмлађима дао један другарски савет: кад прелазе улицу, ниједном возачу кола не смеју веровати да добро вози!

„АЛФА-РОМЕО“ КОЈИМ ЈЕ МИЛИВОЈЕ ВУКОВИЋ ОСВОЈИО ПРВЕНСТВО ДРЖАВЕ

МАЛА ПОШТА

ПОЗИВ ПРИЈАТЕЉА ИЗ НЕМАЧКЕ

Поштована редакцијо,
Вашу адресу сазнао сам из листа „Политика“. Веома сам заинтересован за ваш лист јер скупљам иностране часописе. Зато молим ваше читаоце да ми помогну тј. да ми пошаљу неки стари број, како бих могао да имам и ваш лист у мојој колекцији. Наравно мене интересују овогодишњи бројеви. Унапред захваљујем.

Rajnhard Kohn
2861 Dobberbin
Schlstr. 7 DDR

КАКО ЈЕ НАСТАЛО ТЕТОВИРАЊЕ

Молим редакцију „Забавника“ да ми одговори како је дошло до тетовирања?

Петар П.

Тетовирање је нарочит начин утискивања у кожу разних фигура шара, слова, завета и слично, који се не могу избрисати. Утискивање се врши помоћу убода игле у кожу и што су они чешћи шара је прецизнија. У кожу се обично утискују индиго, туш и друге боје у течном стању. Да додамо на крају нешто што нема везе с вашим питањем. Многи млади људи који се подвргавају тетовирању, касније би да ли не знам шта да се ослободе неке глупе шаре, која им смета.

АДРЕСА ДРАГАНА ЦАЈИЋА

Пошто сте досад били толико љубазни и помогли многим нашим читаоцима, желела бих да и мени помогнете. Молим вас да ми пошаљете адресу фудбалера Драгана Цајића.

Јадранка, Земун

Најбоље је да се јавите на адресу „Црвене звезде“, Београд, Коларчева 3.

ОБАВЕШТЕЊЕ

Укорићени „Забавници“ постоје само за 1965. и 1966. годину по цени од 3.000 старих динара.

Комплете шаљемо поузећем на писмени захтев поручиоца, што значи да он приликом преузимања на пошти плаћа и комплет и поштарину.

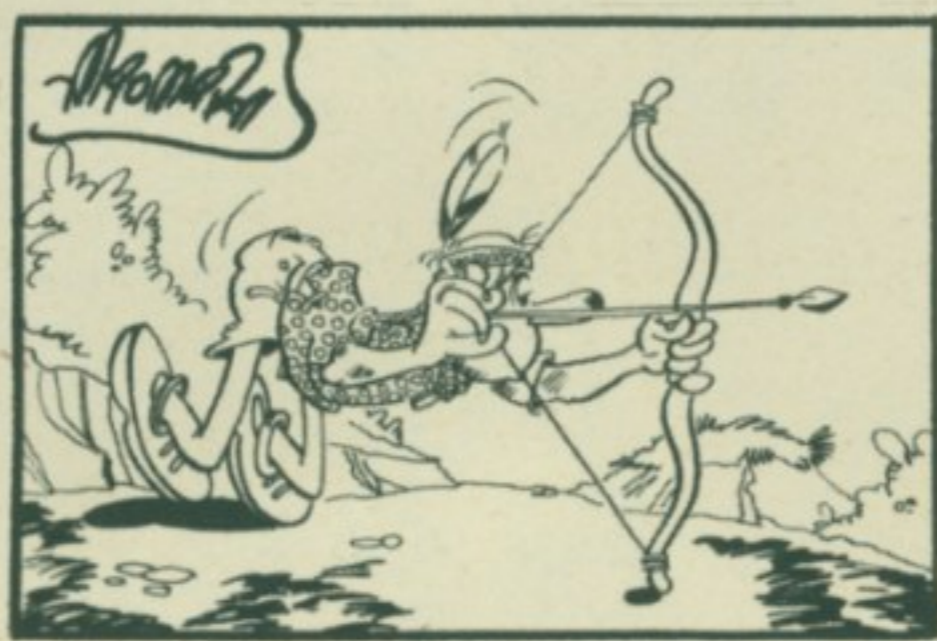
РЕДАКЦИЈА

ДА ЛИ ЈЕ ВИНЕТУ СТВАРНО ПОСТОЈАО?

Драги Забавниче,

Ти си ми најбољи пријатељ. Колико сам пута обрисала сузе и намејала се Микију, Денису, Татосу...

Зато сам одлучила да те нешто упитам. Интересује ме да ли је лич-

ност из романа Карла Маја — Винету — измишљена, или је заиста постојала?

Могу ли добити адресу неког руског пионирског листа?

Весна

У прошлом „Забавнику“ од 22. јуна о. г. писали смо о Карлу Мају, немачком писцу који је сва своја дела написао а да није крочио из своје земље. Винету, нити иједна друга личност Карла Маја, није стварно постојала.

Шаљемо вам уједно и адресу дечјег листа „Пионер“ који издаје „Правда“, Москва, Ул. Правде, дом 24.

НАГРАЂЕНА МАРИНА

Драги Забавниче,

Најлепше захваљујем на награди коју сам примила и желим да сваке године штампате у „Забавнику“ по који конкурс за најмање. Много вас поздравља

Марина Ђуровић
Вишеград

ПИШЕМ ПЕСМЕ

Написала сам већи број песама али не знам како да их објавим. Молим уредништво „Забавника“ да ми одговори на моје питање.

Марија Хрњак
Бежанија

Требало би да се обратите неком издавачком предузећу као што је „Култура“, Београд, Македонска бр. 4 или „Нолит“ издавачко предузеће, Теразије 27 и они ће вам свакако дати савет.

Овим написом одговарамо и другарици Вери која се такође за то интересовала.

ТЕДИ, ЈАВИ СЕ!

Драги Забавниче,

У броју од 15. VI 1968. године у рубрици „Мала пошта“ објавили сте писмо „Пријатељ животиња“ читаоца који се потписао са „Теди“. Молим вас помозите ми и објавите ово моје писмо. Желео бих да ми се Теди јави писмом на следећу адресу:

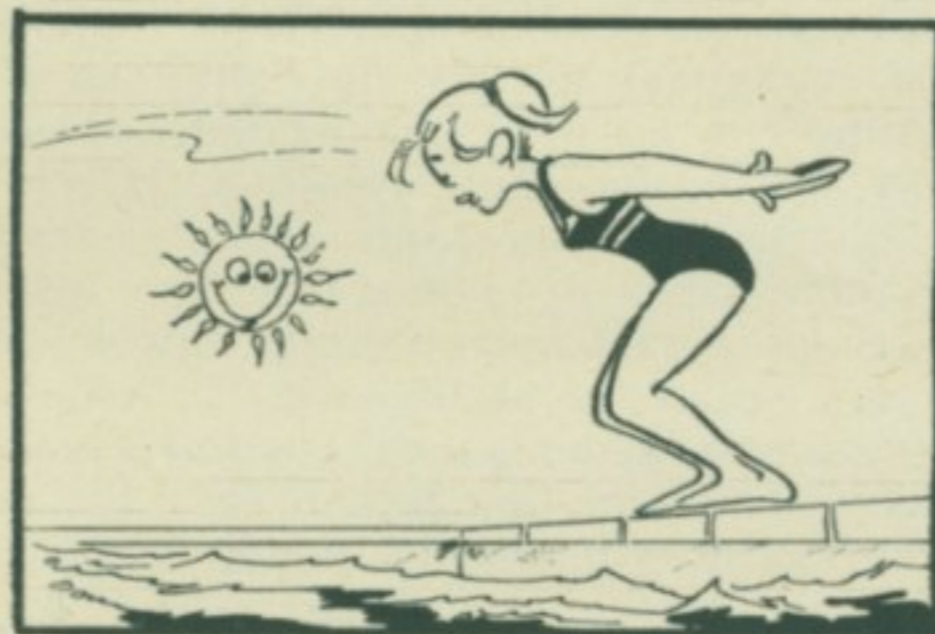
Милан Мирић
С. Матића бр. 74
Колут — Бачка

БАЗЕН У ТОПЧИДЕРУ

Желела бих да тренирам пливање у неком клубу. Молим вас да ми одговорите где да покушам.

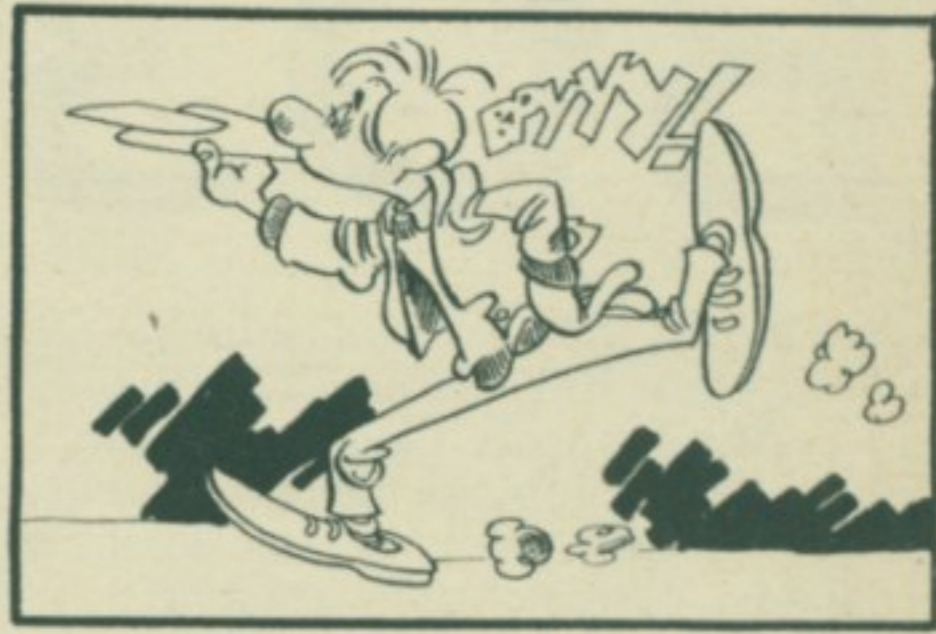
Мира — Београд

У Београду постоји базен за пливање у Топчидеру. Примају кандидате сваког дана од 17 часова, изузев петка и недеље. Обратите се тамо неком од тренера и он ће вас упутити шта је потребно за упис и слично.

ОДГОВОР НИКОЛИ — БУДУЋЕМ АЕРОНАУТИЧАРУ

Кроз две године завршавам гимназију, и желео бих да студирам

аеронаутику. Молим вас обавестите ме на који факултет треба да се упишем. Уједно вас молим да ми одговорите да ли Ваздухопловни савез Југославије издаје неки лист и колика му је годишња претплата.
Никола Јовановски
Скопје

Да бисте студирали аеронаутику морате се уписати на Технички факултет. Дакле, математику треба добро да савладате.

Што се тиче издавања неког ваздухопловног листа, засад Ваздухопловни савез Југославије не издаје никакав, али има у припреми часопис који ће свако изаћи већ ове године.

ДВА АСТРОНОМА

Завршили смо гимназију и желимо да будемо астрономи. Интересује нас на који факултет треба да се упишемо.

Два астронома

Морате се уписати на Природно-математички факултет.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Ученице смо средње школе, сакупљамо разгледнице, марке, фотосе глумаца и певача. Желимо да се дописујемо са својим вршњацима. Бабић Љубица, Ђирпанова 31/А, Нови Сад; Мирослава Обрадовић ул. Георги Димитрова 10, Нови Сад.

Имам 15 година и скупљам разгледнице, за сваку разгледницу шаљем разгледницу Шапца. Величка Митровић, Слепчевић код Шапца.

Желела бих да објавите моју адресу ради дописивања. Имам 13 година и идем у VII разред. Језик дописивања српскохрватски, руски и бугарски. Јагодина Јовановић, Жел. станица бр. 58, Рипањ код Београда.

Имам 11 година и желела бих да се дописујем са вршњацима из Југославије и Француске. Волим Адамоа и Ђорђа Марјановића. Скупљам салвете и фотографије ових певача. Лола Вујасиновић, Трг. Рад. Вујовића 9, Пожаревац.

Желела бих да се дописујем с југословенском омладином. Имам 11 година и идем у 4 разред. СССР, ВКО г. Лениногорск пр. Ленина 42-45, Максименко Зоја.

Нека ми се јави дечак или девојчица из ваше земље пошто желим да се дописујем с југословенском омладином. Учим 1 разред и имам 8 година. СССР, ВКО, г. Лениногорск, пр. Ленина 42-25, Максименко Људа.

Желела бих да стекнем познанство преко писама. Имам 13 година. Волим Ролинг-Стоунсе, и све оно што воле млади Александра Мирковић, Хилендарска 15/IV, Београд.

Много сам читала о вашој земљи и желела бих да је упознам још ближе. Мени је 17 година и идем у 10 разред. СССР ВК област, г. Лениногорск пр. Гагарина 16-120 Запахаловој Гали.

Желела бих да се дописујем с дечаком или девојчицом из седмог, осмог или деветог разреда. Ученица сам седмог разреда. СССР, В.К.О. г. Лениногорск, ул. Жданова 2-28, Поваренко Валерију.

Имам 14 година и идем у VII разред основне школе. Желела бих да се дописујем са дечацима и девојчицама из Француске, Енглеске и САД. Гордана Нешић ул. Први мај бр. 2 Винковци.

Ученица сам VI разреда и желела бих да се дописујем с вршњацима и вршњакињама из наше земље. Скупљам салвете и разгледнице. Зорица Шаренац, Балканска 3, Чачак.

Имам 16 година. Скупљам разгледнице и марке, волим забавну музику и путовања. На сваку разгледницу одговарам разгледницом свога града. Суи Хајдер школа „Берта Кучера“, Јајце.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље који скупљају салвете. Љиљана Маринковић, Железник, Ивете Милутиновића бр. 17.

УКЛЕТА ХОРДА

**ЈЕСТЕ
ЛИ
ВЕЋ
ЧУЛИ
ДА...**

НА ДРВЕЋЕ!
БРЗО!

У НЕКОЛИКО СКОКОВА
ТИГАР СА САБЉАСТИМ
ЗУБИМА НАШАО СЕ НА
МЕСТУ ГДЕ СУ СЕ
ЉУДИ ТУКЛИ...

... АЛИ, НИЈЕ НИ ПРИМЕТИО
ТУНГУ КОЈИ ЈЕ ЛЕЖАО У
ТРАВИ НЕПОМИЧНО КАО
МРТАВ...

... И БАЦИО СЕ НА НАЈСПОРИЈЕГ ОД
ТРОЈИЦЕ ТУНГИНИХ ПРОТИВНИКА...

АКУ ЈЕ ИЗГУБЉЕН!
НЕ МОЖЕМО МУ ПО
МОЋИ! ТИГАР ЈЕ
ЈАЧИ ОД НАС...

ТИГАР ЈЕ СТРА-
ШАН ПРОТИВ-
НИК... ЈАЧИ ЈЕ ОД
ПЕТ РАТНИКА!
АЛИ, ЗАШТО СЕ
НИЈЕ БАЦИО
НА ТУНГУ?

АЛИ,
ШТА ТО
САД РАДИ?
КОГА
ГЛЕДА?

ОСТАВИО
ЈЕ
АКУ!?!...
ЧУДНО!

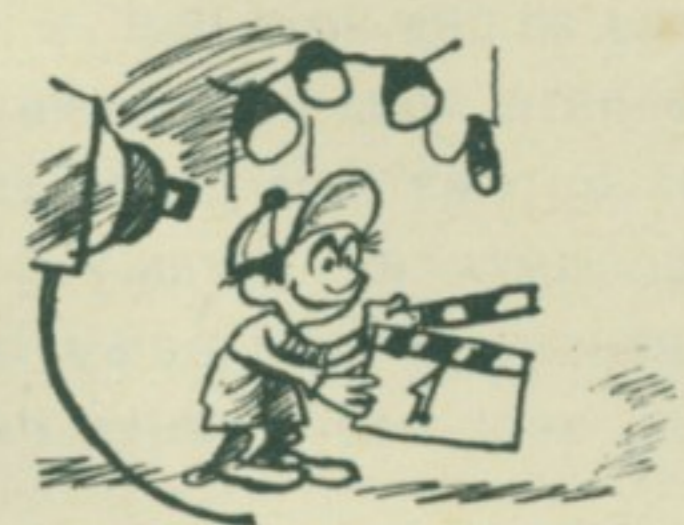
ИЗГЛЕДА ДА
СЕ ВРАЂА
ТУНГИ! МОЖДА
СЕ БОЖИ ДА
МУ НЕ
УМАКНЕ...

МЕЂУТИМ, ЈЕДНА ТАЈАН-
СТВЕНА ЛИЧНОСТ КОЈА
ЈЕ ПРАТИЛА ЧИТАВ ДО-
ГАБАЈ, ИЗИШЛА ЈЕ ИЗ
СВОГ СКЛОНИШТА...

... ЗАКЛАЊАЈУЋИ СЕ ИЗА
КАМЕЊА, ПРИВЛАЧИО СЕ
ТУНГИ...

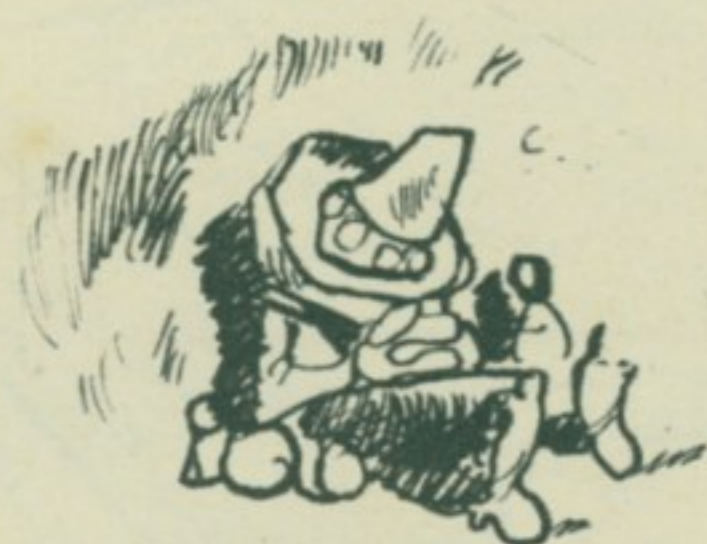

штине". Главну улогу играла је та-
да позната филмска глумица Мир-
јам Хопкинс.

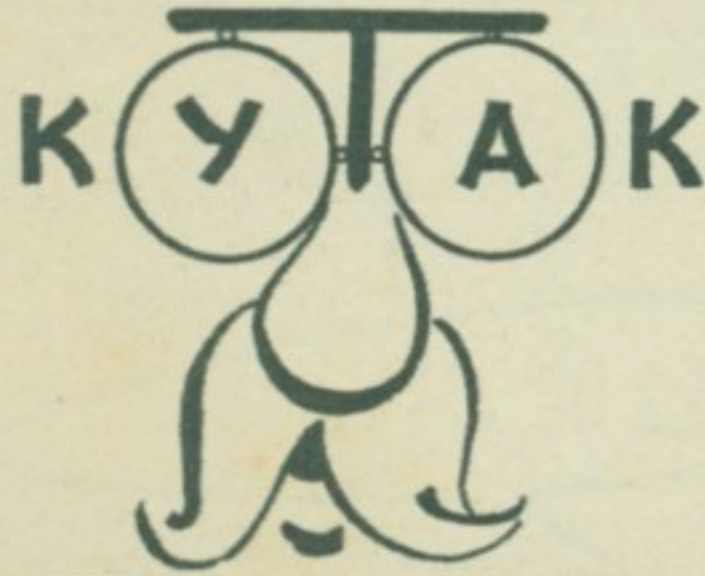
● међу највеће животиње на све-
ту убрајају се: роркал, морски си-
сар сличан киту, који достиже по-
каткад дужину и до 33 метра; за-
тим следе змија анаконда дугачка
и до 11 метара; питон, преко 9 ме-
тара; највећи ухваћени крокодил
био је дугачак 9,20 метара; једна у-
ловљена јесетра 7,90 метара а жи-
рафа често достиже 7 метара.

У категорији „мини“ животиња
рекорд држи бактерија позната под
именом ППЛО која је „дугачка“ је-
дан десетохиљадити део милиметра.

● за текилу, познато мексичко
алкохолно пиће познаваоци кажу да
је веома жестока и да је треба пи-

ти само на овај начин: на врх је-
зика стави се најпре мало соли; за-
тим се исцеди мало лимуновог сока
и попије јако зачињен сок од пара-
дајза. Тек после тога храбрији могу
да се одлуче да је попију.

ТУК НА ЛУК

Чувени сликари Матис и Пикасо
уживали су у томе да се узајамно
пецкају. Познато је, на пример, да
би Пикасо кад год би нашао длаку
у супи говорио:

— Гле, Матисов цртеж!

Ни Матис му није остајао дужан,
увек кад би девојка која је радила
код њега сломила тањир, он би го-
ворио:

— Гле, Пикасов модел!

ОБОСТРАНИ ИНТЕРЕС

Док је Алберт Ајнштајн живео у
Принстауну најближи сусед била

му је нека осмогодишња девојчица
која је свако после подне долазила
у госте славном научнику. Једног
дана пође за њом и њена мајка да
се извини научнику ако му мала
смета. После упознавања она запита
Ајнштајна:

— Поштовани господине, реците
ми молим вас какву корист имате
ви од разговора с једном осмого-
дишњом девојчицом.

— И те какву, драга госпођо, од-
говори јој Ајнштајн. И то обостра-
ну. Ја редовно добијам од ваше де-
војчице киселе бомбоне, а заузврат
јој решавам задатке из рачуна.

СТВАРНО КАТАСТРОФА

Познати француски писац Виктор
Иго имао је веома брбљивог бер-
берина. Једном за време бријања
овај му између осталог, рече:

— Страшно сам уплашен, госпо-
дине Иго. Прича се да су научници
видели неке пеге на Месецу а то,
према њиховом мишљењу, значи
смак света. Предвиђа се да ће дру-
гог фебруара угинути све животи-
ње а четвртог поумирати сви људи.

— Ух! Ух! — тобоже ће упла-
шено Иго. — А ко ће ме онда обри-
јати трећег фебруара?

ВЕ С Е Л О Г
архивара

КОЗНА ПОБЕЂУЈЕ

Ако сте имали у рукама прошли број „Политикиног забавника“ и читали нашу „шарену страну“, онда већ познајете нову интересантну игру коју смо назвали „Ко зна — побеђује“. Ипак, поновићемо упутства за оне који још не познају правила и дати нова објашњења која се односе на цртеже које данас доносимо.

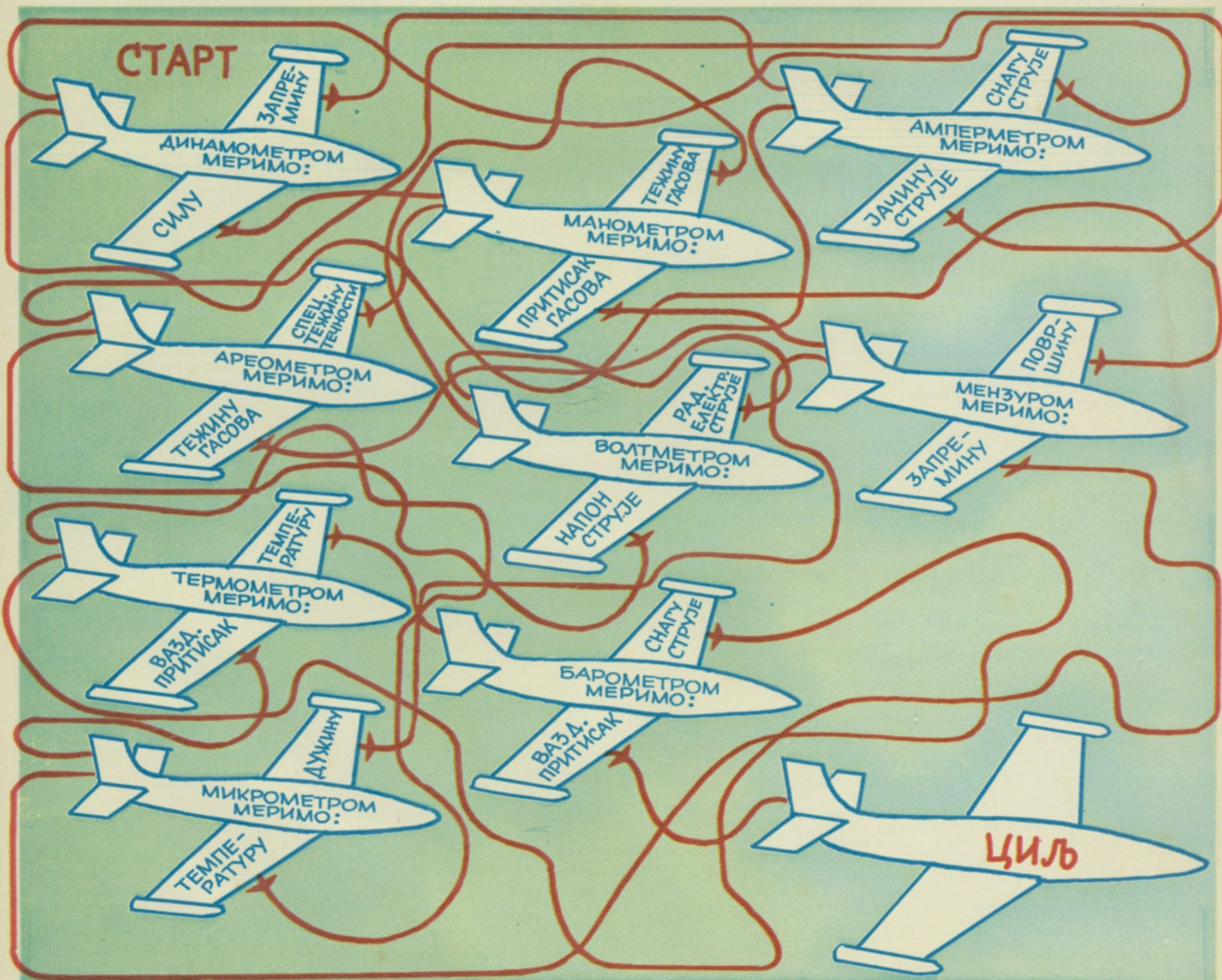
Овог пута на цртежу је приказано више авиона. У решавању питања полазимо од оног поред којег пише „старт“.

На трупу сваког авиона се налази питање а на крилима два одговора од којих је само један тачан. Ако се одредимо за тачан одговор и следимо линију која је поред тачног одговора она ће нас довести до следећег авиона (питања). Решавамо питања на исти начин и следимо опет одговарајућу линију. И тако све док не дођемо до авиона на којем пише „циљ“. Ако смо дошли до циља, значи да су нам решења правилна. Уколико су

решења неправилна, линије нас поново доводе на решавање оних питања која смо погрешно решили. Тиме се пут решавања продужује.

Није дозвољено скретати на местима где се линије секу већ треба ићи оном коју смо изабрали.

Овим питањима проверићемо познавање мерних физичких справа.

У ИДУЋЕМ БРОЈУ ПИТАЊА ИЗ МАТЕМАТИКЕ

ПОСЛЕДЊИ МОХИКАНАЦ

„Јуче је у филипинску луку Малиту пристао један гусарски брод! Посада брода сломила је отпор полиције и за цигло два часа опљачкала куће и радње у лучком делу града...“

Стара хроника? На говора: вест о гусарском нападу појавила се на страницама озбиљног лондонског листа „Тајмс“, у једном од јануарских бројева 1968. године.

РАДИКАЛНО СРЕДСТВО

У париским радњама појавило се ново средство против гојазности. На омоту пише: „Ово средство је универзално у сваком погледу!“ И још: „Наоружајте се стрпљењем и не отварајте кутију још у радњи!“

Лаковерни купци наоружавају се стрпљењем и тек кад код куће отварају кутију да би у њој нашли кашику избушену као решето, виљушку са изломљеним зупцима и потпуно туп нож. Уз прибор за јело приложена је и картица с натписом: „Пријатно!“

ЛИРИКА МОЖЕ И ДА ЧЕКА

У Бразилу постоји веровање: ко додирне јуруру, барску жабу велику као кокош, неминуно ће изгубити љубав вољене жене.

То сујеверје досад је одлично штигило жабе од уништавања. Али, на несрећу — жаба, разуме се, ташне од коже јуруру-жаба постале су у последње време „последњи крик“ америчке моде. Жабља кожа је сва ког дана све скупља и бразилски товци просто се отимају за поруџбине. Због новца који ће добити, кажу они, може се жртвовати и љубав.

* укршћене речи *

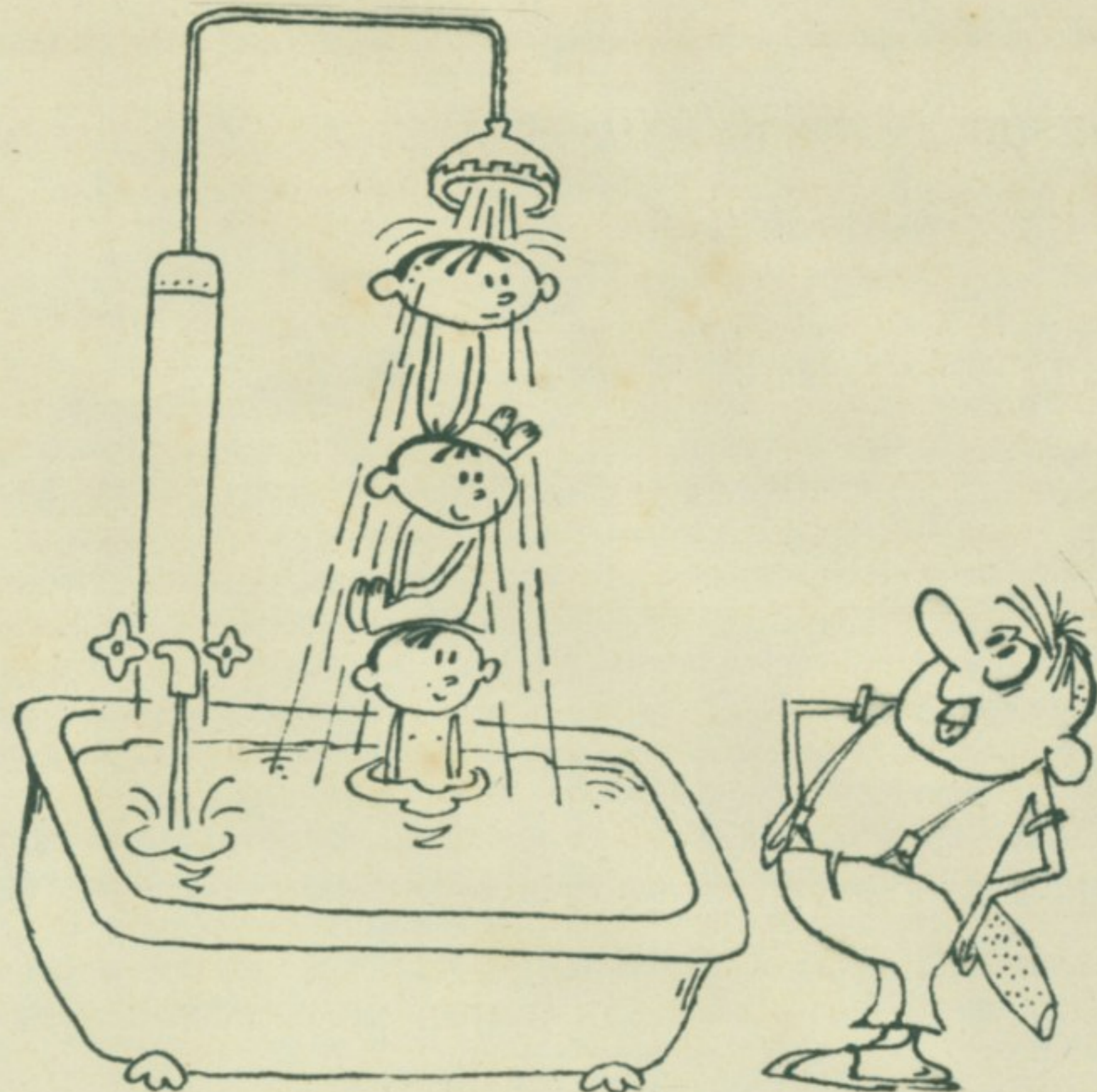
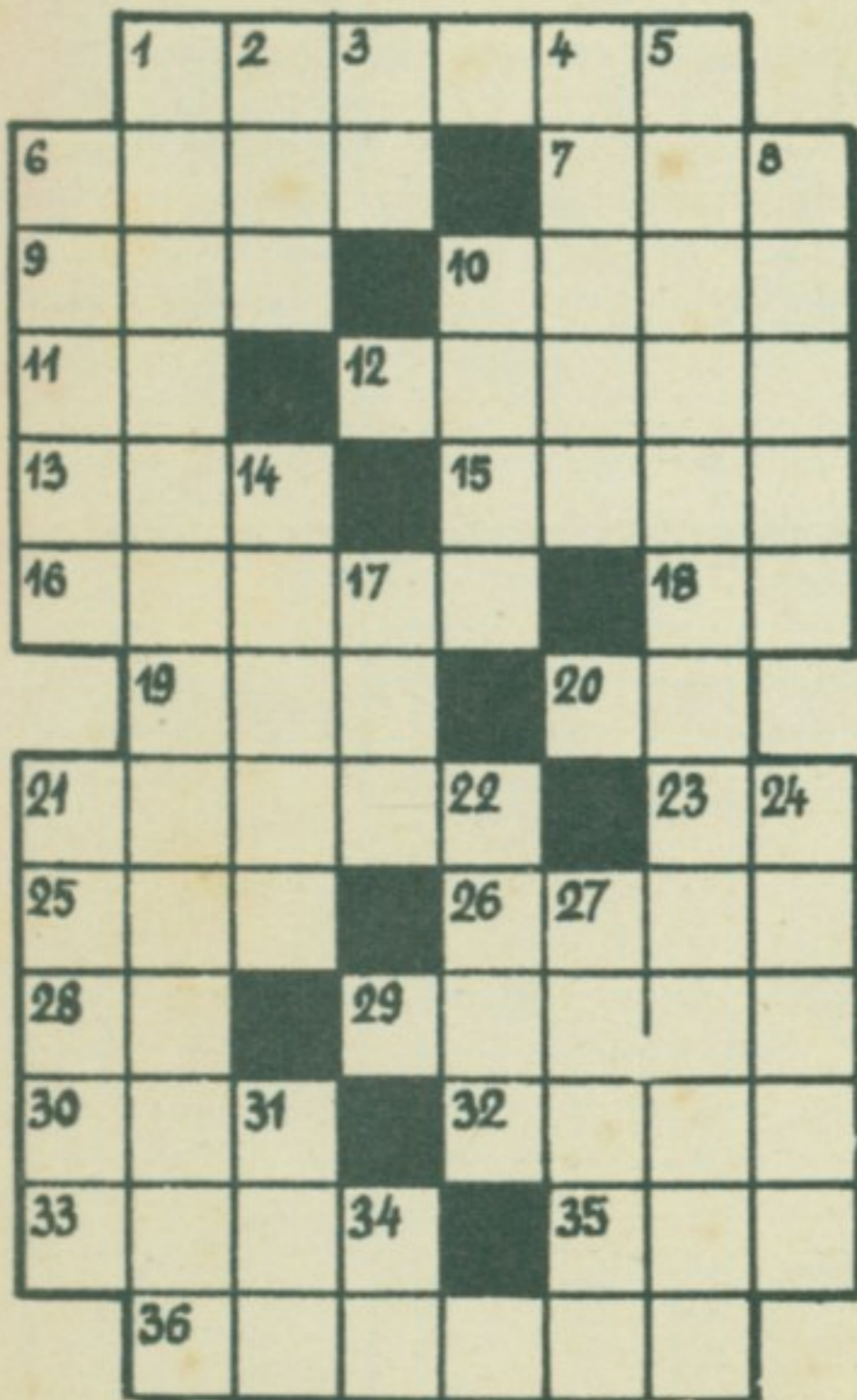
ВОДОРАВНО: 1) врста дрвета, 6) гранична река између Пољске и Источне Немачке, 7) свезак, 9) и један и други, 10) град у Италији, 11) два сугласника, 12) инвентарисање, 13) драг, 15) пасмина, 16) највећа арте-

рија у организму, 18) енглески драмски писац („Пигмалион), 19) богиња Земље код старих Грка, 20) негација, 21) мирис, 23) аутомобилска ознака за Ваљево, 25) личност из индијског свева „Махабхарата“, 26) држава у Азији, 28) слово латинице, 29) врста службеника у старом Риму (множ.), 30) статуа, 32) мала земља у југозападном делу Арабије, 33) блесак, 35) света (турц.), 36) део радио-уређаја (множ.).

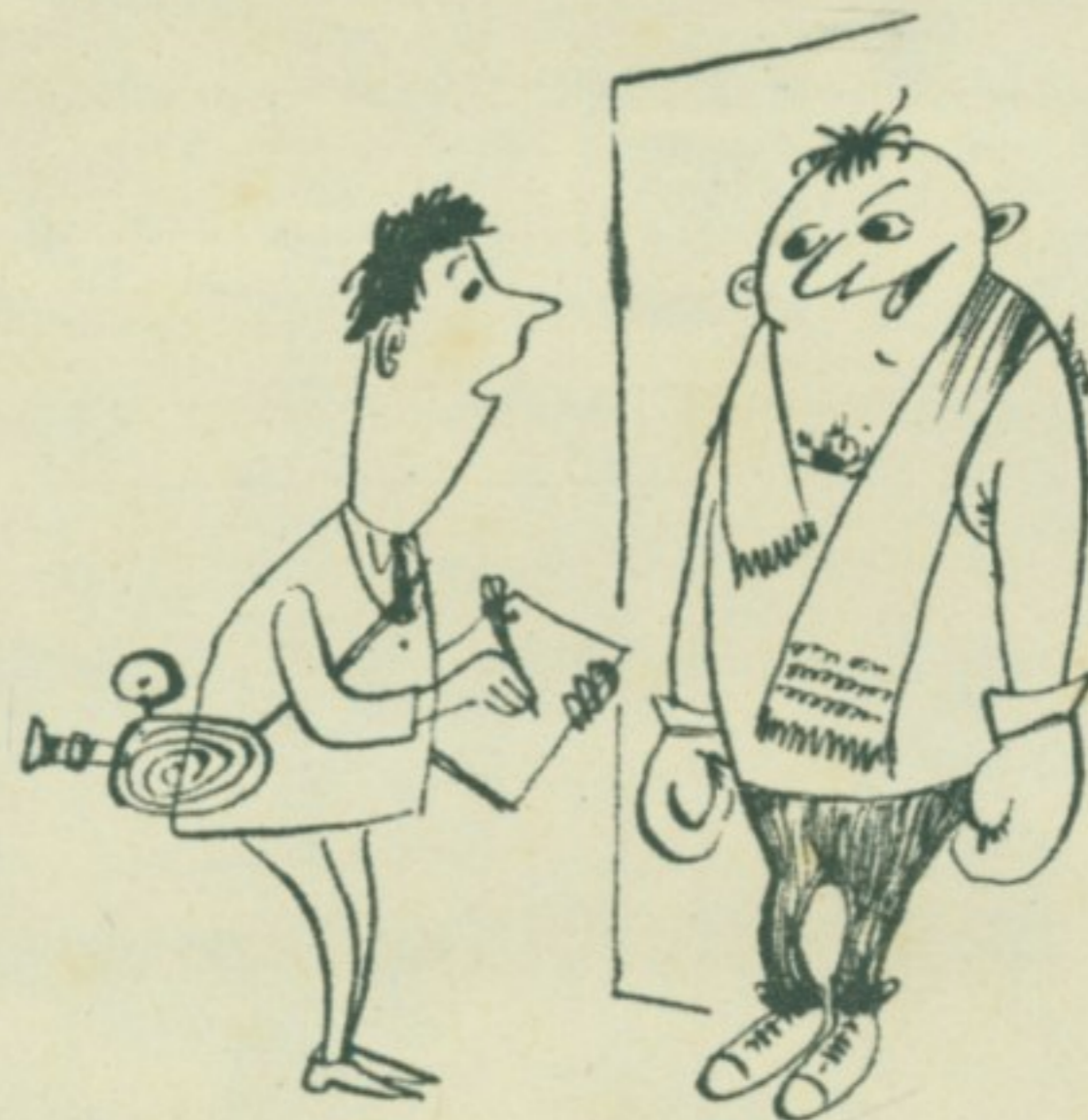
УСПРАВНО: 1) наука о књигама, 2) старојудејски цар, 3) хемијски знак за галијум, 4) део бициклическе трке, 5) име и презиме француског филмског и позоришног глумца, 6) опера Винченца Белинија, 8) замисао, идеја, 10) набор, 14) сјај, слава, 17) наша творница аутомобила, 21) додатак (лат.), 22) опера Ђузепе Вердија, 24) име јапанског филмског редитеља Куросаве, 27) град у Боки Которској, 31) бог природе и демон дивљине код старих Грка, 34) два сугласника.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) малина, 6) киви, 7) Ана, 9) ера, 10) Крим, 11) оа, 12) врата, 13) пак, 15) квар, 16) слика, 18) ма, 19) Ела, 20) не, 21) пчела, 23) за, 25) акр, 26) Крег, 28) По, 29) „арета“, 30) уво, 32) алов, 33) кино, 35) Ева, 36) хелија.

БЕЗ РЕЧИ

— А шта вас осим бокса интересује?
— Па, да будем искрен, волим и да се бијем.

БЕЗ РЕЧИ

Одговорни уредник Стојиљко Стојиљковић, Београд, Македонска 29 ● Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29 ● Текући рачун број 608—1—82—1 ● Поштански фах 124 ● Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полу-годишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара ● Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

WALT
DISNEY

МИКИ

